

Pável István

Csak én tudom

Javított kiadás

TARTALOM

I.

A gyűlés

II.

„Világmindenség Urai”

III.

A gondnok

IV.

A fogadás

V.

Kezdődik a tábor

VI.

A megkísértés

VII.

A baleset

VIII.

A táborozás vége

IX.

Újra otthon

X.

Szenvedésem

XI.

Az utolsó megpróbáltatás

XII.

Kárpótlás

XIII.

Újra a gyűlésen

*Ajánlom lányomnak mintegy kárpótlásul a sok eltévedt gondolatér
cserébe, amelyek gyermekkorában, nem őt keresték.*

I. A gyűlés

- Mondja, Oszkár, maga rozmár, ma mindent elront tán? - érdeklődik sallangmentes stílusában Főnök Ödön a „Maradj Szarvas Míg Meglőlek” vadász szálló és étterem konyhájának teljhatalmú ura, a séf úr maga.
- Na de főnök, nem kéne ilyen elhamarkodott következtetésre jutnia, hiszen tévedni emberi dolog! - tiltakozik a világhíres konyha hidegkonyhai szakácsa, Baki Oszi.
- Ezt mondta az előbb egy sebész is a telefonba.
- Milyen igaza volt! - fejezi ki egyetértését a derékban alig másfél méteres szakács.
- Én is erre a következtetésre jutottam, miután az orvos bevallotta, hogy tévedésből az ön fia ép kezét vágta le az üszkös lába helyett - mosolyog Főnök Ödön nem egészen az alkalomhoz illően.
- Drága séf úr, ugye csak viccelt?
- Á, dehogy!?
- Akkor, meglátogatom szegény porontyom. Aggódok az egészsége miatt! Vajon hogy lehet? Bizonyára jól esik neki, ha felkeresem nehéz helyzetében.
- Örülni fog önnek! Még az én kerges szívem is meglágyul ilyen mérvű atyai szeretet láttán.
- Úgy megérti tisztelt főnököm, hogy nyomban indulnom kell?
- Ilyen jogos kérést el sem utasítanék, ha nem jutna még időben eszembe, hogy magának nincs is gyermeke. Ez nem zavarja magát?
- Már hogy ne zavarna? Ha elfelejtette volna, amit könnyelműen kikotyogtam, már vágtatnék is az öltöző felé, miközben szerencsétlen gyermekem sorsa miatt átkoznám a kegyetlen világot.
- A fia nemlétére utaltam az imént.
- Ha a nem létező fiamat mütő orvost nem zavarta, hogy a Teremtő megtagadta tőlem a gyermekáldást, és telefonált önnek, akkor engem miért kavarna fel a gyermektelenség? Nem mondom, tíz évvel ezelőtt még valóban fájt a gondolat, hogy utód nélkül hagyom itt ezt a szép világot, de ma már nem érdekel. Egyébként sem lehet ezen változtatni, hiszen a műszer már fél hét felé áll, azaz bárcsak állna még - tárulkozik ki Baki Oszi meglepő őszinteséggel.
- És maga ennyi ésszel, mindennap hazatalál?
- Mindennap? Ezt nem mondanám! Ha nem vizet iszom, akkor annak ellenére, hogy már négy éve a konyha közelében lévő kazánházban lakom, akadnak gondjaim ezen a téren is.
- Legalább ne árulta volna el! - kap a fejéhez konyhafőnökünk. - A gyümölcskoszonája ehető, csak ne lenne oly átkozottul ronda! Engem például Istenben boldogult anyósom arcára emlékeztet, de ő kilencven éves korábban kevésbé volt ráncos, mint az ön remeke.
- Azt mondja, séf úr, hogy sötétben egészen megfelelne?
- Magának lehet, de én mindig nehezen tűrtem, hogy mindenbe beleszól.

- Ilyen remek szakács lennék, beszélő gyümölcskocsonyát alkotok? Ki hitte volna? Hogy mindenbe beleszól? Ez pusztán nevelés kérdése. Persze, ráérős időmben ezen még gondolkodnom kell.

- Ne tegye, csak megfájdul tőle a feje! - javasolja Főnök Ödön, a séf úr maga, miközben a fejét csóválja kizárólag vízszintes irányban, majd megismételhetetlen grimasszal folytatja monológját. - Oszi, maga nagyobb csapás a konyha számára, mint a mélyhűtőszerelőnk, Mester Endre. Nincs az a vendég, akit úgy kell kiszolgálni, mint őt. Javítás közben fizetés nélkül elfogyaszt öt-hat kévét, hét menüt és a tíz legdrágább étel valamelyikét, és mindezért cserébe jó, ha egy teljes hetet működik a kezei közül kikerült hűtő. Bosszantó a humora is! Amikor megérkezik, mindig elsüti: „Rémes, hogy nemcsak a mosónők, de a mélyhűtők is korán hálnak!” Jut eszembe Oszi, magának nem rokona az az Istenverés?

- Az ikertestvérem!

- Különös, nem is hasonlít rá!

- Mernék én egy olyan alakhoz hasonlítani, aki a drága séf úrnak nem szimpatikus?

- Menjen már, maga...

- Akkor mégis elenged, drága séf úr?

- Erre már inni kell! - jut eszébe az egyre inkább kijózanodó séfnek e korszakalkotó gondolat.

Nem is habozik tovább, otthagyja a tanácstalan arckifejezésű szakácsot, és elindul a kézraktár felé. Mivel a séf úr régóta lelkiismeret-furdalás nélkül lop, számára minden ott található áru ingyenes. Ezért is hajt le egyetlen húzással két deci rumot. Ilyen előzmények után a konyha nagyhatalmú ura végre kiegyensúlyozottan várhatja a vendégek érkezését. Ám a mai nap még tartogat számára idegborzoló eseményeket.

Hűvösvölgyi Gyöngyi, a melegkonyha főszakácsa elküldi az egyik szakácstanulót egy húszliteres lábasért. Szegény lány, miután megérkezik a feketemosogatóhoz, udvarias hangon szólítja meg az ott dolgozó, fiatalosnak tűnő nyolcvanéves férfit.

- Tamás bácsi, nem a kunyhóját keresem, csupán egy húszliteres lábasért jöttem.

- Ez még rendben is lenne, de ne szólítson bácsinak!

- Nézzük csak! A Tomika, talán túlzás lenne, viszont szólíthatom kollégának is.

- Ilyen embertelen időkben senki sem kollégája senkinek. Mindenütt csak széthúzás van!

- Segítene végre, milyen névvel szólítsam meg magát, hogy elkérhessem a lábasom? A főnök-asszony nagyon várja, hisz ezekkel a szavakkal küldött érte: „Fuss lányom, hozd el hamar!”

- Igaza volt! A futás egészséges dolog, ha közben nem csúszunk el a vizes konyhakövön. Szólítson csak Jegesmedvének.

- Ezen ne múljon! Jegesmedve, ideadna nekem egy húszliteres lábast?

- Ha a piszkos is megfelel! A lába előtt talál egyet, máris viheti.

- Inkább tisztán szeretném, ha ezzel nem taposok bele az ön lelkivilágába.

- Az enyémbe? Ugyan már! Ha sietős a dolga, maga fogja elmosni. Más is túlélte már egy kis mosogatást. Emlékszem, egyszer szegény nagyapám...

- Kedves Jegesmedve, ha ráérek, meghallgatom majd a történetét, most azonban kérhetném, hogy mossa el azt a húszliteres lábast?

- Megteheti, ha ahhoz van kedve! De nem vall sok észre ilyet kérni egy jegesmedvétől!

Elfordítva tekintetünket a párbeszédben résztvevőkről, szétnézünk a konyhában. Érdekes módon, senkit sem találunk a helyén, a tűzhely vagy az olajsütő mellett. Már éppen kétségbe-esnénk a tömeges emberrablás miatt, amikor fogadásra utaló hangok ütik meg fülünket.

- Fogadjunk, hogy ez a szerencsétlen lány nem tudja egy órán belül elhozni a lábasát! - szól a konyha szívtipró szakácsa a mellette terpeszkedő kacér kézilányának.

- Dehogynem! Húsz percen belül, akkor is itt lesz a lábossal, ha neki kell elmosnia. Egy láda pezsgőt rá! - jelenti ki a megszólított szexis hölgyemény.

A fogadás megkötetik, ám a konyha dolgozóiban egyszerre merül fel a gondolat:

- Inni kéne az ingyen pezsgőből!

Amíg két egymással vitatkozó tábor alakul ki aszerint, ki melyik fogadóról véli, hogy megkínálja nyereményéből, ideje lenne visszatérnünk a lábosok edények tisztítási helyére, a fekete-mosogatóba.

- Akkor nem mossa el?

- Ilyet én nem mondtam! Ez távol állna közismert munkaszeretetemtől! - tárja szét karját Jegesmedve, a minden hájjal megkent feketemosogató.

- Most aztán tényleg nem értek semmit - szipogja a könnyeivel küszködő tanulólány.

- Ne csodálkozzon ezen! Maga túl fiatal ahhoz, hogy megértse az élet lényegét. Annyit azonban tudnia kell, mindent csak rendszerben érdemes csinálni. Így van ez a mosogatással is! Én például mindig előbb a legnagyobb edényt mosom el, utána következnek az egyre kisebbek. A húzliteresek az egyre kisebb kategóriába tartoznak. - magyarázza Jegesmedve.

Az okos kuktalány ránéz a mosogató bejáratát eltorlaszoló piszkos edényekre, és megérti, ha minden így marad, a közeli időben nem lesz tiszta lábas.

- Az lesz a legjobb, ha keresztülverekedem magam az egész mosogatót elborító koszos edények halmazán, és a mosogatómedence megközelítése után személyesen mosom el a húzliteres lábast - fogalmazódik meg a lányban a helyes megoldás.

Nem egyszerű feladat bejutnia a mosogatóba, ám alig veszi kezébe a kinézett edényt, amikor a nézősereg felől vita hangjai érkeznek hozzá.

- Már ne is piszkítsa be magát, lejárt a húsz perc! - szólal meg az egyik fogadó.

- Ő arról nem tehet, hogy tizenkilenc perc alatt jutott át a mosatlan edények halmazán - erős-ködik egy másik fogadó.

Egyre inkább elszabadulnak az indulatok, és hamarosan öldöklő küzdelem bontakozik ki a konyha dolgozói között. Tamás bácsi egészen érzékenyül, miközben alaposan kiélvezi alábbi gondolatának minden szavát:

- Na, ez a nap sem múlik el hasztalanul, a napi betevő vitát csak-csak összehoztam valahogy!

Sajnos nem tudunk beszámolni a csoportos erőfelmérő versenyen elért helyezésekről, mert a küzdelmet a várható végkifejlődés előtt megállítja a szigorú Főnök Ödön, a séf úr maga.

- Ha nem hagyjátok abba, hozom a haboltót, hogy lehűtsem a kedélyeket! - mondja a séf, miközben a fejét erősen csóválja, kizárólag függőleges irányban.

Abból, hogy a fenyegetésre azonnal abbamarad a kialakult svéd torna az következik, hogy a konyha dolgozói nem szeretik annyira a haboltót, mint a habos tortát, amelyet tízesével hordanak haza táskájukban munkaidő végén.

Eljön az este, megérkeznek a várt vendégek, ám ki gondolta volna, hogy a bankárok szövetségének ünnepi gyűlésén a legnagyobb durranás nem a díjazott személy nevének kihirdetése lesz - amiért megrendezték e programot -, hanem az a központi elektromos elosztótáblában keletkezik.

- Te jó ég! Többszöri nekifutással, akár háromig is el tudok számolni, de ilyen mindent elborító csönddel és sötétet, igazán nem számolhattam - ébred e gondolat néhány bankár fejében.

Csak a belénk bújt gonosz manó unszolására jegyezzük meg, hogy számolni másutt sem könnyebb, mint egy osztályon felüli étteremben. Kijelentésünk igazolására gyermekkorunkból citálunk elő egy esetet.

Egy angolórán én is számolási hiba miatt kaptam egy kegyelem egyest. Történt, hogy az igen kellemes megjelenésű tanárnő felelésre szólította méltatlan személyünket.

- Pistike, gyere ki a tábla elé felelni! - mosolyogott az oktató.

Érdekes, az arcán megülő kaján vigyor semmiben nem emlékeztetett az öt perce még elbűvölőnek vélt arckifejezéséhez. Ezért kissé kelletlenül válaszoltam.

- Akár ki is mehetek!

- Akkor meséld el a tizedik olvasmány tartalmát, ha kérhetném, angolul.

- Persze, tanárnő, kérheti angolul is. Nem azon múlik, hogy nem tudom teljesíteni kérését.

- Megtudhatnám a valódi okot?

- A múlt órán feleltem!

- Na és?

- Nem számoltam azzal, hogy ma is szólítani fog.

- És azzal, hogy egyest viszel haza?

- Ha csak sejtettem volna, nem adtam volna két hétre bérbe a könyvemet.

- Nos, egy kegyelemegyest bevések neked.

- Nem értem, ha egyest kapok, hol itt a kegyelem?

- Hát ott, hogy az egyesed mellé nem adok egy intőt is kölcsönadott könyvedért.

Jelen emlékünök közkinccsá tétele után ideje megkeresni elbeszélésünk elejtett fonalát. Miután megtaláljuk kedvenc kutyusunk szájában, majd kellő fondorlattal visszaszerezzük, folytassuk megkezdett munkánkat, és tereljük figyelmünket újra a bankárokkal teli étteremre.

A feldíszített teremben egy szempillantás alatt árad szét a sötét és a csönd. Az utóbbi az egy-személyes zenekarnak köszönheti elegendő bátorságát ahhoz, hogy szétterüljön az egész teremben. A szegény előadóművészt ugyanis annyira zavarja kottáinak láthatatlansága, hogy abbahagyja tevékenységét.

De nem ez az est során az egyetlen szerencsés mozzanat, mert az áramszünet ideje is magán viseli Fortuna asszony kezének nyomát, hiszen bekövetkezésekor a gyűlés résztvevői már túl

vannak a díjátadási ceremónián, és terített asztalnál várják a várhatóan ínycsiklandozó vacsora következő fogását. Bevalljuk, sejtjük a durranás okát, hiszen látjuk Baki Oszit, kezében egy húsvillát tartva, elszánt arccal az elosztószekrény felé közeledni, miközben egyre ezt motyogja magában:

- Még hogy ráncos a gyümölcskocsonyám?

Ne aggódjunk a szakács miatt, hiszen alig két perc alatt el tudja engedni a kezébe gabalyodott elektromos vezetékét!

Milyen jól ment minden a nagy durranás előtt! Mindenki tette dolgát! A vendégek fogyasztottak, még Kövérné is, aki azzal, hogy nem erőltetett magába semmit, fél kiló háj keletkezését akadályozta meg. Nem rossz eredmény ez, egyetlen este alatt! Amíg a többi pincér étel- és italkülönlegességeket hordott, addig Csupán János felszolgáló a parkolóban lévő gépjárművét látogatta meg. Megszokott módon táskája odafelé menet tele volt, míg visszafelé jövet már nem annyira. A teremfőnök ezalatt Gizit, a tizennyolc éves felszolgáló tanulót oktatta a „kulturált szeretkezés a női mosdóban” nevű, vendéglátóipari szaktárgy alapismereteire. A feszültségkimaradás következtében a korosodó teremfőnök, Gizi minden nőgatása ellenére befejezte szemléltető bemutatóját.

- Kis cukorlat, csak nem akarod abbahagyni? - érdeklődött kissé lihegve a vágy tüzében égő Gizi.

- Tudod, nekem már nem megy tovább!

- Nem megy tovább? Ily erkölcstelenséget nem hallhat meg egy felizgatott lány! Erre tanított a jó anyám!

- A jó anyád! - értett egyet a teremfőnök.

Az áramszünet sötétjében többen gyertyát kezdenek keresni. Az ilyen lélekemelő elfoglaltságot választó személyek nem a meghívott vendégek sorába tartoznak - az egyetlen kivétel Mester Endre, akit a délelőtti folyamán kétszer is hívott az üzletvezető: „Endre, nem teheti meg velem, hogy nem jön azonnal megjavítani a hűtőkamrámat! Már megint nem működik! A belsejében akár szaunázni is lehet! Megromlanak a vacsorához előkészített ételek!”

Érthető, hogy a munkáját mihamarabb befejezni kívánó hűtőszerelőben is ott motoszkál a sötétség elleni harc igénye. De ő nem gyertyáért, hanem zseblámpáért iramodik, ezzel egy kicsivel továbblép... bele egészen a saját szerszámos ládájába. Miközben az eszközeit szét-szóró egyént átkozva talpra áll, addig a teremben is történik érdekes esemény.

- Végre, húsz év után valaki újra megfogta a combom! - lelkesedik egy éltes amazon.

A váratlan helyzetben mi mással is tölthetnék el az idejüket a tisztelt egybegyűltek, mint kedélyes történetek elbeszélésével? Többen - köztük a díjat kiosztó zsűri elnöke is - felajánlják, hogy mesélnek valamit.

- Kedves barátaim, csak úgy gondúzónek előadok egy történetet arról, hogy néha mily félelmetes következményekkel járhatnak jelentéktelen apróságok is. Meglehet, most is csak egy apró biztosíték miatt kényszerül az úri közönség arra, hogy sötétben üldögéljen - szól a derék elnök.

Első mondatánál, még megvan a siker lehetősége, ami később elveszik. Sietve határolódunk el azoktól, akik úgy gondolják, hogy mi loptuk el. A kedvezőtlen változást egyértelműen a

‘biztosíték’ szó kiejtése okozza. Elhangzása után a „Nem Kell Semmi Hadova” nevű bank tulajdonosának, Hadova Samunak az arcán megjelenik a rettenet. Egyesek azt terjesztik a háta mögött, hogy biztosíték nélkül adott kölcsönt fünek-fának, aminek következtében a napokban várható, hogy csődöt jelent. Ezen kósza hír elterjedése előtt nem volt probléma bankjával, ám miután több száz üzleti partnere fülébe eljutott kétségbeejtő anyagi helyzetének híre, már meg is ásódott a sírja, és csak egy gyengéd fuvallat hiányzik, hogy a bankárt beletaszítsa.

Mégis, Samu csendben túri a rázuhanó megpróbáltatásokat, nem úgy, mint az ország erőműveinek „Miszter Villany” csúfnévvel illetett tulajdonosa.

- Úgy vélem, ennek a biztosíték ügynek nem kellene ily hatalmas feneket keríteni!

A Bankárok Szövetsége elnökének a felesége viszont a nagyméretű hátsó emlegetését nehezményezi. Érthetően, hisz két szék is csak némi jóindulattal elégséges ahhoz, hogy említett testrésze elhelyezkedjen rajta.

- Inkább én mesélek egy igaz történetet az áldozatvállalásról és a nagylelkűségről - ajánlja fel a rendkívüli mérettel megáldott bankárfeleség, és ezzel nevetésre ingereli azokat, akik már ismerik „Miszter Villany” egy luxus-örömlányhoz intézett szavait.

- Tudod, kislány, az én koromban ahhoz, hogy a hölgyek élvezzék velem a szexet, már kell részükről egy nagy adag áldozatvállalás, amelyet én persze nagylelkűen honorálok.

- Az lesz a legjobb, ha most megyek! - sértődik meg az erőművek tulajdonosa, mert nem szívesen foglalja el az áldozatvállaló szerepét, a többi vendég színvonalas szórakoztatása érdekében.

Csak az eset női szereplője nem sértődik meg, hiszen a botránytól tartó férfiak az ünnepi estére történő meghívás helyett összedobták számára egy kényelmes, jamaicai luxusnyaraláshoz szükséges összeget.

- Barátaim, nem kellene ezeket a dolgokat úgy a szívetekre venni! És hogy további sértődés ne essék, én mesélek egy történetet. Becsületszavamat adom nektek, hogy még véletlenül sem sértek meg vele senkit, különben ne lássam Moszkvát vagy a leningrádi fehér éjszakát! - ajánlja egy rokonszenves külsejű férfi.

- És mi mit kezdjünk a becsületszavaddal? - érdeklődik Okos Lajos, miközben meglehetősen hitelesen erőlteti magára egy olyan ember arckifejezését, aki nem érti az előbbi felszólalás lényegét.

- Jó Lajosunk, te évek óta nem értesz meg semmit! Miből gondolod, hogy ezt a szokásodat éppen most kellene elhagynod? - kiabálja kórusban a fél terem.

Nemhiába, hiszen az a húsz alkalom, amikor ezt a két mondatot az úri- és hölgyközönség elismételhette, némi rutint eredményezett. Mivel a hallgatás beleegyezés, és Okos Lajos sehogyan sem tud egyetérteni a kórus által képviselt véleménnyel, ezért újra megszólal:

- Hű, de tréfásak vagytok! Ti sem értetek mindent, csak nem vagytok oly őszinték, mint én!

Mivel nem érkezik újabb ellenvetés, a nagy orosz városok nevét emlegető népszerű bankár ajánlatára, így mesélni kezd, míg a sötét teremre a béke mindent elfedő árnya borul.

II. „Világmindenség Urai”

Hosszú utazás után érkezünk meg a „Világmindenség Urai” nevet viselő terembe, hol a csillogó falakat az univerzum képei díszítik, hasonlatosan ahhoz, ahogy a távoli földön a rút emberek arcát ékesíti, és olykor még elviselhetővé is varázsolja egy-egy baráti mosoly.

Körbenézünk a több bazilikányi teremben, szemünket mágnesként vonzzák a térhatást keltő ábrák. Elindulunk a legközelebbi felé, néhány méterre megállunk tőle, mert a csodálkozástól földbe gyökerezik a lábunk.

- Ki is hajt talán, ha locsolóddal alaposan megöntöződ - súgja a bennünk megbúvó kisördög, de mi nem törődünk vele, hanem tovább folytatjuk a terem falának ismertetését.

Extragalaxisok jelennek meg szemünk előtt, de elég egy aprócskát előrelépnünk, máris galaxisok látványában gyönyörködhetünk. Ahogy haladunk előre, apróbb naprendszerekre bomlik az előbb is fenséges kép. Talán nem meglepő, újabb másodperc csupán, és napsütötte bolygók felszínét tárja elénk a fal, oly hitelesen, hogy szinte érezzük a frissen vágott mezők illatát, a zöldellő kertek hívogató gyümölcsseinek ízét, és halljuk a termését féltő, kezében ütésre alkalmas karót szorongató, futva közeledő kerttulajdonos lihegését.

A teremben tartózkodó lények kirívó ellentétet képeznek az ismeretlen anyagból készült építmény méreteivel szemben. Két, egymásra felettébb hasonlító egyén ül egy-egy rozzant hintaszékre emlékeztető alkatosságokon. Résznyire nyitott szemüket egy villódzó fényt árasztó monitorra vetik. Mivel megpróbáljuk utánozni őket, ezért mi is vetünk! Előbb néhány bukfenetet, de ezt nem találjuk elég érdekesnek, így a képernyőre irányítjuk tekintetünket.

Ez a technikai fejlődés csúcsát képviselő eszköz nem fejletlen agyunkhoz van méretezve! Képtelenek vagyunk a több milliárd egymásra vetített képet megkülönböztetni egymástól. Ezért figyelmünket az ismeretlen lényekre fordítjuk, akik vélhetően képesek a számunkra értelmetlen adathalmaz felfogására.

A házigazdák egymástól eltérő lelkesedéssel játszanak egy általuk írt számítógépprogrammal, amelyben hozzájuk alig hasonlító lények sorsát határozzák meg. Önnön kényük-kedvük szerint döntenek életről-halálról.

Az előbb figyelembe sem vett kisördög elérkezettnek látja az időt egy újabb megszólalásra:

- Honnan veszed, te lágyeszű, hogy valami is látszik a villódzó képernyőn?

Még mielőtt válaszolhatnék e bárdolatlan beszédre, öblös hang tölti be a termet.

- Unom, Széplény-1, társam az örökkévalóságban! Hiszen háromszor újult meg a fény otthonunk, a Szent Gomolyfelhő nevű bolygó felett, mióta megalkottuk ezt a terhes programot.

- Igaz, Széplény-2, testvérem az űrben, az én ötletem volt, hogy írjunk egy Föld nevű programot. De az, hogy már alig szórakoztat minket, neked köszönhető.

- Töröljük el ennek az érdektelen játéknak még az emlékét is, és írjunk helyette egy másikat! Ezzel visszahoznánk közénk a békét! - teszi meg ajánlatát a Széplény-2-nek szólított lény.

Az egyszerűség kedvéért az idegeneket a nevükben lévő szám nagysága alapján nevezzük el. Ezután Széplény-1-et Kisebbnek, míg Széplény-2-öt Nagyobbnak hívjuk. Reményünk szerint, az új nevekkal nem keltjük azt a látszatot, hogy a két egyenrangú személy valamelyike előnyt élvezne a másikkal szemben. Ezt, a lények neme sem indokolná, hiszen halhatatlan, szaporodásra képtelen lényeknek mire is volna jó a nemiség?

- Esetleg örömszerzésre? - jut eszünkbe egy lehetőség.

Azt a gondolatot azonban elvetjük, amint eszünkbe jut néhány félresikerült kalandunk, ezért szexuális élményeink helyett Kisebb és Nagyobb életéről kezdünk el mesélni.

Hajdanában, amikor a jelenlegi univerzum még nem is létezett, az örökéletű páros elszántan csatározott egymással. Meggyőződésük volt, hogy nincs két egyenértékű dolog a világon! Még kevésbé lehetnek egyenlők az eltérő intelligenciával rendelkező lények. Mindkettő biztos volt abban, hogy ezen a téren ő jobban van „eleresztve”, mint a másik, így jogosan lehetne ő a vezér. Ez a szemlélet kizárt közöttük minden megállapodást. Véget nem érő küzdelmük során minden eszközzel megpróbálták kiiktatni életükből a másikat! De korlátlan hatalmukkal sem tudták elvenni egymás életét. Hasztalan robbantották fel - kellő időben - társuk székét, nem érték el vele a kívánt eredményt! A negyedik univerzum tönkretétele után várható volt, előbb-utóbb megállapodnak. Úgy lett! Megegyeztek, hogy a továbbiakban csak szóban vívják harcukat, és kerülni fogják az erőszak alkalmazását. Építettek egy nagy teljesítményű számítógépet, amellyel életet lehet teremteni. És programjaikban teremtettek is.

Nagyobb az előbb javasolta, hogy töröljék le a Föld nevű programot. Mivel nem tudjuk, hogy ebben a kérdésben meg tud-e állapodni a két teremtmény, így félelemmel hallgatjuk tovább a sorsukat eldöntő szópárbajt.

- Én is unom kezdetleges játékunkat, de hagyjuk magukra kis lényeinket, had fejlődjenek egyedül tovább, legfeljebb rájuk nézünk néha - javasolja az emberekkel szimpatizáló Kisebb.

- Kár volt őket megalkotni! De eső után köpönyeg, egy dolgot tehetünk! A „Delete” gomb megnyomásával hozzuk helyre hibánkat.

- Kár lenne kedves Nagyobbam! Nem rég még te is élvezettel határoztad meg egy-egy teremtmény sorsát. Mily sok szórakoztató érzelmet csikartunk ki alkotásunk egyre inkább öntudatra térő tárgyaiból! Emlékszel a Napoleonnak nevezett vezér természetét meghazudtoló igyekezetére, hogy a világ ura legyen? És mindenki gazdag akar lenni! - kortyol nagyot Kisebb, izzó lávához hasonlatos italából, amely idáig jól megbújt egy kopottas kehely tűzforró belsejében.

- Emlékszem a városi Sebészet intézményében történteke! Azon valóban jót mosolyogtam.

- Mire gondolsz Nagyobb, társam az örökkévalóságban?

- Van elég időnk, segíthetek felfrissíteni malacfarknyi emlékezedet.

„Történt, hogy új beteget toltak a 3-as számú kórterembe.

- Szia, haver, hát téged miféle szél fújt ide? - érdeklődött a kórterem egyetlen lakója.

- Amelyik a többi szemetet is idehordta! - válaszolt az új beteg.

- Nem igazán érdekel, hogy mi van veled, de itt nincs más szórakozás, csak a beszélgetés. Kezdetnek elmondom történetem. A kedvenc kocsmában napokig ünnepeltem születésnapom. Miután hazamentem, ahelyett, hogy azonnal megettettem volna macskámat, lefeküdtem, hogy kialudjam magam. Az éhes állat nem bírta kivárni, amíg felébredek, hanem kiszolgálta magát.

- Ügyes! De hogy csinálta?

- Harapott egyet bal kezem nagyujjából. Én persze nyomban felébredtem, és visszavettem tulajdonom azon felét, amelyet még nem rágott össze egészen. Itt varrták vissza úgy-ahogy.

- Én épp az ablakot tisztítottam, amikor megcsúszott alattam a szék, és a redőny gurtinja a nyakamra tekeredett. Még szerencse, hogy időben elszakadt, így csak néhány csigolyám repedt, amikor kiestem a harmadik emeletről.

- Együtt a csapat! - lelkenedezett a kórterembe lépő műtősfíú, aki megbotlott egy kósza papucsban és jól beverte fejét a kórterem vétlen falába.”

A történetet hallva, Kisebb nevetében leesik székéről, és karfába akadt keze nagy recsegnélssel tiltakozik a hirtelen helyváltoztatás miatt.

- Volt idő, amikor a Föld nevű program csúcslényei úgy meg tudtak nevetetni, hogy homlok-dudoraim majd lerázódtak helyükről. De ma, már száztizenegyként mindegy nekem, hogy e lények élnek-e.

- És mi van a kedvenceddel, Költővel, aki arról álmódott, hogy a huszonegyedik évszázad elején alkothat egy verset, amely megéri a papír árát, amelyre művét lejegyezi? El tudod feledni nevetségés ostobaságát?

- Ő valóban hiányozni fog, de áldozat nélkül nincs győzelem!

- Miféle győzelemről makogsz itt nekem? Csak nem akarsz fölébem kerülni? Addig állj fél lábon, amíg ez sikerül! - vigyorog kajánul Kisebb.

- Az ész diadaláról szóltam, te lassú agyú! Csak ketten bírunk értelemmel az egész univerzumban, és én birtoklom a kiosztott ész mintegy háromnegyedét. Ebben az apróságban egyetérthetnénk végre.

- Ha apróságon agyad mennyiségét érted, én nem vitatkozom.

- Ha sokáig kell elviselnem humorodat, letöröm homloki dudorodat! - idézi kedvenc mondatát Nagyobb.

- Engem könnyekig meghat az emberek fejlődése.

- Nem fejlődésről beszélsz Kisebb, társam az örökkévalóságban? Mert fejlődésből volt bőven történelmük során. Az fejlődés, hogy újabban a rút „gonoszt” a mi szép külsőnkben képzelik el? Ördöggként emlegetnek minket! Megáll a józanész!

- Én sugalltam ezt nekik, mert untam már öntelt ömlengésed!

- Csak magunknak hazudjuk, hogy tökéletesek vagyunk? Így látod, kis barátom? - érdeklődik Nagyobb, miközben önhittén csillog szeme.

- Bár mi vagyunk az alkotók, az Alfa és az Omega, de az emberek önállóan fejlődni tudó lényekké váltak.

- Fejlődnek? Ahogy nap- és csillagrendszerek? Csak vágyad véled megvalósulni bennük? Micsoda vakság, hisz nincs is elvük!

- Az lenne a vakság, ha nem vennénk észre áldozatvállaló képességüket. Sokan még életüket is odaadják egy szép cél elérése érdekében.

- Csak ámulok, Kisebb barátom, te a sok öngyilkosságra utalsz? Nekem is ez a legfőbb érvem! Sok ostobának semmit sem ér léte! Tovább ne vitázz! Inkább áruld el! Védelmükre miért fordítasz energiát?

- Mert én nem csak az orrom hegyéig látok, mint te, Nagyobbnak nevezett társam az örökkévalóságban.

- Most kapcsolok! Áldozatvállalásról beszéltél az előbb. Ha, ha, ha, nevetnem kell! Hogy jutott eszedbe ily nemes cselekedetet emlegetni, amikor sikertelen teremtményeinkről vitázok veled? Ez oly abszurd, mintha egy bolha képzelné magáról, hogy egyszer rabszolgájává teszi azt, kinek vérét szívja.

Mi, szerzők, távolról sem szeretnénk beleszólni ebbe a magasröptű beszélgetésbe, ezért kissé hátralepve utat engedünk történetünk áradásának, majd lerázzuk magunkról az abban a hőmpölygő vízfolyásban ránk tapadt szennyet, amelybe hátralépésünk juttatta esendő személyünket.

- Te agyas! Oly lények sorsáról nyitottál vitát, és kíváncsi ügyükben dönteni, akiket annyira sem ismersz, hogy tudd, képesek-e saját boldogságuk feláldozásával fizetni sokra hivatott fajuk fennmaradása érdekében - csóválja fejét Kisebb.

- Lárifári! Sok a szöveg, öcsém, már kész a döntés! A „Delete” gomb jön, és kész! - harsogja Nagyobb, miközben egója sebesen szárnyal a terem kúpos teteje felé. Majd egy hangos koppánás következik, mely érthetően jelezi, kemény feje azt bizony elérte.

- Fogadást kínálok azért, hogy lemondj ostoba, pusztítani kész szándékodról - tesz ajánlatot Kisebb, miközben karomszerű körmeivel próbálja - fájdalom nélkül - megvakarni viszkető homlokát.

- Legyen, nincs fontosabb dolog egy fogadásnál! De mi legyen a tét, hisz nem nyerhetünk elmúlást? Az meg kevés, ha elismered, hogy az én arcomon fényesebb az értelem tüze.

- A vesztes egy teljes periódus idejéig enyhét adó tűzforró olajban mossa a nyertes patáját!

Miközben megegyezés születik arról, ha a próbát az emberek kiállják, magukra lesznek hagyva, éljenek békén, de ha nem, az egész Föld program le lesz törölve, sietve megkeressük a hazafelé vezető utat, és mindenkit visszahozunk bolygónkra.

III. A gondnok

Éltem ismertetésénél gyermekkorom szépségét nem részletezhetem, annak fájó hiánya miatt.

Egyedül nevelkedtem egy négy gyermekes családban. Mivel kései leszármazott voltam, születésemkor három idősebb testvérem rég elhagyta a szülői házat. Nővéreim férjhez mentek, saját családot alapítottak, ahelyett, hogy támogatták volna nyomorgó felmenőiket.

Szüleim anyagi körülményeire jellemző volt, hogy egyszer egy vándorkoldus fél napi bevételével segítette ki apámat, aki egy elgyengült pillanatában a család táplálkozásáról mesélt neki:

- Tudod, testvérem, csak péntek van, így nem szokatlan, hogy ezen a héten még nem ettünk semmit, ellenben, de az előzőben kétszer is tellett egy fél szelet zsíros kenyérre. Szombaton délben a piacon az a szerencse ért, hogy egy férges alma gurult a lábam elé. Hazahoztam, úgy ettük meg a húsos csemegét, mint az urak!

Apám talán még azt is hozzátette, hogy megterítettünk egy vén ecetfa árnyékában terpeszkedő tuskón, amelyet szépen körbeültünk. Micsoda örömet nyújtott az ott elfogyasztott étel! Igaz, másutt nem is nagyon ehettünk volna, mert kis lakásunkban alig fért el két ágy, amin szűkösen osztoztunk hárman. Két embernek ki kellett jönnie otthonunkból, hogy a harmadik beférjen. Ez különösen akkor volt igaz, ha szegény édesapám kívánta - hetente kétszer - álomra hajtani őszülő fejét.

Hiába, ha az Isten egyik kezével ad, a másikkal elvesz! Irigylésre méltó gazdagságunk mellett már nem volt ily nagy szerencsénk az egészségemmel. Egyik gyermekkori betegségből a másikba estem, elkaptam rendre kanyarót, sárgaságot, míg egyszer, engem kapott el a körzeti megbízott. Szegény édesanyámnak próbáltam egy téli takarót venni, mert tüdőgyulladást kapott luxus lakosztályunk fűtetlen étkezőjében, egy néhány száraz kifliből készült étkezés elfogyasztása közben. Arról nem tehettem, hogy még nem hallottam a pénzről, amikor máris szükségem volt egy takaróra! Kinéztem egy, az üzletben haszontalanul elfekvő darabot, és magamhoz vettem. Később a körzeti megbízott sikertelenül próbálta elmagyarázni nekem a pénz szerepét a fejlett demokráciák idején, ezért néhány jól irányzott pofon kíséretében utamra engedett. Sehogy sem értettem, ha olyan nagy szerepe van a pénznek, akkor a világ legfontosabb emberének, jómagamnak, miért nincs belőle annyi, amennyi a lyukas zsebembe beleférne. Mégis elégedett voltam gyermekkorommal! A legboldogabb az volt benne, hogy hamar elmúlt, és átadta helyét az ifjúság semmihez sem hasonlíthatóan édes időszakának. Eljött az ideje, végre tanulhattam! Környékünkön lakott egy lecsúszott egyetemi tanár. Rég elitta eszét, és miután ezért kitették állásából, egyetlen öröme az én okításom volt.

Ideje lenne külsőmről néhány keresetlen szót ejtenem, de amikor magamról kell közölnöm valami fontosat, azok mindig cserbenhagynak. A faskamrában találom meg őket, egymást szórakoztatják:

- Srácok, baj van. A gazdánk megszállottként keres minket, hogy kifejezzük együgyű gondolatait - játssza a jólétesültet egy szókapcsolat.

- Ezt semmi esetre sem vállalom! Én a szerelem dicséretére lettem teremtvé! - jelenti ki egy másik.

Meghallgatok még vagy két közbeszólást, mégsem tudom kiválasztani megtalált szavaim közül a legalkalmasabbat külsőm lefestésére. De jobb is így! Miért kényszerítsek bárkit egy rém elképzelésére? Nekem is nagy megterhelés borotválkozásakor látnom arcom egy tükörnek használt üvegdarabban. A hátamon billegő púpom súlyától úgy meggörnyedt tartásom, miképpen karikalábaim. Utalhatnék még a pattanásaim ragaszkodó halmazára, de miért tenném? Maradjunk annyiban, nem vagyok kifejezetten vonzó megjelenésű férfi!

Feleségem családja még az enyémnél is szegényebb volt, ami abból adódott, hogy édesapja egyetlen nap alatt egész vagyont tudott szomjas torkán leereszteni. Igaz, csak elméletileg, mert ezt az adottságát sohasem tudta a maga teljességében kihasználni.

Történt, hogy a város sörgyára sörívő-versenyt rendezett. Az első díjat jövőre apósom nyerte el, aki egymaga több itókát fogyasztott el, mint a többi ötvenkét induló együttesen. Sajnos, a rendezők takarékosága miatt nem derült ki, hol vannak az emberi teljesítőképesség határai. Miután a versenyben már csak egyetlen induló maradt állva, beszüntették a versenyt.

Későbbi feleségem első hozzám intézett mondata nyomban fellobbantotta szerelmemet.

- Figyelj, te csúfság! Húzz már innét a hordónyi púpoddal!

Szép szavak, mennyei mosoly! Éreztem, ez a lány örökre kinézett magának! Alig két év múlva került újra utamba. Ő is rám ismert. Köszönő szavai hallatán ismét a mennyben éreztem magam.

- Figyusz, haver, most látom először rút ábrázatot, de a fene megegyen téged, ha nem kéred meg rögtön a kezem! Igaz, kissé sáros lett, mert elestem, de mindjárt megmosom. Különbösen is, ily ocsmány kan makákó örüljön annak, hogy felajánlom neki! Az a helyzet, ha két órán belül nem megyek férjhez, intézetbe kerülök. Elveszel-e?

- Ezt megbeszéltük, édesem - válaszoltam lelkesen.

Mi egyebet felelhetett volna egy úriember, ily szép szerelemi vallomás hallatán, ha maga is vonzódik az ajánlatot tévő hölgyhöz?

Örömmel vettem el őt, ahogy a lányságát is szerettem volna, de azt tíz éves korábban véletlenül elhagyta - magyarázta később nekem.

Sorsom házasságom után jobbra fordult. Gondnok lettem egy belvárosi magániskolában.

A reggeli ébredést követően oly kelletlen nyitom ki szemem, miként egy óra múlva az iskola díszes kapuját. Amikor falkába verődött kutyák kerülnek utamba, még ennyi idő sem kell hozzá, hiszen púpomba és lábamba akaszkodó állatokkal futva, a megszokottnál korábban érkezem munkahelyemre. Szerencsére olykor segítségemre siet az intézet csipkésre szabdalt fülű palotapincsi-tacskó keveréke. Áldja a sors őt azért, amiért eltereli a többi kutya figyelmét rólam!

Minden unalmas tanítási napon felsöpröm a végtelennek tűnő járdát, meglocsolom a kertben pompázó virágokat, olykor saját magam is, ha elmerülök a mindennapok egyhangúságából egérutat kínáló gondolataimban. Ilyenkor gyermeki nevetés hangja hoz vissza a valóságba:

- Nézzétek, Pista bácsi már megint a répáját locsolja, őszre biztosan jó termése lesz!

Csak munkám szeretete hiányzik teljes boldogságomhoz, ugyanis vonzó feleségemmel, Hajnalkával romantikus megismerkedésünkhöz méltó szerelemben élünk. Mégis félelem tölt el, ha arra gondolok, lelki szépségem vajon meddig lesz képes pótolni hiányos férfiúi vonzerőm.

Szememnek valódi fénye, életem pótolhatatlan értéke, tündéri gyermekem, Juditka. Ő minden ízében szeret engem. Képes ezt egyetlen pillantásával kifejezni, de nem sajnálja ezen érzés kifejezésére igazgyöngyként gördülő szavait sem.

- Apucikám, szeretlek téged! - mondja gyakran, miközben karjával szorosan átölel.

Nem tudja, mi az igazi szeretet, akinek nem volt gyermeke, és nem bújt hozzá, ha valami baj érte! Az óvodában a fiúk, mint darazsak az érett gyümölcsöt, úgy lengik körül imádott Juditkát, amit ő igen jóérzéssel és türelemmel visel. Elfogultság nélkül mondhatom, hogy a Teremtő ékes külsővel és természetes észjárással áldotta meg szeretett lányomat. Bár anyagi helyzetem ezt nem engedheti meg, mégis minden esély meg van arra, hogy - rám való tekintettel - a neves magániskolában kezdhesse el felkészülését a nagybetűs ÉLET-re.

Közeledik a vakáció. Számomra is ez az év legkedvesebb időszaka. Nem mintha a szünidő a munkátlanság heteit jelentené, inkább arról van szó, az a kellemes elfoglaltságok ideje. Mindig is szerettem gyerekekkel foglalkozni, szívem szerint tanárnak kellett volna lennem. És lehettem volna, ha ifjúságom éveit szervezett keretek közötti tanulással tölthettem volna. Mily sok a „volna”, és mily kevés a „van”!

Hiába alkalmazok beszédemben iskolázott emberek által használt szavakat, hogy hirdessem műveltségemet, mint például a „tulajdonképpen” vagy a „semmi esetre sem”, még ez is kevés ahhoz, hogy tanár lehessenek.

A szokásos nappali álmodásaimon kívül csak a nyár enged teret régi vágyamnak, mert a szünidőben az én felügyeletemre bízzák a diákokat. Igaz, hogy csupán egyetlen alkalommal, és nem is hosszú ideig. Viszont aki a kicsit nem becsüli, az a nagyot nem érdemli! Kivétel, ha pofonról van szó, mert aki kicsiből nem ért, hamar jegyet válthat egy sokkal hatalmasabbra.

Május utolsó hetében éled a koros igazgatóban a nagy ötlet.

- Kedves kollégák! Mondják el bátran, a véleményüket! Nekem meg lehet mondani, ha valaki nem ért egyet velem. Nincs ebben semmi kockázat. Az, hogy a múlt hónapban a gyűlésünk utáni napon Kovács kollégánkat el kellett búcsúznia iskolánktól, az a véletlen játéka volt, és nem azért történt, mert nem értett egyet egy javaslatommal.

Ezekre a szavakra többen összesúgnak a teremben:

- Tényleg, mi van a szegény Kováccsal, ő volt itt a legjobb tanár, tudsz valamit róla?

- Nem kellene nyaranta napközis tábor szerveznünk az iskola üdülőjében? - érdeklődik az igazgató.

- Ha az igazgató úrnak nem elég az év majd tíz hónapjában a gyermekzsivaj, én támogatom az ötletét! Megvalósulása biztosan megemeli bevételeinket - szólal fel a magániskola tulajdonosának gyermeke, aki kedvtelésből ad órákat az intézmény szerencsétlenebb diákjai számára.

- Mint púp a Pista hátára, úgy hiányzik a nyári szabadság alatt végzett munka! - tiltakozik a nyugdíj előtt álló filozófiatanár.

- Milyen igaza van! Pista, a gondnok, azt itt a megoldás! Jóindulatú, bugyuta egyén, de a gyermekekkel elvan, mint befőtt az üvegben! Az csupán egyetlen baj van vele, hogy a tanulók halálra nevetik magukat rajta - közöli véleményét az iskola igazgatóhelyettese.

- Bendeгүйз, te kivételesen okosat mondtál - dicsér az igazgató.

- Hát tudok én mást?

- Tudsz! Csak ne légy érdemtelenül szerény! - adnak többen is hangot véleményüknek.

- Kollégák, csak semmi túlzás!

- Na jó, elég legyen a tréfából! - látja át rögtön a helyzetet a korábbi szellemi frissességéből még valamit megőrző igazgató. - Tehát, arra célzol, Bendegúz, hogy szeretett gondnokunk, Pista vigyázzon üdülőnkben a gyermekekre?

Megfigyelem, javaslata elfogadása után mily büszkén néz szét a teremben Bendegúz. Az arcán virító mosoly mennyire más, mint néhány hónap múlva a fegyelmi tárgyalásán a kínos vigyor!

- Mondja, Bendegúz, hogy lehetett oly ostoba, hogy azt a gyilkos gondnokot javasolta felügyelő tanárnak? Mert azt, hogy a maga keze is benne van a tragédiát hozó eseményekben, nem is merem feltételezni! - kérdezi majd a tárgyaláson elnöklő iskolaigazgató.

- Ne is tedd, drága jó barátom, hiszen húsz éve tanítunk együtt! Előtte még az óvodában is egy csoportba jártunk.

- Persze, de meg kell értened, mindenki más a vesztetre tör, a szülők magyarázatot kívánnak tőlem! Jobb lesz, ha egy évre fizetetlen szabadságot veszel ki, és elmész vidékre. Szerencsétlen volt barátom, talán elfelejtik neked szörnyű javaslatod! Ez a legtöbb, amit tehetek érted. Meg kell várnunk, amíg elcsendesednek az indulatok, utána térhetünk vissza az ügyedre.

Milyen szépen csengő ígéret, de mit ér az ilyen, ha néhány óra múlva az igazgató majd ekképpen szól az otthoni cselédnek:

- Figyeljen, Rozi, ha valamikor az, az ostoba Bendegúz keresne engem, csak dobja ki bátran! Ellenkező esetben maga lesz kidobva. Ezt jobb, ha megjegyzi mindörökre!

Haladjunk tovább az alig megkezdett, és máris elhagyott úton, amely végül történetem megismeréséhez vezet! Sztorimat onnan folytatom, hogy a gyűlés után mindenki boldogan gratulált nekem, még a szülői munkaközösség tiszteletbeli elnöke, Gergő édesapja is, a maga fölényes módján:

- Csak így tovább, kedves gondnokom! Ugye, magát Pistának hívják? A magam részéről mindig is támogattam a nép feltörekvő gyermekeit abban, hogy megtalálják méltó helyüket társadalmunkban!

Hazafelé szeretett családomra gondolok, ebben még az sem zavar meg, hogy találkozom a szokásos kutyaalkával, amely gyakran keseríti meg életem. Mivel nemcsak egy energia ital adhat szárnyakat, hanem a boldogság is, ezért olimpiai döntőbe is beillő gyorsasággal iramodok haza.

Otthon a család lelkesedve fogadja a hírt, hogy végre több lehetek egy egyszerű gondnoknál. Tanítom majd a diákjaim arra, hogy a sikerhez vezető úton miképp vívják meg apróbb harcaikat. Még az alig nyolcéves lányom is büszkeségtől ragyogó szemmel kérdezi:

- Apu, te is tanár bácsi leszel?

- Egy kicsit mindenképpen, drága gyermekem! - felelem, majd gyengéden egy apró barackot nyomok formás kobakjára.

- Nagyon büszke vagyok rád, apucikám!

Mit lehet erre mondani? Én szólni sem tudok, hiszen túlságosan lefoglal, hogy titkolni próbáljam a meghatódottság édes könnyeit.

Azóta már többször eszembe jutott, hogy ez volt az utolsó eset, hogy valaki büszke volt rám. Talán engednem kellett volna, hogy szabadon megmutatkozzék szeretetem, végül is erre ez volt az utolsó esély.

Életem párja, Hajnalka, átérezve hirtelen érzelemkitörésemet, könnyedén elém libben, majd mosolyogva átkarolja a fűtetlen kályhát, miközben izgatóan formás testét hozzászorítja.

- Tanár bácsi?! Te?! Előbb lesz ez a kályha egyetemi tanár, mint te egy óvó bácsi! Akármit is beszélsz, csak egy ostoba állat vagy! Tüstént üljetek asztalhoz, amint megfőzted a mai vacsorát! - határozza meg feladatom énekszerűen dallamos hangjával az én tündéri felségem.

- Én nem vagyok éhes, apu! Ma a főzés helyett inkább játszunk csapdásat! - kérlel gyermekem.

- Jó, nem bánom, de előbb főzzünk meg együtt, ha már anyukád kijelentette, hogy ma is főtt ételt enne!

A mennyei vacsora elfogyasztása után feleségem még el akar mosogattatni velem, de időben meggondolja magát.

- Ma kivételesen hagyd a mosatlant, legfeljebb reggel majd korábban kelsz, hogy bepótold, amit ma elmulasztottál! - mutatja ki szívjóságát az én Hajnalkám.

- Köszönöm édesem, és most megyek játszani Juditkával.

Lányommal bevonulunk a nappali szobába, lefekszünk a tévénező heverőre, lábammal átkulcsolom Juditkám lábát, aki előbb tessék-lássék módon megpróbál a laza szorításból szabadulni, majd évek alatt kialakult dramaturgia szerint elkezdi a főleg beszédből álló játékunkat.

- Csapda, engedj el!

- Nem tehetem!

- Miért nem?

- Mert én rossz csapda vagyok! - ismétlem vigyorogva a megszokott mondatot.

- Miért vagy rossz?

- Mert engem senki sem szeret, még barátom sincs.

- Én leszek a barátod, ha akarsz!

- Persze, most megígéred, de amint elengedlek, elfutsz előlem, hisz csak kényszerből ígértél barátságot!

- Ne félj, csapda, nem csaplak be, én örökké a barátod maradok!

- Rendőrbiztos?

- Még annál is biztosabb!

- Jó, akkor elengedlek! - mondom, miközben izmos lábammal elengedem a lányom gyengédén átfogott derekát.

- Látod, hogy nem futok el? Valóban örökre a barátod maradok, de legalább addig, amíg te is akarsz!

- Akkor örökké az leszel, mint ahogy örökéletű a szeretet! - közlöm csillogó szemmel a begyakorolt szavakat.

Lányommal mosolyogva nézünk egymásra, mert mindketten tudjuk, mily felemelő dolog a szeretet, amely ellen a szigorú sors semmit sem tehet. Örökké tartanak majd a szép napok, gondoljuk. Lányomnak megfelelő mentsége van erre, a túl fiatal kora. De hogy adhatna nekem felmentést ostoba idealizmusom?

IV. A fogadás

Egy Balaton parti étteremben magyar nóta szól: „Nyár este volt, pacsirta dalolt a fán...” Kár, hogy egyetlen hangját sem halljuk a „Világmindenség Urai” nevű terem felé tartva. Megérkezünk, Kisebb és Nagyobb most is egymás idegzetén játszik. Megszólhatnak ezért e szuper intelligens lényeket, de csak saját tudatlanságunkat árulnánk el, hiszen valamit csak kell tenniük az örök élet egyhangúságának megtörése érdekében!

A korábban említett fogadás részleteit nem ismertettük még. Mentségünkre szolgál, hogy azok épp most vannak kialakulóban. Közelebb lopódzunk ismerőseinkhez, hogy kihallgathassuk őket. Erősen bízunk abban, hogy közben láthatatlanok maradunk. Nem szeretnénk felhívni magunkra a figyelmüket. Úgy gondoljuk, ha a hatalmasságok közelébe kell férköznünk, legalább maradjunk észrevétlenek. Még mielőtt fülelni kezdenénk, közöljük a nyájas olvasóval - beleértve azt a személyt is, aki a minap eltulajdonította pénztárcánkat -, komoly a helyzet, annyira, hogy fel sem merül bennünk a kérdés, hogy mit kezdene velünk az embergyűlölő Nagyobb, ha észrevenne minket. Miként az ostobaság, úgy ad bátorságot a gondolat, hogy a földi lét most a tét. Az emberiséget készül vizsgáztatni a mindenség két teljhatalmú ura.

- Nagyobb, társam az örökkévalóságban, van értelmes ötleted, hogy miként tegyük próbára a legfejlettebb földi teremtményt, az embert.

- Nekem ne lenne, kinek fényes értelme visszhangzik az éterben?

- Akkor vezesd elő, mint anya a tipegő csecsemőt! - vigyorog Kisebb.

- Találomra válasszunk egyet az emberek vagy mi a szösznek hívott lények közül! Majd ő dönti nyomban véleményed romba!

- Na elég lesz a viccből mára! Nagyobb, a lábam mosod te nem sokára! Addig is mondd, milyen személyt tegyünk mi próbára?

- Átlagosat választunk, akinek nincs nagy családja, ám nem is teljesen árva!

- Már megint egyetértek veled. Rémes, hova lesz így a vita éle, ha megsértve nem vonulok félre, ahogy mindig is szoktam?

- Nem baj, legalább hozzászoksz a gondolathoz, az igazság nem más, mint az én hűséges szolgálóm.

- Mily bután szóltál! Szent ég, vesztést hoz reád torz elméd!

- Hogy ne nagyot hibázzunk, a részletekről vitázzunk!

- Keressünk fel valakit éjjel, és tegyünk próbát lelkierejével - javasolja Kisebb, majd az emberi elme számára felfoghatatlan sebességgel számítógépébe viszi az eddig egyeztetett adatokat.

A jól ismert teremre, mint egy nagy madár, a világmindenség megszokott csendje száll, ezzel jelezve, mily nagy dolgok vannak készülóban. Egy egész világ sorsa most a tét! Veszélyben megannyi földi lét.

A két ördögi külsejű, nem angyali természetű alkotó, arcán földöntúli mosollyal várja, hogy megmutathassa társának, az ő esze ér többet. Nagyobb látni véli, hogy törli le egyetlen gombnyomással az unt digitális alkotást. Kisebb azt képzei, hogy programjuk ezután szabadon fut majd, és lesz egyszer olyan ember is, akivel szórakoztatóbb a beszélgetés, mint a kelekótya

Nagyobbal. Az lenne igazi csapás a magányra! Kihasználva a megfelelő alkalmat - míg a gép dolgozik - kellő alaposággal vizsgáljuk meg, lehetséges, hogy ezek az egymással folyton vitatkozó lények valóban veszélyesek a földi létre? A válasz egyértelműen igen! Hisz ők az alkotók, akik kényük-kedvük szerint tehetnek meg bármit. Csak előbb egymással kell meg-egyezniük.

Elvesztett esélyként szomorú, hogy eddig kilencszer ért véget egy hasonló tárgyú fogadás, és mind a kilencszer a program törlését kérő félnek jutott a nyertes szerep. Mindörökre eltűnt sok életforma, mert az adott szoftver csúcslényei nem voltak elég áldozatvállalók, és a megkísérített személy nem állta meg a helyét. Mennyi érték ment veszendőbe ezzel, de ilyen a fogadás, ki veszít, ki nyer, de a vesztesnek fizetnie kell!

Úgy a hatodik vagy inkább a hetedik program futásakor történt, hogy Kisebb és Nagyobb szintén teremtményeik sorsa miatt vitázott.

- Figyelj Kisebb, ezek a kenguruk nem méltók rá, hogy fennmaradjanak.

- Azért mondd ezt, mert az én ötletem volt, hogy erszényük legyen? Az nem volt baj, hogy az előző kísérletünkben túl anyagiasak voltak a védeneid?

- Erre akartál emlékeztetni, ezen otromba lények megalkotásával?

Ilyenformán kezdődött a halhatatlanok társalgása, ami után megállapodás született, hogy két, gyermekkorú unokatestvér viszonyán keresztül állapítsák meg az önfeláldozás meglétét vagy annak hiányát. A vizsgáztatás a kijelöltek első iskolai napján kezdődött. A vonzó erszénnyel (bukszával) ellátott fiatal tanárnő a diákok megismerésének érdekében arra kérte őket, hogy meséljenek magukról röviden. A pedagógus a naplót bújva, egyesével szólította a gyerekeket.

- Lyukaserszény Géza, most te jössz!

- Tanálnü, kelen, az en neven náj ejhankzott az ejübb, így fejesjekes jenne ismetjesbe bocsát-koznon, azelt néhány titkot az indiszkleció játszata nejküj is elálujhatok nakanról.

„Mi van? Nem kéne ennyi gyermeket hordoznom erszényemben” futott át a gondolat a fiatal tanerő fejében, miközben levegő után kapkodott.

- Kissé rosszul hallottam, fiam! Megismételnéd érdekes mondanivalódat? - vetette fel a lehetséges kiútról szóló elképzelését a zavarával küszködő tanárnő.

- Tanárnő, hiába tenné, pontosan így szólna akkor is minden szava. Az unokatestvéremnek ugyanis gondja van hat betű kiejtésével. Konkrétan az ‘l, r, m, ő, é, g’, betűkről van szó. Az ‘l’ betűt használja ‘r’ helyett, de ha kell, nem tudja kiejteni, és helyette jét mond - adott tájékoztatást a téma elismert szaktekintélye, az unokatestvér.

- Fiam, te megérted azt, amit a Géza mond?

- Persze, én az unokatestvére vagyok, ha még nem mondtam volna.

- Nézd, fiam. Fizetésnapokon, amikor férjem félig teli zsebbel ugrál haza, mert a kocsmában fizetésének jelentős részétől megszabadult, én is alig értem szavát, pedig a miénk mégis csak közelebbi rokonság, mint a tiétek.

- Az lehet, tanárnő, de a beszédhiba nálunk családi hagyomány, én is alig három hónapja tanultam meg kimondani az utolsó betűt.

- Jól van, ezután ha az unokatestvéred felel, te fogsz fordítani nekem.

- Ez csak természetes, de milyen irányba is kell fordítanom szegényt - érdeklődött a szép reményű Bugyrosbuxsa Gyurka diák és megbízott fordítógép.

- Na, fiam, már látom, te sem mész egy kis hülyeségért a szomszédba - közölte véleményét az osztály nevelésével megbízott erszényes.

- Miért kérnék a szomszédtól bármit is, hiszen azok a világ irigyei, a tökgyalu elvesztése óta nem adnak kölcsön semmit sem - panaszkodott Gyurka.

- Nem baj, fiam - szólt vigasztaló hangon a mély érzésű tanárnő, aki közben lehajtotta fejét, remélve, hogy nem veszik észre feltörni készülő nevetését.

Az általános iskola vége felé úgy látszott, hogy a két gyerek kiállja a próbát, és fennmarad az élet a Kenguruk Bolygóján. Amikor Géza felelt, Gyurka is felállt, hogy teljesítse önként vállalt feladatát. Hiába volt a selypítő Géza két jeggyel is jobb tanuló, mint őt segítő rokona, mégsem ment el a kedve az önzetlen segítségnyújtástól, Nagyobb már kezdett kétségbeesni, amikor egy új lány érkezett az iskolába. Lássanak csodát a hitetlenek, a csinos erszénnyel (buxzával) megáldott szépség a két fiú osztályába került.

Rövid időn belül az összes fiú szerelmes volt az új lányba. Nem volt ez alól kivétel a két unokatestvér sem. Egy darabig úgy tűnt, hogy a lány Gyurka szerelmét viszonzza, de akkor Nagyobb kijátszva Kisebb éberségét, éjszakai álmot küldött a lányra, aki felébredése után, biztos volt abban, hogy a beszédhibás Géza hamarosan világsztár lesz. Néhány hónap múlva ugyanis egy együttést fog alakítani, amelynek ő lesz a szólóénekes. Ki hitte volna, hogy ilyen apróságon múlik egy ártatlan leány érzelme?

Gyurka egy darabig tisztességesen fordított beszédhibás rokona és a lány randevúin. Ám egyszer a lány belenézett Géza szemébe, és megkérdezte a fiút, hogy nem bánná-e, ha nyomban megcsókolná. Nagy hiba volt, hogy a fiú szóban akart felelni a kérdésre! Ha egyszerűen megcsókolta volna szerelmét, egy világ maradhatott volna fenn!

Gyurkának nem volt szíve hitelesen lefordítani a következő mondatot: „Természetesen, drágám, ez az én szívem legfontosabb kívánsága is.” Ehelyett - a lány többszöri nógatására - az alábbi szavak hagyták el ajkát: „Hogy gondolod ezt, te rút béka? Inkább csókolok meg egy varangyot, mint téged, mert abból még lehet királylány, de belőled még emberszabású lány sem igen.”

Így lett vége az életnek a Kenguruk Bolygóján, mert bizonyításra került, hogy nem elég nemes lények, és nem tudnak önös érdekeiktől eltekinteni. Azóta Kisebb minden programjukba próbált elhelyezni a hajdani kengurukra emlékeztető lényeket, talán ezért élnek a Föld egy kontinensén erszényes állatok.

A kilencedik világ fennmaradásáért folytatott kísérlet volt a legsikeresebb, csak néhány ottani napig kellett volna a kiválasztottnak elviselnie a számára kimért megvetést, mikor végzetes hibát vétett. Parányi előleget szeretett volna kapni a majd tíz éve kijáró elismerésből, és balga módon idő előtt mesélte el megvetett apja sorsán zokogó gyermekének, hogy mekkora áldozatot vállalt ő fájának megmentése érdekében. A lánya megértette szavait, majd egy mosollyal jutalmazta apját. De ez volt a vég! Ezután...

- Nem érdemes siettetni azt, minek még nem jött el az ideje! - szavakat énekelve Kisebb mosolyogva nyomta meg a számítógép klaviatúráján megbúvó „Delete” gombot.

E mozdulattal eltűnt egy egész naprendszer, egy élő bolygó a hozzá tartozó két holddal, és több tízezer fajjal, amely ez utóbbi hármat benépesítette.

A két világ pusztulásának történetét azért meséltük el, mert reméljük, tanulhatunk elődeink hibájából. Így a kiválasztottnak esélye lehet elviselni a rá váró megpróbáltatást. Rajta múlik majd világunk fennmaradása.

Figyeljünk csak! Mintha valami fontos dolog történné éppen! Csak nem a tűzhelyen felejtett vacsoránk ég le? Nem dehogy, csak a gép az, ami elhallgatott.

- Szent ég! Kiment a rossz vérétől hajtott biztosíték!

- Hát eredj, és biztasd, hogy jöjjön vissza - próbálja kifejezni e témában elért jártasságát Nagyobb.

- Majd, ha a dolgát végzi, magától vissza fog térni!

Azután néhány földi órányi csend következik. Hiába mosolyog kedves olvasó, ez csak röpke pillanat az örökléthez képest!

- Majd a petyhüdt eszeddel együtt jön vissza, mint a veszedelem, de a vitát ezennel befejezem.

- Mit meg nem tennék, egy jó szerelőért!

- Akkor teremts egyet! Vagy, már ez is gond neked?

- Te is tudod, csak a gép teremt! De csak akkor, ha megírtuk hozzá a „teremtőprogramot”. És mi nem láttuk előre társam, hogy egyszer nem lesz áram.

E bölcs mondat után kisebb szünet következik, abból a célból, hogy minden olvasóban tudatosulhasson majdani bíránk szellemi fölénye sárgolyóink csúcslényével, az emberrel szemben.

Miután jól átéreztük a nevezett fölényt, dehogy mernénk bárkit is nevetésre sarkallni a suta mozdulatok leírásával, amelyekkel a világmindenség két ura hozzákezd a kiment biztosíték cseréjéhez. Máskor is láttunk már olyat, hogy egy szerelő kezéből úgy ugráltak ki a szerszámok, mintha külön prémium járna ezért. Nem próbálunk a hatalmasságokkal élcelődni, és nem hozzuk nyilvánosságra hányadik kísérlet után tér vissza az áram. A lényeg az, hogy a számítógép monitorja villogni kezd, és ismeretlen írásjelekkel közli a kiválasztott személy adatait. A kérdés eldőlt! Szerencsénkre, nem szorultunk alá, miként az imént Kisebb lába saját billegő székénél.

Míg hazafelé vezet a képzelet, egy jó halászlé erejével bízunk abban, hogy a számítógép valahogy mégis tévedett, és egy igazi hőst jelölt ki a megbeszélte próbára, ezzel csöppnyi reményt adva szegény emberiség számára. Reményt, amely segít elfeledni, mit súg a józan ész:

- Te balga, magadtól nem látod? Annyi az esély, mint egy ültetvényen dolgozó rabszolgának, hogy holnaptól munka nélkül is megéljen?

Ily biztató szavak hallatán mire is számíthat az, aki ismeri a mindennapok harcát, az emberek kicsinyes torzszalkodását? Talán arra, hogy vannak még csodák? No de akkorák, hogy az univerzum urai végül is megegyezzenek, hogy az emberi fajt fenntartani ennyi hibával együtt is érdemes? Igen, bízunk kell magunkban! Ez az, amiért érdemes elvinni a sok terhet, melyet az alkotók helyeztek megtört vállainkra.

Elég az aggodásból, dőljünk székünkben hátra, ha kellően erős a támlája, és mondjunk el egy imát! Abból biztosan nem lesz gond, nem úgy, mintha a Föld jövőjét meghatározó vizsga sikertelen lenne.

V. Kezdődik a tábor

Az utolsó tanítási héten leülök pihenni a könyvtárszobában. A valóság, mint távolodó mozdony fűtve a ködben illan tova. Élvezem, ahogy a „múlt tündértavából” felmerülő emlékeket furcsa hangulatom a felismerhetetlenségig átszínezi. Konok elszántsággal akarom látni, és látni is vélek egy olyan múltat, amelyből következik a boldog jelen és a még boldogabb jövő.

Bankárok gyereke voltam, annyi pénz vett körül, hogy magam sem tudtam mennyi. Később én is neves pénzember lettem, egyetlen szavamra befektetők hada milliókért vásárolt vagy adott el részvényeket. Még a külsőm is szép volt, púpos embert még csak nem is láttam.

Kár, hogy lelkem mélyén sejtem: mindez csak álom, és semmi esély sincs rá, hogy képzelgésemet egyetlen részlete valóra váljon. Lebegek a szédítő önámítás és a rideg realitás vékony, szinte észlelhetetlen határán, amikor gyermekzsivaj üti meg fülem.

- Többen összebeszéltünk, hogy borsot törünk a kérdőjelet formázó púpos hátú emberutánzat orra alá! - hallatszik közvetlen közelemből egy ismerősnek tűnő gyermekhang.

Srácok, még belegondolni is öröm, mennyi mókát eszeltem ki a mi harangjaitól fosztott Kvazimódónk rovására! - lelkendezik huncutul fénylő szemmel Levente, az oktatási miniszter rosszcsonk gyermeke.

- Miért kell azt a szerencsétlen embert bántani? Veri őt a sors eléggé, bár világszép lánya van - tárja osztálytársai elé jóindulatú véleményét a kis Gergő.

- Meglátod, nem lesz jó vége, ha mindenkit megsajnálsz! Ezt a baráti figyelmeztetést veheted akár fenyegetésnek is, ha megértetted szavaimat! - jelenti ki Levente, miközben arra gondol: „Ezt a kis nyápicot ideje lenne megleckéztetni, rögtön tisztábban látná, melyik oldalon van a helye.”

- Ne bánts már állandóan ezt a srácot, ő olyan rendes! Hordja a táskámat, megírja a házi feladatom - veszi védelmébe Gergőt Naiva Éva a tizedik B-ből.

- Van itt valaki? - kérdezem, majd az elmémbe visszatért utálatos valóság érzésével indulok el a hangok felé.

- Futás, ez a lüke éppen itt szundikált! - közli észrevételét Levente.

Olyan kristálytisztán hallom a fenti szavakat, ahogy a futva távolodó gyermeklábak koppánását a könyvtár márványlapokból készült kövezetén.

Nem érdekel, hogy mit mondtak rólam, mert bízom abban, hogy a gyermekek egyszer felismerik az igaz értéket, és megbecsülik többször is felkínált barátságomat. Nem ez történt, mégsem haragszom senkire. Lehet, megérdemlem, amit a sors kiszab rám. Mégis úgy gondolom, itt az ideje a szebb jövőbe vetett hitnek, mert előttem áll az egész nyár.

Az előkelő magániskola diákjai szívük szerint már a kertek alatt lopakodó nyárra készülnek és nem a következő órára, mégis, néhány pedagógus megpróbálja a gyerekek egyre fogyó érdeklődését fenntartatni az iskolával kapcsolatos események iránt.

- Na, Ottó, ott a gyűrű! Mutass valamit a hármasért! - ajánlja fel a javítás lehetőségét a szigorú diákok által „Mutass valamit”-nak csúfolt testnevelő tanár.

- Én mutatnék valamit, amihez nem kell az említett kínzóeszközt igénybe vennem, de tartok tőle, hogy a tanár úr nem értékelné kellőképp! Különben a kettes is szépen csillog ott, ahol a részvétel a fontos - közli véleményét Torna Ottó diák.

- Ez örület! - adott hangot elkeseredésének a pedagógus.

- Tanár úr, ne vegye úgy a szívére! Ottó sohasem volt igyekvő fajta - mondja Barna Panda Panka, aki alig titkolja szerelmét a huszonéves testnevelő tanár iránt.

- Fiam, ha egyetemista koromban valaki azt mondja nekem, hogy valaha kettest adok egy nem mozgássérült diáknak, úgy megvertem volna sértéséért, hogy azt kérdezné minden szembejövőtől: „Mutassak valamit a négyesért?”

- Látja, tanár úr, én is ettől félttem!

- Mért féltél a négyestől? Elüldözte volna a ketteseid?

- A veréstől félttem, ezért nem intettem be az előbb egy fityiszt!

- Azt okosan tetted, Ottó, mert megráztam volna a pofonfát, és alá segítettetek volna! Ezután is elég a kettes? - kérdezi a kisportolt alkatú tanár, miközben beleköp tornaszerektől kerges kezébe, majd erősen megdörzsöli azt.

- Egye fenyő, adhat jobb jegyet, ha nem kell érte bohóckodnom a karkötőn vagy hogyishívják! - enged Torna Ottó, aki nem tudja, hogy mit tenne a tanár, ha azt mondaná, adjon kettes osztályzatot.

Az utolsó tanítási napon eszembe jut, ideje lenne próbaűtést tartani, mert tudni akarom, hogy szeptemberre keressek-e a fűtési rendszerhez szerelőt. Igyekezetem hatására a tantermekben lévő forráság miatt elmaradnak az utolsó órák.

Milyen hálátlanok a diákok, ahelyett hogy megköszönnék tevékenységem, többen szellemi képességem hiányosságairól szónokolnak nekem! Bizony, ilyenek a gyerekek!

Véget ér egy újabb tanítási év. A jó tanulók boldogan várnak a bizonyítványra, amely nem egy diáknál rontja el a kezdődő vakáció édes hangulatát. A magániskolába igen gazdag szülők csemetéi járnak, így a jó bizonyítvány jutalma akár egy sportautó sofőrrel vagy egy négyhengeres játékmotor is lehet. Ezért már érdemes méltatlankodni az öregemberként vánszorgó idő miatt!

A közepesnél gyengébb tanulóknak ki kell találniuk, milyen mesével lehet beadni a szülőknek, hogy nem is értek el oly rossz eredményt. Nagy találékonyság van ezen csoport tagjaiban. Az egyik szülő a bizonyítványosztás másnapján megszólít a piacon.

- Pista igaz, hogy egy miniszteri rendelet szerint a kettes lett a legjobb jegy?

- Bizony, akad olyan diák, akinél ez így is van! - vonom meg a vállam, mivel nem ismerem még e rendelet pontos tartalmát.

Már két hete szembesültek a szülők gyermekeik eredményével. A kiosztott büntetések ideje lejárt. Mivel senki nem lát át a sötét jövő titkait fedő fátyolon, így a diákok boldogan készülhetnek a nyári táborozásra.

Egy nappal az utazás előtt még meg lehetne állítani a közelgő tragédiát, hiszen a sors küld egy utolsó figyelmeztetést.

Kövezet Örs, autóbuszvezető épp egy próbakört tesz az iskola luxusbuszán, amikor megszólal mobilja. Zsebéhez kap, ám ott egy méhecske élvezi a gyümölcsízű cukorka közelségét. Szegény állat potrohára egy férfikéz nehezedik, amit egy jól irányzott fullánkuszítás követ.

- Szűz Máriám, valami megszűrt! Csak nem egy méhecske, amire oly allergiás vagyok, mint egy elítélt rab a bezárt ajtóra?! Ha mégis az volt, holnapra bucira dagad a kezem! - gondolja az áldozat.

Mint később kiderül, előrejelzése bevált.

- Krrr! - mondja a lökhárító, miután a busz találkozik egy tétlen álldogáló villanyoszlop beton-gyámjával.

Tétlen? Igen, mert nem ugrik félre - kellő időben - a vészesen közeledő jármű elől! Szerencse, hogy sem a buszban, sem a vezetőben nem keletkezik nagy kár, csupán akkora, hogy e kettős ne tudjon közreműködni a jelentkezők táborba szállításában - ezzel soha nem tapasztalt logisztikai problémát okozva az iskolaigazgatónak!

- Mivel menjünk a táborba?

- Nincs semmi baj, igazgató úr! Én majd telefonálok mindenkinek, és elmondom, hogy mi történt a busszal, és megkérem a tisztelt szülőket, hogy saját vagy bérelt gépjárművel jöjjenek - javaslom lelkesen.

- Rendben, Pista, magát teszem felelőssé, hogy mindenki időben eljusson a táborba!

Jól oldom meg a rám bízott feladatot, mert másnap reggel hat órakor gépjárművek egész hadserege sorakozik az iskola előtti úton.

Hallani vélem egyesek lekicsinylő véleményét az elvégzett feladat nehézségét illetően:

- Ugyan, csak néhány telefonhívásba került az egész!

Igen ám, de nekem nincs telefonom, és nem is ismerem egyetlen szülő telefonszámát sem! Mivel a láb mindig kéznél van, futásra fogom a dolgot, és minden érintett gyerek lakására elszaladok, hogy tájékoztassam őket tennivalójukról.

Nem a futás fáradtsága a legkellemetlenebb érzés, hanem a falkákba tömörült kutyák harapásai, amelyek egy életen át megmaradó emléket keltenek bennem.

Reggel fontoskodva olvasom fel a jelentkezők névsorát; itt van mindenki, és luxuskocsiban ülve az indulási jelre vár. Kiadom az indulási parancsot.

- Talán indulhatnánk is, esetleg?!

Fenséges látvány, ahogy egyetlen szavamra elindulnak a különböző gyártmányú, de egyformán méregdrága autócsodák. Jaguar, Mustang, megannyi állat, egy egész állatkert! Az utolsó kocsit hirtelen fékezéssel meg áll előttem.

- Maga nem jön? - érdeklődik kis Gergő édesapja, miközben szélesre tárja autója ajtaját.

- Majdnem itthon maradtam! Köszönöm felajánlott segítségét - mormolom, miután megértem, hogy a luxusgépjármű ajtaját azért nyitották ki, hogy elvigyenek.

Az úton kellemesen elbeszélgettünk, én és a nagyhatalmú apa, aki megmagyarázhatatlan okból vezérelve, némi szimpátiát tanúsít irántam. Néhány óráig fontos ember vagyok, akinek kíváncsiak a véleményére - erre enged következtetni, hogy a méregdrága autó tulajdonosa kedvem keresve intéz hozzám kérdéseket:

- Mondja, maga okos zokni, ha én nem állok meg, hogy felvegyem magát, akkor éppúgy futva érkezne a táborba, mint a házamhoz tegnap éjfélkor?

Megérkezünk a táborba, mindenki elfoglalja szobáját. A szülők csendben helyezik el cuccukat, kivéve, ha férj és feleség együtt érkezik, mert akkor messzire hallatszó vezényszavak jelzik az asszonynép hatalmát a férj felett.

Szinte hallom, többen meglepődve kérdezik: miért maradnak a szülők a táborban? Hát azért, mert csak a gyermekeknek új dolog a nyári táborozás! A szülők már évek óta eljárnak kéthetes táborozásra. E divat kialakulásának okai már régen elvesztek a mindent elfedő idő bő szoknyájának számtalan redője között.

A legtöbb gyerek hangos ujjongással veszi tudomásul, hogy nem a szülőkkel, hanem külön épületben lesz elhelyezve. Mindenki megtalálja helyét, szekrényét, ágyát, ám a szép Magdaléna édesapja még hosszan méltatlankodik:

- Ennyi pénzért egy vonzó nővel is rakhattak volna egy szobába, és nem a rémes feleségemmel!

Mivel személyesen ismerem nevezett úriember élete párját, megértően bólogatok.

VI. A megkísértés

A második éjszakai zsíros vacsorától eltelve fekszem szobámban. A teli gyomor nem a legjobb álmhozó, ezt mindig is sejtettem, így csak forgolódom ágyamban, amely kényelmes, de mégis más, mint otthoni fekvőhelyem. Annak ellenére érzékelhető köztük a különbség, hogy mind a kettőt hosszas használat után selejtezte ki előző tulajdonosa. Az otthoni vaságyat a honvédség, míg az ittenit egy fakír helyezte nyugállományba, a szögek felének kihullása után.

Nem ad álmod nyughelyem. A körülöttem lévő csend bántóan fáj. Behunyom szemem és elszántan hitegetem magam: „Nem is hegyesek a szögek! Mily szerencse, hogy nem is hegyesek a szögek!” Mindez előbb-utóbb meghozza a kívánt eredményt és érzem, hogy lassan álomba ringatom magam. Ez az érzés oly sok örömet ad, hogy nyomban felébredek. Újabb percek telnek el, melyek egyetlen célja, hogy hozzásegítsenek a várt elalváshoz. Lassan valóban átléptem álmország határát, hogy kipihenjem végre a napi munka fáradalmait, amikor sohasem hallott nesz tölti be a szobát.

Nem azonnal nyitom ki szemem, mert nem akarom egyetlen szempillamozdulattal elveszíteni az utóbbi tíz perc elalvási kísérletének eredményét. Amikor mégis megteszem... Mit mondjak? Nem egy szirupos leányregény lapjaira kívánczós látvány tárul szemem elé! Hihetetlennek tűnik, mégis érzékelem a mozgást, ahogy a falak kettéválnak, majd elvesznek a semmibe, és én ágyastul a pokolban találom magam. A forróság oly nagy, hogy csillagokat látok. Egész galaktikákat formázó csillagokat. De nem ez a legmeglepőbb kép, mit elém tár az éj, hanem a két patás lény, szarvakkal a fején! Szakasztott úgy néznek ki, mint gyermekmesék illusztrációjában az ördögök. Én az olyan ördögien rossz gyermekek létezésében - mint amilyen én voltam Istenben boldogult szüleim szerint -, sokkal jobban hiszek, mint e gonosz lényekében.

Szegény édesapám, gyakran mondta nekem:

- Mi van, Pista? Nem értem, a héten már egyszer ettél! Mondd, micsoda rossz szokást vettél fel már megint? Azt hiszed, ha egy cseppet éhes vagy, mindjárt enned kell, és hasad korgásával kell jelezni elégedetlenséged? Hova is vezetne a világ, ha minden szegény ember annyit enne, amennyit bír?!

- A jóllakottságba! - vágtam rá egyszer.

- Fiam, innen már csak egy lépés, és azt gondolod majd, hogy a boldogság neked is jár. Ne legyél ennyire ostoba!

Azóta is szégyellem, hogy én mégis boldog akarok lenni. Ám a mai gyerekeknek már természetes, hogy minden jót meg kell kapniuk. Minden vidámságra, tréfára nyitott az új nemzedék, ezért is gyanakszom közreműködésükre a valószínűtlen lények észlelése után.

- Nem ér a nevem! Gyerekek, ugye ti ugrattok engem?! - érdeklődöm reménykedve.

Aki ismeri gyanakodó természetemet és tudja, hogy reggel azért volt nehéz felvenni nadrágomat, mert összevarrták szarait, az nem csodálkozhat azon, hogy újabb diáktréfára gyanakszom.

Naponta érzékelem, hogy vicces diákjaim szeretnek engem, hisz örömmel fogadtak reggel is, amikor kiléptem szobám ajtaján, és tenyeremről törölgetni kezdtem a kilincsről ráragadt fogkrémet.

- Ugye megmondtam, hogy nem fog a sorsa miatt káromkodni?! - rázkódott a nevetéstől az egyik tréfamester.

- Nem kellene szerényen mindent a sorsra fogni, mintha neked semmi közöd nem lenne hozzá! - harsogta Madár Piros, miközben vigyorgó arcának színe igazolta nevét.

- Ezt én sem gondolnám! - közölte véleményét bátran a kis Gergő, majd még bátrabban kitért egy felé hajított cipő elől.

Előntött az elégedettség érzése: „Ezeknek a gyerekeknek az életében fontos vagyok!”

Ilyen kimerítő magyarázat után tán nem tűnik megalapozatlannak a feltételezésem, hogy az éjszaka közepén is eszébe jutottam a rám bízott apróságoknak,

- Nem talált! - mondja egy rekedtes hang, miközben egyre határozottabban érzem, hogy vesztettem, hisz félálomból egészen felébredtem. A szemem elé táruló kép mégis erős kételyeket ébreszt bennem: lehet, hogy még mindig alszom, és csak az éj vetíti elém, amit a jól lakott has sugall?!

- Szent ég, csak nem az ördögök adtak találkát egymásnak nálam? - szakad ki belőlem a sikolynak is beillő kérdés.

- Még mindig nem talált! - szólal meg a másik ördög.

- Valóban teleehettem magam, mert olyat látok, amiről tudom, hogy nincs! Ördögök? Ugyan már! - mondom ki hangosan gondolataim.

- Hogy ördögök vagyunk-e, azon most ne vitakozzunk! Helyette engedje meg, hogy bemutatkozzunk! Mi ketten vagyunk az egyedül fontos lények az Univerzumban, Én Nagyobb vagyok, míg társam az örökkévalóságban Kisebb! - mutat Nagyobb a mellé álló Kisebbre.

- Sajátságos, hogy valaki Kisebbnek hívjon valakit, aki ugyanakkora! - értetlenkedem.

- Téved, az én nevem nem Ugyanakkora, hanem Nagyobb! - érkezik a kiigazítás.

- Ki beszél itt névről, ami akkora vagy különböző? - próbálom kétségbeesve védeni nem létező igazságom.

- Én, Nagyobb, hisz mondtam, hogy bemutatkozom.

- Na, jó, én feladom! Azt, hogy két egyforma közül melyik a nagyobb, ezt felfogni nem képes a józanész!

- A magáé semmi esetre sem! Mert abból oly keveset rejt homlokdudor nélküli koponyája, hogy nem is vádolható józanész rejtegetésével! - tréfálkozik az egyik ördög.

- Eddig kedélyesen eltársalogtunk, de most jöjjön a feketeleves! - szólal meg Kisebb.

- A levesről lemondanék, mert úgyis túl sok táplálékot fogyasztottam a vacsora során - közlöm hangulatjelentésem a „belügyminiszter” telítettségének állapotáról.

- Szavamra, ha ez annyira becsületes, mint amilyen ostoba, még évek múlva is látni fogom undok fajtáját számítógépünk monitorán! - esik kétségbe Nagyobb.

Valami ismeretlen félelem fog el, az út elejét jelezve, amelyen végigmenve megismerem a földi élet eltörlésére irányuló komoly fenyegetést.

- Nézze, embernek nevezett lény! Földjük csupán egy játékprogram, amit elménk alkotott, hogy az öröklét unalmát megtörjük vele - de világuk egyetlen mozdulattal eltörölhető!

- Hacsak... De ez már magán múlik! - vett rám Kisebb biztató tekintetet.

Nagyobb folytatja:

- Hamarosan egy baleset történik, s bár érdemtelenül, de mégis magát vádolják majd. Jó, ha tudja! A földi élet azután már csak addig létezik, amíg alázattal viseli a gyalázatot! Napra pontosan tízévi megvetés után szabad csak elmesélnie ezt az éjszakát! Ha olyan emberre talál, aki el is hiszi a furcsán hangzó történetét, akkor győzött: megmentette világukat! Utána a megpróbáltatásáért tízszeresen kárpótoljuk majd!

Nem hiszem el, mert nem akarok benne hinni, hogy elpusztulhat a lányom, szeretett világom, de a két ördög hathatós eszközt vet be meggyőzésemre. Nagyobb homlokomra helyezi tenyerét, s láttok kilenc pusztulásra ítélt bolygót, rajta különös lényeket, végül egy ördögi arcot, miközben gazdája kitörli mindezt a létezés könyvéből, saját számítógépéből. Érzem a szándékot gonosz lelkében, hiszen ő már régen eldöntötte, mily sorsot szán az emberiségnek. Átjár felfoghatatlan hatalma, amely alkalmas akarátának végrehajtására, de nem látok magamban erőt, amely elfutni vagy fellázadni képes.

- Nehogy látogatásunkat csak álomnak vélje, egy örökre megmaradó jelet helyezek keze fejére, erről eszébe jut majd a veszély, hogy mi is a tét!

Kisebb e szavak közben egy henger formájú tárgyat szorít bal kézfejemhez.

Az égető érintés után egy ajkat formázó lenyomat maradt bőrömön. Mintha egy rúzsos száj lehelt volna rá csókot. El vagyok jegyezve a sorssal, a feladattal, amelyek elől - biztosan érzem - hiába próbálnék menekülni. Egy kérdés erejéig mégis megpróbálom:

- Mi van akkor, ha nemet mondok?

- Az jó lenne! - mosolyog Nagyobb. - Mert akkor azonnal kitörölhetném a félresikerült programot!

- A napokban meghal egy diákja, és mindenki magát okolja majd ezért. Idáig tiszta sor? Az ön mostani elhatározása nem érdekes! Ha idő előtt - önmagát védve - utalni fog erre az éjszakára, az lesz a vég. Már látja, mennyi esélye van a kívülmaradásra?

Eszembe jut mindennél fontosabb lányom. Tudom, jól döntött, aki engem választott e feladat elvégzésére.

- Tehát, mindegy, mit felelek?! Azért azt mégis szeretném elmondani, hogy a próbát sikerrel teljesítem! Megpróbáltatás? Ugyan, ez csak játék lesz nekem, mert eddig is kevés örömet adott életem! - közlöm látogatóimmal hetykén.

Szavaimat átgondolva ma sem értem, honnan merítek erőt, hogy ily elbizakodottan nyilatkozzam a lények előtt, de felmentést ad számomra a gondolat, hogy nem ezen múlik, ami ezután következik.

- Nehéz évek várnak rád, de ha gyenge vagy, ezek csak órák lesznek. Én személy szerint szeretném, ha megmutatnád, hogy a megvetés sem leküzdhetetlen akadály, amely csak arra vár, hogy feladja minden önfeláldozást - mondja el a végszót Kisebb, majd egy pillanatra úgy tűnik, még búcsút is int nekem, mielőtt kénes szagot hagyva maga után, társával elhagyja szobám.

Elvesztem az eszméletem! Egy darabig csendben fekszem selejtes ágyamon. Miután magamhoz térek, kézfejemre téved tekintetem. Erősen meglep, amit rajta látok! Mintha egy női ajak tündöklene rajta! Elönt a forróság: nem csak álom volt az éjjeli látomás! Mint izzó láva tör elő gondolatom: a világvége ráér, várjon még vagy tízezer évet, eljövételét én nem támogatom!

Megizzadtam, fürdésre vágyom, amellyel lemoshatok magamról minden égető emléket. Ember tervez, Isten végez! Felülök ágyamon, lábammal igyekszem megkeresni papucsom. Mintha vízbe léptem volna! Lenézek, tényleg egy lavórban tapicskolok! Elérzékenyülök:

- Ezek az áldott jó gyermekek előre kitalálták még meg sem fogalmazott vágyamat! Honnan tudhatták, hogy már korán lábmosásra támad kedvem? Mindegy, a lényeg az, hogy szeretnek - gondolom, és máris kevésbé sötétnek láttam a jövőt.

Hangulatom annyira elviselhetővé válik, hogy nem érzem a fogkefémre rakott krém sós ízét, sem az arcvizem ecetre emlékeztető illatát. Elhessegetem magamtól a hozzám méltatlan felvetést, hogy a gyerekek olykor kegyetlenek.

Miután izzadságommal együtt lemosom magamról az éj kénköves illatát, visszafekszem ágyamba, hogy felmérjem lehetőségeimet. Első megválaszolandó kérdésem az: mondhattam volna-e valami okosat, amellyel meggyőzhettem volna látogatóimat, hogy az emberek jók, felesleges próbára tenni őket? Nem vádolom magam, biztosan tudom, vendégeim nem véleményemet jöttek kérni.

Egyébként, ha ők az alkotók, akkor ők miért nem tökéletesek? És miért lennénk mi, teremtetett lények jobbak az alkotóknál?

Ahogy az idő halad, mindinkább egyértelművé válik: egyetlen esélyt festett elém a lassan búcsúzó éj...

Ígértek nekem az ördögök egy kis időt, amíg a baj bekövetkezik. Okosabbnak kellene lennem náluk, ha ez sikerül, az lesz a fergeteges megoldás! Nem engedem, hogy valami baj történjen! Készíték terveket, én mindenhol ott leszek! Akkor nem lehet, hogy valaki meghaljon, és azért mindenki engem okoljon! És ha nem lesz baleset, úgy nem is lesz nehéz hallgatnom az éjjeli történetekről!

Ezek a gondolatok megnyugvást hoznak számomra. Már csak egy feladatom marad, hogy végiggondoljam, miképpen fürödjenek majd a gyermekek a tábor partjait nyaldosó tenger vizében. Bízom abban, ha van mód elkerülni a veszélyt, én biztosan meglelem! Már meg is van! Egyszerűen meg kell tiltanom a fürdést a tengerben! A tengervíz különben is olyan nedves, olyan sós! Majd szólok a gyerekeknek, hogy az nem az ő érzékeny bőrüknek való, fürödjenek inkább a zuhanyozóban! Különben is jobb félni, mint megijedni! De miért is kellene félnem? Hiszen a jó előbb-utóbb elnyeri méltó jutalmát! Mégsem tudok szabadulni az érzéstől: ahogyan a mesében szereplő nagymamának a kiéhezett farkastól, akképpen van nekem is félnivalóm.

VII.

A baleset

Ragyogó idővel köszönt a táborra a reggel. Ami gyakran megesik nyár idején a gyönyörű tengerpartot is magába foglaló üdülőben. Forró nyár, szikrázó napfény a tenger locsogó hullámain - ez maga a boldogság!

A szokásos reggeli feladatok elvégzése után eljön az én időm.

Azok a felnőttek, akik nem tartoznak a kiszolgáló személyzethez, még az esti dorbézolás fáradalmait pihenik ki, amikor megkérdezem a gondjaimra bízott, katonás rendben felsorakoztatott gyermekeket:

- Mintha azt javasolta volna valaki, ma inkább játsszunk bent a hűs társalgóban, semmint gyümölcsként aszalódjunk a nap hevétől izzó tengerparton. Remélem, elfogadjuk e bölcs indítványt! - teszem meg elutasításra számítható javaslatom.

- Igaza van, skacok! Mi lesz vele, ha mint egy dromedárnak a forró Szaharában kiszárad a púpja? Akkor ő is a földön fogja húzni, mint vontató barmok az utánuk kötött ekét?! - biztosított ötletem támogatásáról Levente.

- Az lehet, de ezt inkább a tenger hűs vizében beszéljük meg! - javasolják többen is.

Nem maradt más lehetőségem, a világ megmentése érdekében elő kell vennem a „B” tervemet. Kár, hogy nem készítettem el!

Mivel a remény hal meg utoljára, nem ejt kétségbe, hogy nem marad választásom. Azonnal rögtönözni kell. Szerencsére, abban valóban jó vagyok! Alig húsz perces csend következik, amely gyakorlott tolvaj észrevehetetlenségével lopózik el a fejünk fölött. Újra megszólalok:

- Akkor, mi is induljunk a tengerpartra siető többiek után, hisz nem bírták kivárni, amíg átgondolom rövid beszédemet - javasolom a kis Gergőnek, majd - mind a ketten - lábunkat szedve siettünk a fürödni indult többiek után.

Valami versenyféle alakul ki köztem és Gergő között, amely során a szépen csillogó ezüstérmes érdemem ki. Sporthoz szokott testem alig kétszáz méterrel marad le a verseny másik résztvevőjétől, a háromszáz méteres távon.

Elég az öndicséretből, a lényeg az, hogy végre a gyönyörű tengerparton állok. Az alig fodrozódó, pajkosan játékos hullámok felé irányítom kíváncsi tekintetem. Megijedek, ugyanis két tanuló ijesztő tempóban halad a biztonságos fürdőzés határait jelölő bóják felé. Felháborító dolog, diákjaim nem kérve engedélyemet, megérkezésem előtt a tenger veszélyes hullámai közé merészkedtek!

Az engedély nélküli fürdőzők miatt nem szabad késlekednem. Ezért, amint elviselhetőre csökken a megerőltető futástól keletkezett kínzó lihegésem, megteszem a szükséges intézkedést.

- Aki hamarabb ér a partra, azt a jutalmat kapja, hogy a táborozás ideje alatt ő lehet majd a helyettesem - kiabálom a jó iramban távolodó diákjaim felé.

- Ha ettől nem térnek észre azok a jómadarak, akkor semmitől! - kuncogja egy hang a hátam mögül.

- Figyusz, te lángész! Mióta fürdenek madarak a tengerben? - érdeklődik Madár Piros, a kérdés nyilvánvaló szaktekintélye.

Nem szólok bele a madarak fürdőzési szokásait firtató kérdésbe, mivel a máskor engedetlen két diák meghallva hívó szavam, valami csoda folytán elindul a part felé. Jóvá akarom tenni korábbi hibám, amely következtében kis híján kicsúszott kezemből a kezdeményezés, ezért újabb javaslatot teszek.

- Beszéljük meg újra a mai napirend pontjait! Visszavonom ajánlatomat a hús társalgó használatáról, megvár az estig. Addig viszont áldozzunk néhány órát a nyári örömök oltárán!javaslom, folytassuk az egyesek által már megkezdett fürdőzést! Csupán egyetlen kérésem van: mindenkinek legyen egy párja, és ha elkiáltom magam, hogy „úszópár”, akkor keressétek meg és tartsátok magasba összekulcsolódott kezeteiket! Hogy a feladatot minél hamarabb teljesíteni tudjátok, maradjatok egymás közelében! Annak a párosnak, amelyik legtöbbször emeli fel elsőként a kezét, annyi fagyit fizetek, amennyit egy ültében meg tud enni - állok elő alaposan átgondolt javaslatommal.

- Az én párom Gizi lesz! - közli Levente, miközben közelebb húzódik az iskola legformásabb tanulóájához, Forma Gizihez.

- Nem túl valószínű, hogy az üdülő cukrászdájában lenne annyi gyümölcsfagyi, amennyiért engedném neked megfogni a kezem! - jelenti ki a szépség, miközben évődő tekintete úgy ragyog, mint a telihold képe egy békamuzsikától hangos tó felett.

- Szerintem meg te fizetsz ezért a játékért derék gondnokunknak, annyit, amennyi méretes púpjába fér! - véli Gizi szívbeli barátnője, aki régóta szerelmes Leventébe.

Csupán egyetlen gyerek kérdezi meg, hogy miért javaslom ezt az újszerű játékot:

- Pista bácsi, miért kell nekünk párokba rendeződnünk? Nem érnénk rá erre néhány év múlva?

Jól jön ez a kérdés nekem, mert tíz percig csillogtathatom szónoki képességem, és ennyivel kevesebb idő marad az ördögök által megígért események bekövetkeztére.

Felébredt bennem a gondolat, talán nem is fog eljönni a gonosz idő és annak előjele, a tragikus baleset.

Amíg tartott megfontolt tájékoztatásom, ketten is elaludnak lelkes hallgatóim közül. Ezt nem láttam előre! Még szerencse, hogy az eldölni kívánó gyerekeket időben elkapják „A baleset-megelőzés lehetséges módjai” tárgyú előadásom által felvillanyozódott társaik! Egyébként, azért találtam ki az úszópáros megoldást, mert úgy okoskodtam: ha egy gyereknek nincs meg a párja, az hamarabb észrevehető, mintha a kusza halomból tűnne el valaki. Egész pár eltűnésére meg nincs komoly esély. Különben, meg is számolhatom a párokat - jut eszembe egy újabb gondolat.

Nem várt örömet adott a gyerekeknek a játéknak álcázott ellenőrzés. Gyakran fújok sípomba, majd hangosan elkiáltom magam:

- Úszópár!

- Úszópár! - kiáltják többen is nevetve, miközben megkeresik párjukat, majd összekulcsolt kezüket magasba emelik.

A gyerekek csak viccnek veszik az egészet, s úgy érzik, hogy engem és fura ötletemet nevetik ki. Én azonban tudom, valójában minden egyes alkalommal a gaz ördögöket és gonosz terveiket mosolyogják meg ösztönösen, élni akarástól áthatva. Jómagamnak is örömet ad az ilyen történő ellenőrzés, s az ennek során megszerzett ismeret, hogy egyelőre megvan mindenki.

Megjelenik elmémben egy furcsa gondolat. Lehet, hogy e gyermekek közül néhány már nem is annyira gyerek? Hiszen ezek az ifjú emberi lények éreznek, szeretnek, és mint nyíló virág a beporzást végző méhet, úgy várják a szeretetet! Mitől ébred bennem ez a gyanú? Netalán attól, hogy néhányan az ellentétes nem közül választanak maguknak párt? Alig hinném, bár meglep, hogy a párok, amikor megfogják egymás kezét, egymásra nevetnek. Úgy tűnik, némelyikük mintha egy-egy suta pusztit lehelne a másik arcára, de ez oly újdonság számomra, mint egy középkori kísértetnek az internetezés.

Még néhány év, és felnőttek lesznek, ha közben valamit el nem rontok, gondolom a fiatalság látványán mosolyogva. A kis emberi lények sorsáért történő aggodás jelezi, hogy az ártatlan naivitás eltűnt életemből, ahogy a hajnali harmat is elpárolog a napsütötte mezőről.

- Pista bácsi, már nem mondja soha, hogy „úszópár”? - érdeklődik egy nagyobb fiú, az utolsó ellenőrzés után alig egy perccel.

Nem értem, hogy ezt a jogos kérdést miért fogadja egységesen feltörő hangos nevetés! De mit bánom én mindezt! Hiszen csak az a fontos, hogy a diákjaim tartsák be a kényszer szülte előírásokat! Tudom jól, hogy minden baj nélkül eltelt perc növeli az esélyét annak, hogy ne következzen be az ördögök által megjósolt jövő. Lenézek bal kézfejemre, amelyen a száj hirtelen fájni kezd, mint tettét megbánó bűnösben a mardosó lelkiismeret.

- Nem, még nincs baj, és nem is lesz, ha rajtam múlik! - nyugtatom magam.

Kora délutánig nem történik semmi baj, hacsak az nem, hogy Levente az ebédlő felé menet egy javaslattal rukkol elő.

- Szerintem jó muri lenne, ha délután kalózosat játszánánk!

- Rendben van, de előbb tartsunk alapkiképzést az evezés tudományából. Meséltem már, hogy gyermekkoromban voltam egy táborban, ahol mi is kalóznak hívtuk magunkat? Ezért nem bánom, ebéd után ismét kijövünk a tengerpartra, és evezősleckét adok, megtanítok mindenkit evezni, aki csak akarja - próbálom elkerülni a Levente javaslatában megbújó veszélyt.

- Ugyan már, az unalmas dolog! Inkább essünk egymásnak, és agyabugyáljuk el alaposan a kisebbeket, megjutalmazva őket azért, amiért lustaságuk miatt nem nőttek nagyobbra! - szólal meg Verlek Endre.

Felvetéséről mindenki másképpen vélekedik. A nagyobb gyermekek tetszésüket, a kisebbek meg egyértelmű ellenérzésüket fejezik ki a felvázolt lehetséges napirenddel kapcsolatban. Én az utóbbi csoportba tartoztam, nem méretem miatt, hanem humánus beállítottságom miatt.

- Én a verés helyett inkább az evezést választanám! - áll mellém szavaival Gergő.

Ami ezután történik, az bekerülhetne a Guinness Rekordok Könyvébe, a legnagyobb meglepetés címszó alá. Ugyanis: a többség elfogadja javaslatom.

Ebéd után váratlanul feltámad a szél, mintha a sors el kívánná fújni félelmemet, és az ebből táplálkozó óvatosságomat.

- Gergő, te most lelépsz, és megnézed, tarajosak-e a hullámok.

- Nem értettem kristálytisztán, mit is kell megnéznem, hogy milyenek is azok a folyton változó hullámok.

- Oly ostoba vagy kisfiam, hogy tegnap háttal ültél a tévének, mert azt hitted, hogy vetítenek! Egyszerű feladatot kaptál. Azt kell megnézned mekkora tarajuk van a tenger hullámain pancsikáló kakasoknak - nyújt segítséget egy jóindulatú hang.

- A fenét, te sem érted a tennivalót! A kakasokat figyelő tarajos gőtéket kell megszámolni! - jön az újabb humorosnak szánt megjegyzés.

- Kis kakas fürdik Lengyelországban... - éneklük lelkesen az Ikrek, miközben megfogják egymás kezét, és valami, számomra ismeretlen nevű gyermektánc lejtésébe kezdenek.

Ebből is látszik, hogy hajdanában nem járhattam óvodába! A sors fintora, hogy a molett, fekete hajú Iker Jolán és a vékony, vörös hajú Iker Ágota külseje egyáltalán nem hasonlít egymásra. Életemben nem láttam még két testvért, akik ennyire eltérő külsővel rendelkeznének, mint ők. Ám ezen irányú elmélkedésemből egy újabb közbeszólás zökkent ki váratlanul.

- Ez igaz lehet! Ma reggel hallottam a rádióban, hogy néhány tarajos gőte megszökött a közeli állatkertből - osztja meg velünk az információt Naiva Éva, most nem a tizedik B-ből, hanem innen a táborból, aki megérti, hogy az imént a tarajos gőtékről volt szó.

- Akkor mi úgy összeszedjük őket, mint pulikutya szőre az út menti bogáncsot! - lelkesedik egy vékonyka hang, közvetlenül a hátam mögül.

- Szakadjak meg, ha nem szakadok meg rögtön a nevetéstől! Ennyi hülyét már rég láttam egy rakáson! Sőt, ha belegondolok, még nem is láttam soha! - közöli nevetéstől el-elakadozó hanggal Fetregő János, aki szemléltető előadásba kezd, hogy megmutassa, őse miért kapta jól hangzó családnevét.

Egy darabig elszórakozok a gyermekek humorérzékén, majd komolyra fordítom a szót.

- Elég a tréfából! Levente, te tudod milyenek a tarajos hullámok! Elmondanád a többieknek is? - töröm meg a táncukat és dalukat megunó Ikrek elhallgatása után ránk zuhanó csendet.

- Persze, Pista bácsi, megteszem, amit kért, habár nemigen hinném, hogy e sötét fejű egyedek megértik majd válaszom. Tudjátok meg ostobák, amikor a tenger felett vágató szél hatására a hullámok teteje fehérre válik...

- Mint amilyené a lóarcod válik, amikor a házi feladat elkészítését kérik számon tőled?! Erről beszélsz, te nagyokos? - kérdezi Gizi, aki unni kezdi a szónokló túl nagygyá vált képét.

Én osztottam Gizi véleményét, mert szerintem is jobb, ha Levente egy kicsit háttérbe szorul, ezért az alábbi utasítást adom:

- Levente, menj te is Gergővel, segíts neki megállapítani, hogy milyen hullámokkal lep meg minket a tenger istene! A szél erősen fúj, emiatt lehet, hogy az evezés oktatása holnapra lesz áthelyezve.

Szinte hihetetlen, de senki sem kérdezi meg, hogy: „Miért, talán harapnak azok a fürdőző kakasok?” Hogy a gőtékről több szót már ne is ejtsünk.

Miután a kijelölt fiúk elindulnak, megpróbálom kiszámolni, mennyi idő szükséges az oda-vissza út megjárásához. Mivel tíz perc körüli időt elégnek találok erre a feladatra, ezért tizenöt perc múlva azt gondolom magamban: „Ennyi idő alatt már egy reumával küszködő háromlábú teknősbéka is visszaért volna.” Újabb tíz perc elteltével komolyan aggódni kezdek: „Csak nem történt valami baj?” De hamar megnyugtatom magam: „Nemigen, hiszen csak egy gyerekről beszéltek azok a fránya lények. Ha lehet hinni nekik.”

Komoly lépésre szánom el magam.

- Gyerekek, nézzük meg, hogy kémeink mivel töltik az idejüket! - javaslom.

A diákok kivétel nélkül egyet értenek velem. Elindulunk, hogy megkeressük a visszatéréssel egyre késő társainkat.

- Nem tudtam elkerülni! Megtörtént! - ez jut eszembe, amint meglátom a leszegett fejfel felénk tartó Leventét.

- Én nem tehetek semmiről! Nem tehetek semmiről! - ismételteti Levente, miközben ügyet sem vet ránk.

Nyilvánvalóan sokkos állapotban van. Nem próbálom kifaggatni, hogy mi van a kis Gergővel, anélkül is tudom: baj van! Odaszólók két nagyobb gyereknek, vigyázzanak Leventére, én meg futva indulnék a tengerpart felé, amikor a hátam mögött meghallom a lassan magához térő gyerek hangját:

- Pista bácsi, tényleg nem tehetek róla! Igaz, amikor kettesben a part felé tartottunk, tettem egy javaslatot, hogy játszunk véres kezű kalózosat. Amikor Gergő nem vállalta el a fegyelmetlen kalóz szerepét, akit büntetésül a cápák eledeléül a tengerbe kell dobnom, én azonnal elálltam szándékomtól. Még kedélyes pofozkodással sem próbáltam felhívni figyelmét tévedésére. A mólóra lépve, érdeklődve vizsgáltuk a tenger felszínét, s akkor egy átlagos méretűnek látszó hullám megnőtt hirtelen. Sokkal nagyobb lett, mint a többiek. Úgy tűnt, egy ördög vigyorog rám a habok közül, és mintha azt suttogta volna: „Ne törődjete semmivel, még jól süllhet el minden, ez csak a Pista bácsitokon múlik.” Egy szempillantás múlva a hullám átcsapott fejünk felett. Szétnéztem! Egyedül álltam a mólón. Gergőt elvitte a hullám! - szepegte Levente, majd ismét visszaesett a semmiről sem tudó sokkos állapotába.

Hosszú percek óta kutatja már a kis csapat az elvesztett tagját, amikor elfog a reménytelenség érzése.

- Gizi, eredj, szólj az első felnőttnek, akivel találkozol, hogy hívja a rendőrséget, a tűzoltóságot, mert elveszett egy gyerek, a kis Gergő!

Fél órán belül megérkezik a tűzoltóság bűvárcsapata, majd néhány perc múlva a helyi rendőrség helyszínelő csoportja.

- Nincs értelme tovább keresni. Ami nem akad fenn a móló lábain, azt rövid időn belül a tengeri áramlatok kiviszik a nyílt tengerre. Nekünk nincs már itt dolgunk, a viszontlátásra - búcsúzik kis idő után a tűzoltócsapat vezetője.

Ezek után csak a rendőrség marad a helyszínen. Megkezdődik a hivatalos nyomozás. Nem különösebben nehéz dolog megjósolnom, hogy mi következik.

„Bizonyára nehéz idők jönnek” gondolom, majd eszembe jut egy tévé-reklám a nehéz időkről, és emiatt erősen ingatni kezdem a fejem. „Nem! Ez azért már sok volna!

VIII. A táborozás vége

A megpróbáltatás a rendőrségi vizsgálattal kezdődik. Nem tudom, milyennek kell lennie egy kihallgatásnak, de alapos a gyanúm, nem olyannak, mint amilyent át kell élnem. Már a nyomozótiszt megjelenése is félelmet ébreszt bennem. Még sohasem láttam civilben rendőrt, talán ezért is lep meg, ami ezután következik.

- Valaki pontosan mesélje el nekem, mi is történt! Ki lesz a bátor jelentkező? A gyerekekre felügyelő tanár alkalmas lenne erre - hangzik a kivizsgáló első szóbeli megnyilvánulása.

- Azt én tudnám legjobban elmesélni! - török magamnak utat a nyomozó felé a szülők és gyermekeik gyűrűjén keresztül.

- Maga meg kicsoda? Egyébként mondja jóember, maga jó ember? De ne válaszoljon, ez úgyis kiderül majd. Tehát, ki maga?

Nem értem egészen, mit is kellene tennem, ezért időre van szükségem ahhoz, hogy összeszedjem magam.

- Csókos István a becsületes nevem, az iskola gondnoka vagyok.

- Akkor mit tüsténkedik itt? A gyerekekre vigyázó tanárral szeretnék beszélni, ahogy ezt már az előbb említettem. Ne aggódjon, magát is kihallgatjuk majd, ha eltűnik egy szék vagy egy asztal.

Nem sértődök meg a tiszt úr megjegyzésén, hanem nagy levegőt véve közlöm egyetértésemet:

- Ha úgy gondolja, el is mehetek.

- Miért is menne bárhová? Az ő felügyeletére voltak bízva a gyerekek - tiltakozik az imént érkező iskolaigazgató.

- Maga el akart andalogni, mint egy szerelmespár a tengerparton egy szép augusztusi éjszakán? Majd a vizsgálat kideríti, hogy maga jó ember-e!

- Még hogy ez jó ember lenne, ugye viccel, tisztelt nyomozó úr?! Csak rá kell nézni, a púpja máris elárulja, milyen egyenes ember ez itt! - áll ki mellettem az igazgatóm.

„Érdekes, vannak, akik hamar felismerik a bennem megbújó értékeket” fut rajtam át a gondolat, miközben elmerengek azon, mivel is érdemeltem ki az iskola vezetőjének feltétlen tiszteletét. A paradicsomban érzem magam az elhangzott dicsérettől. Ekkor egy furcsa érzés hoz vissza a terembe, mintha egy légy szállt volna arcomra, nem is egy, mert még egy!

- Gyerekek, bár ez az alak nem érdemel tiszteletet, ám később is ráértek papírgalacsinokkal dobálni őt - szól az igazgató.

Én viszont szólni sem tudok, mert megértem, itt távol a szerető családomtól, senkitől sem várhatok támogatást. Mit is mondhatnék ilyen felismerés után? Szerencsére a nyomozótiszt gyorsan kinyilvánítja velem szemben meglévő jóindulatát:

- Jóember, vonuljunk félre, mert ezek a gyerekek még kárt tesznek önben!

Egyetértek a nyomozó javaslatával, és így válaszolok:

- Menjünk az üdülővezető irodájába, most úgyis üres.

- Menjünk! De ezután jóember, csak akkor nyissa ki a száját, ha kérdezem! Nem szeretem, ha a gyanúsítottnak véleménye van, mert annak kialakítása az én kizárólagos feladatom. Ezt lássa be mindenki!

Miközben vallatómmal az üres iroda felé tartunk, fájó gondolatok ébrednek bennem:

- Alighanem a börtönben sem lesz rosszabb nekem, mint az ártatlanokkal teli világban. Jaj, csak Hajnalka és Juditka ne hiányozna majd annyira!

- Az ördögbe is, tudom, maga ártatlan, de mégis sejtek egy apró titkot. Elmondhatná nekem az „öszintét”? - kezdi barátságos hangon a kihallgatást a nyomozó.

- Vajon honnan tudhat az ördögökről? Csak nem lesz vége a földi világnak, amiért ez az alak a nagy eszével mindenre rájött? Ha viszont tud az ördögökről, akkor mindent elmondhatok neki, mert úgysem számít az már? Ha ledobom terhem, nekem is jobb lesz azután erre - gondolom magamban, közben alig veszem észre, hogy a jel egyre erősebben fáj kézfejem.

- Ha, ha! Látod, Kisebb, kire pazaroltad bizalmadat? - kérdezi Nagyobb, miközben arcáról földöntúli, mondhatnók sátáni mosoly olvasható le.

- Látom, majdnem sikerült megkísértened, de még nem dőlt el semmi! Egyébként, ha valamilyen tévedtem, akkor abban, hogy nem kötöttem ki, tilos beleavatkoznunk az eseményekbe!

- Szent ég, csak nem arról beszélsz, hogy tisztességtelen dolog nyomozóruhát öltetni, és ördögökkel ijesztgetni szegény vizsgálót?

- Nem, inkább arról kéne szót váltanunk, miért fáj a gondnok keze! De figyeljünk csak madárkánk „dalára”, hisz ezzel a Föld vesztét okozza! - mondja boldogan Nagyobb.

Kisebb szó nélkül rázza fejét, mint aki ezt gondolja: „Azt azért már mégse, én nem hagyom!”

Még szerencse, hogy az emberek barátjának gondolatait még Nagyobb sem érzékeli! Még kevésbé az alábbi, rímekbe foglalt fogadkozását:

„Végül is, ha az elme érett,
a jövőből annyit megérthet,
nekem semmi egy ígéret,
így nem lesz a Föld ellen szigorú ítélet.”

Tetszik e vers, ám Nagyobb sem teljesen ostoba, hiszen ennyit ő is megért:

- Ez a Kisebb rosszban töri a fejét, de sikeréhez ez sem lesz elég, hisz kevés ő, mint lovas hadosztály ellen egy csecsemő kezébe helyezett véső! - gondolja, miközben a Földön tovább játssza a szigorú nyomozó szerepét.

Azon töprengék, vajon elmeséljem-e, mily nehéz gyermekkorom volt. Ehelyett egy másik megoldást választok, amikor megszólalok:

- Tudja, tábornok úr, megtettem mindent, amire képes lehet egy gondnok, de jobb, ha erről mást nem is mondok.

- Nem is kell! Csak azt mesélje el, hogy történt meg a baleset! - tér a lényegre a nyomozótiszt.

Legjobb tudásom szerint válaszolok. Onnan kezdem beszámolóm, hogy reggel kimentünk a tengerpartra. Dehogymilyen a korábban történeteket! Tudom, éjjeli látogatóim most kezdik beígért vizsgáztatásom! A kézfájás, amely az előbb kínozott, mint lelkipurdalás a széplelkű

gyilkost, megakadályozott abban, hogy kitárjam a szívem. Különben, ez a tiszt kifejezetten emlékeztetett az egyik ördögre, csak a szarvának hiánya a beazonosítás egyetlen gátja.

Elhessegetem magamtól a humorosnak tűnő ötletet, hogy kihallgatóm talán túlvilági lény. Olyan átható alkoholszaggal nem rendelkeznek az ördögök, mint amilyen a nyomozóból dől! Hiszen a pokol hőségében meggyulladna lehelete, és mint lángoló iraki olajkutak az Öböl-háború után, fénylő fáklyaként mutatnák az oda vezető utat!

Mindent összevetve a nyomozást vezető tiszt nem rosszindulatú velem, mégis intő jelnek vélem néhány kifakadását, amely többnyire az alábbi témakör körül kutakodik.

- Nem értem magát! Mint képzett rendőrkutya a futva menekülő tettes szagát, oly pontosan érzem, nem mond el nekem mindent! Valamit titkol előttem, amit tudnom kéne! Az igazság kiderülése csak segítene magán, mint minden ártatlan gyanúsítotton!

Nem dőlök be, mint motorversenyző a hajtűkanyarban ezen próbálkozásoknak, hanem tovább játszom a kissé bugyuta alkalmazott, tőlem távol álló szerepét. Talán pont ezzel a színleléssel sikerült kiharcolnom megértő szavait:

- Én nem vagyok tanár, de aligha hiszem, hogy vétke akár egy igazgatói dorgálást is megérne! Tíz éve élek itt a környéken, de akkora hullámra, amely képes arra, hogy valakit a mólóról a tengerbe ragadjon, én sem számítanék!

Jólesnek a rendőrtiszt szavai, bár nem illenek bele a várt megpróbáltatások sorába. A vizsgálat ártatlannak talál, még sincs minden rendben körülöttem. Határozottan érzem, valaki a háttérből figyel! Tudom, előbb-utóbb találkoznom kell a kis Gergő édesapjával. Egyre azon gondolkodom, mit mondjak majd neki. Szinte magamon kívül vánszorgok szobámba, megállok a méretes tükör előtt, és próbálom kiválasztani, mely szavakkal fejezzem ki részvétem az áldozat édesapjának. Hirtelen nyikorogva nyílik az ajtó, belép rajta az, akivel mindenkinél kevésbé akarok találkozni.

- Végre megvan, maga állat! - vezeti be mondanivalóját a kis Gergő édesapja.

- Őszinte részvétem, mélyen együtt érzek önnel - motyogom magam elé, és ez úgy tűnhet, mintha a felébredt lelkiismeret hajtattott volna fejet velem.

- Ez egy lőtéri sánta kutyát sem érdekli! Egyébként, én meg azt érzem, hogy maga felelőtlen, kötelet érdemlő gyilkos! Mindent elkövetek, hogy az iskola megszabaduljon tűrhetlenné vált jelenlététől!

A gyűlölködő szavak összezavarnak, legszívesebben, mint nagymamám a koszos mosdóvizet, kiönteném a tizedik emeletről is földig érő lelkem, és az érzést, hogy az Univerzum legnagyobb áldozata én vagyok. Ekkor égetni kezd a vöröslő ajak a bal kézfejemben, eszembe jut az éjszaka egyetlen barátságosan hangzó mondata: „Minden elviselt megpróbáltatásáért tízszeresen kárpótoljuk majd!”

Nézem az előttem álló férfit. Az embert látom benne, az esendőt, aki gazdag ugyan, mégis szívszaggatóan boldogtalan.

Bár erősen átérzem a szenvedő apa bánatát, de a fülemben erősen visszhangzó ördögi szavak „minden elviselt megpróbáltatásáért tízszeresen kárpótoljuk majd!” kioltják bennem a titok elmesélésének vágyát.

Nem mondok semmit, mert a lényegről nem szólhatok, és az sem követhető megoldás, hogy hamis szavakkal próbáljam megnyugtatni a jogosan háborgó szülőt.

Valahogy mégis sikerül szembenéznem a néhai kis Gergő apjával, meglátom szemében a pokol tüzeként izzó gyűlöletet. Érzem, ezután bármerre vet kegyetlen végzetem, mindenhol ez vár majd rám! Nem marad választási lehetőségem, így kell leélnem életem. Hiába küzdök ellene, egy kínos mosoly suhan át arcomon. Tréfásnak tűnik a kérdés, ha eddigi sorsommal elégedetlen voltam, akkor jövőmet hogyan viselem majd?!

Életutam várhatóan a pofonok erdején vezet majd át, de most elemzem korábbi helyzetem.

A táborban lévő szülők minden feladatot egyedül az én nyakamba varrtak. Nem is gondoltak arra, hogy majd félszáz gyerekhez egyedül kevés vagyok. Nem, ők nem vettek észre semmit, és nemigen akartak porontyaikkal foglalkozni, hiszen egyszer van az évben nyári szünet, és rettentően rövid a szabadság, amikor a végtelennek tűnő év viszontagságait kell kipihenni. Érthető, hogy ilyenkor első a kikapcsolódás.

Jó példa erre Gizi esete. Előző este a lány szüleit kereste a felnőtteknek fenntartott táborrészben, de hamarosan visszazavarták őt saját helyére.

- Lányom, ha nem érzed jól magad, akkor indulj haza anyáddal, a tábor végén majd jöjjetek értem! - mondta édesapja, fel sem emelve tekintetét a kezében tartott kártyalapokról.

Szavait nemigen menti, hogy „szegény” apa, lánya megjelenéséig mintegy százévnnyi fizetésemnek megfelelő összeget vesztett el, és éppen nyerés esélyével kecsegtető lapokat szorongatott fél kiló arannyal díszített ujjai között! Persze, a száz évre vonatkozó kijelentésem csak akkor állná meg helyét, ha a tragédiába torkolló táborozás után sikerülne állásomat megtartanom. De erre akkora esélyem volt, mint profi örömlánynak a szűzies életre.

- Van egy ötletem! Én kiutalok a szülői alapból két darab méretes pofont, ha továbbra is hisztizni vagy zavarni mer! - avatkozott bele - csak úgy foghegyről - lánya nevelésébe az anya, miközben izgatottan hallgatta barátnője beszámolóját első szerelméről.

Így mutatkozott meg előző este a szülői szeretet a táborban, ahogy néhány röpké perc múlva Gizi sírva elmesélte nekem.

És most ilyen emberek törnek pálcát felettem! Mily igazságtalan a sors! Mindegyik pihenésében megzavart felnőtt egyetért abban, hogy ami történt, az kizárólag az én hibám, és reggel majd mindenki hazatér, elvégre nem veszélyeztethetik tovább drága gyermekeik életét azzal, hogy olyan felelőtlen vadállat gondjaira bízzák, mint amilyen szerencsétlen személyem.

Senkiben nem ötlük fel a gyanú, hogy egy méregdrága magániskola nyári táborában lehetett volna - egy képzetlen nevelőn kívül - néhány tanárt is megbízni az eltérő korú és nemű, ám egyformán élénk gyermekek felügyeletével.

Számomra nyilvánvaló, hogy sohasem a szegény ember lesz bírása a gazdagnak, hanem fordítva. A gazdag büntetlenül megtagadhat a szegénytől együttérzést, munkát, többnapos éhezés után némi vacsorát jelentő szerény adományt, s minden lehetőséget egy újabb nap megéléséhez.

A nagy események oly alacsonyan vonulnak el felettem, hogy némelyik elől alig tudom félrerántani fejem. Meg is kérdezi a nyomozótiszt:

- Mondja, jóember, miért kapkodja állandóan a fejét? Szerintem jobb lesz, ha leszokik róla, hiszen ami el akarja találni kobakját, az úgyszólván eltalálja!

Nem lehet vitatkozni a dolgok ilyen bölcs megközelítésével. Legalábbis én képtelen vagyok rá, pedig az én édes Hajnalkám is elismeri ez irányú képességemet. Gyakran mondogatja is mosolyogva: „Hogy az ördögök el nem visznek egyszer!? A fene enné meg azt a vitatkozos fajtád!”

Mivel kiválóan állom a kihallgatás számomra egészen újszerűnek tűnő viszontagságait, a beígért világvége eljövételének napja bizonytalan idejű halasztást nyer. Ez a késlekedés esélyt nyújt a mindennél drágább földi élet számára a fennmaradásra, de hogy meddig, ez rajtam múlik.

Milyen furcsa, végre fontos ember vagyok. Számít az, hogy mit mondok. Ember felett álló lények figyelik szavam, sőt mi több, valaki még segít is nekem. Amikor elgyengülök, éget a száj formájú pecsét keltette seb kézfejemem, ezt biztosan az egyiküknek köszönhetem! Mégsem teljes örömöm, mert az átélt eseményeket nem áll módomban megosztani régi barátaimmal, ha vannak ilyenek egyáltalán.

Másnap reggel mindenki a távozás lázában ég. Egyenként vagy csoportosan készülődnek a hazautazásra.

Egyedül készülődök. Mint egy leprástól, aki a gyilkos kór látható hordozója úgy húzódik tőlem el felnőtt, diák. Néhányan beszálltak kocsijukba, mégis várnak az indulással. Képtelen vagyok megfejteni a kérdést, hogy vajon miért?

Megtudom a választ, amikor megérkezik egy halottaskocsi. Középkorú, pirospozsgás képű férfi száll ki a vezetőülésből, és együtt érző hangján a nevemet emlegetve érdeklődni kezd:

- Őszinte részvétem a hozzátartozóknak, de hol találom istenben boldogult István testvérünket, a gondnokot?

Egy érzékeny lelkű halottnak alighanem jólesne az a mély együttérzés, amely áthatotta a fekete autó vezetőjét és társát, aki a gyászhoz nem illő vörös színben pompázó orral rendelkezik. Ez a szín azért is meglepő, mert a méreates légzőszerv erős alkoholszagot ontó tulajdonosa vörösbor helyett a fehér színűt fogyasztja, idült alkoholisták által is megcsodált mennyiségben.

Látom az értem küldött halottaskocsit. Ezt az érzést éppúgy elkerülném, mint épeszű halálraítelt a kivégzésén történő megjelenést! Nem érdemeltem meg ezt az otromba tréfát, mégis elismeréssel adózom kiagyalójának szellemi képességének. Mosolyogni próbálok, de az igazi jókedv ritka madár, mely néha magától az ember vállára száll, de gyakran egy mosolyért is erősen meg kell küzdeni.

- Nézzétek, a cinikus állat, a jó kurta szoknyás anyjába, úgy nevet, mint aki élvezi a bűnt, melyet elkövetett! - fejt ki véleményét Hálás Hugó, akinek gyermekét én vettem fel jó nevű iskolánkba.

Nem tudom, mire gondol a bekiabáló, szerinte mi terheli bűnösnek tartott lelkemet. Csak abban vagyok biztos, hogy az élet most is hű önmagához, megkapom, ami jár: jó tettemért cserébe szegény jó édesanyám kenyérkereső foglalkozásának emlegetését.

Elkeseredetten keresem a választ, vajon mit tegyek? Arra nem számíthatok, hogy Gergő édesapja vigyen haza, bár ő hozott el. Bizonyára más is elutasítana, ha segítséget kérném.

Nincs más választásom, szólok a gépjárművezetőnek, hogy jövök, majd türelmét kérem, és szobámban összeszedem személyes holmimat, majd bőröndbe teszem. Hónom alatt egy véget ért szép élet tudatával, kezemben bőrönddel érkezem vissza a halottaskocsihoz.

- Megjöttem! Nekem hívták ezt a luxusjárgányt! Nincs itt más hullá, engem kell elszállítani! - mondom, majd a hátsó ajtón keresztül beszálok a rakodótérbe, amit előtte szélesre tártam, hogy beférjen rajta minden titkolni szándékolt bánatom.

- Figyeld, mint golyák a tél elől, elhúz melegebb vidékre gondnokunk! - tájékoztatja Gizi az események folyásáról a szépszámú nézőközönséget.

- Te liba, elhallgatnál végre? - mordul fel Levente, kamaszos hangjában parányi szánalmat vegyítve.

- Mehetünk! - biztatom a meglepett arcú sofőrt, aki egy fél percig vár, majd amikor az egyik szülő odamegy hozzá és kifizeti a fuvardíj többszörösét, beindítja a gépkocsi motorját.

- Félelmetes, milyen türelemmel viseli ezt a kegyetlen tréfát! Mondja, nem valamilyen úri fogadásról van szó? Számomra egy jó fogadás bármit megér! Amikor munkásszállón tengettem éveimet, fogadtam a szobatársammal, hogy meg tudok enni tíz tányér babfőzeléket. Nem tagadom, a nyolcadik után már öklömnyninek tűnt minden tányéromon terpeszkedő babszem, mégis én jártam jobban! Én legalább aludtam éjjel, a szobatársam viszont nem. Őt zavarták az éjjeli hangok, minek következtében paplanom, mint báránnyelű úszott a fehérre meszelt plafon alatt. Még másnap is tele volt a gyomrom, mint a déli busz, ám pihenten ébredtem. Nem így szerencsétlen szobatársam, aki egész éjjel a folyosón járkált, miközben zavarodottan látszó arccal kiabálta: „Nem, ezt nem hiszem! Ilyen nincs! Mintha a szobámban egy tűzérezred löne percenként ösztüzet!” - hangzik a jólelkű sofőr nem túl gusztusos története.

Az ablakon keresztül búcsút intek a tábor lakóinak, akik a nehezen elviselhető elválás bánatát hangos átkozódással próbálják enyhíteni. Az már nem az ő hibájuk, hogy az általuk emlegetett helyre több ok miatt képtelen lennék eljutni, ha másért nem, pusztán a néhai anyukám és az én jelenlegi méretem miatt. A legjobban az fáj, hogy senki sem integet vissza. Habár, ahogy a szakács rázza a kezében tartott méretes fakanalát, azt akár barátságos megnyilvánulásnak is tekinthetném, ha nem hallanám, közben mit kíván nekem. Egyes arcokon haraghoz nem illő értetlenséget vélek felfedezni. Lehet, átérzik néhányan, hogy ők csupán ördögi lények által megírt színdarab méltatlan szereplői?

Mázsás súllyal visszhangoznak bennem az ördög szavai: „Minden elviselt megpróbáltatásáért tízszeresen kárpótoljuk majd!”

Méltatlan élet, engem mindenért kárpótolhatsz, de mi lesz a kis Gergővel?! Igazságtalanul elvesztett életét vajon ő is tízszeresen kapja majd vissza? Nem! Erről, szó sem volt. Szegény fiú, ő lenne az egyetlen, aki ebben az esetben is visszaintegetne, és bízna az ártatlanságomban - talán még jobban is, mint én magam. Mert egyre kevésbé bízom abban, hogy ártatlanságom valaha kiderül majd.

Megáll a halottaskocsi, a sofőr odaszól nekem.

- Megérkeztünk, kiszállás!

Kinézek az ablakon, elszörnyedve látom, hogy a szomszéd kereszteteket vet bőszen, miközben az alábbi szavakat ismétli:

- Igen, ez az ördög keze, tegnap is álmodtam vele!

- Távolság kellett volna megállnia, nem közvetlenül a házam előtt! - mondom a sofőrnek, miután meglátom az ajtaján kilépő feleségemet.

- Ugye, nem, ez nem igaz?! Ez csak a csalóka látszat! - kapja feleségem arca elé a tenyerét.

- Valóban, kedvesem, ez egy gonosz tréfa, amelyet rosszakaróim tervelték ki ellenem! - próbálom megnyugtatni életem párját.

Nem nagy siker követi kísérletemet, ugyanis kedvesem eszméletét veszti, miután meglát engem kiszállni Szent Mihály kocsijából.

„Mi lesz akkor, ha elmesélem neki, miért is lett számomra ilyen nem mindennapi közlekedési eszköz megrendelve?” - teszem fel magamnak a kérdést.

Lehajolok feleségemhez, felemelem, majd beviszem a lakásba drága terhemet. Gyengéden teszem ágyára, és várom türelmesen, hogy imádott testébe visszatérjen az élet.

IX. Újra otthon

Addig sem kell várnom, mialatt el lehet szívni egy méreates pipát, szép feleségem máris kinyitja szemét, majd értetlenül néz szét maga körül. Először az általa többször is bambának nevezett képemet látja meg, talán ezért zuhan az előzőnél is mélyebb eszméletlenségbe.

- Mi történt velem? Úgy érzem egy harcoló harckocsi-hadosztály vonul át gyenge testem felett
- rebegi feleségem, miután újra magához tér.

Hajnalkám szavait megalapozatlannak találok, mert a többliteres űrméretű motorok dübörgését mindenképpen észlelnem kéne. A megfelelő alkalomra várok, hogy elmeséljem történetem. Nem akarok fájdalmat okozni, ezért igyekszem kiüríteni magamból minden fájó gondolatot, hogy csak a jók maradjanak. Érdekes, most először sikerült elérnem, hogy ne gondoljak semmire. Büszke vagyok magamra, elbizakodottságomban az ég felé kiáltom örömeimet.

- Na, ördögök, erre varjatok gombot!

- Szépen nézünk ki! Te piás sertés, nem elég, hogy tréfáiddal sírba kergetsz, de még ördögnek is szólítasz, ráadásul többnek, és ezek után még felvarrjam gombod is? Majd ha a János-hegyi kilátó Hévízre megy kiáztatni reumás lábát! - csilingeli Hajnalka az ő mindennél gyönyörűbb hangján.

Hozzászoktam már a szavaiban megbúvó imádatához, és ahhoz, hogy milyen jól emlékszik mindenre. Több mint tízévi házasságunk során, mindössze egy alkalommal történt, hogy két teljes pohár pezsgőt magamba erőltettem. Igaz, azok háromliteresek voltak, de meg is lett a következménye. Nemcsak a másnapi fejfájás, hanem a szinte mindennap elhangzó, elázott háziállattal történő összehasonlítás. Ezek figyelembevételével túl keményre sikerül válaszom.

- Édesem, kivételesen túl szigorúan ítélsz? A gombot felvarnám magamnak, ahogy mindig is szoktam. Dehogyan várnám el szeretett nyuszikámtól, hogy a házimunka után még rám is dolgozzon! Ily aljasságra képeseket börtönben is csak lámpással lehet találni. Mindjárt kimosom a bugyidat, csak előbb engedd meg, hogy elmeséljem, mi történt a táborban.

- Tudtam, ha kiteszed a lábad, rögtön történik veled valami. Kártyát veszel a kezébe! Hiába, aki rászokik az ördög bibliájára, az többé nem tudja elhagyni azt! Sokat vesztettél, te féleszű hamiskártyás? - érdeklődik életem párja, miközben tenyerével gyengéden arcon legyint.

Hozzászoktam már szerelmi rohamaihoz, nem is szédülök meg tőle nagyon, éppen csak annyira, hogy egy pillanatra nekidőlök a nemrég még kétfélméternyire lévő falnak, miután az sebesen közeledik felém.

Szeretem Hajnalkát, aki jó feleségem. Nincs mellettem könnyű sorsa, lefekvéskor gyakran széthagyom papucsomat, és nem helyezem őket egymás mellé, ahogy ezt egy rendszerető ember teszi. Ebből is látszik, van bőven hibám! De miért lennék éppen én tökéletes, amikor az égitestek sem képesek szabályos körhöz igazítani pályájukat.

Jó tettért cserébe, jót várj! Elnéző vagyok életem párjának azzal a meggyőződésével szemben, hogy állandóan kártyázok. Nem tagadom, véleményének kialakulásában én is ludas vagyok.

Lányom ötödik születésnapjára egy pakli Fekete Péter nevű kártyát vettem meggondolatlanul. Azóta jogosnak tartom, hogy összekötik személyemet a játéknak álcázott veszedelemmel, az ördög bibliájával. Elgondolkodva érdekesnek találok, hogy éjszakai látogatóim kezében

semmi ilyent nem láttam. Lehet, hogy ők nem bibliájukból szoktak imádkozni? Igen sajátságosak ezek az ördögök!

Miután feltártam szerelmünk néhány mozzanatát, visszatérek oda, hogy azt mesélem, mi történik látványos hazaérkezésem napján.

- Jaj, nagy a baj, Hajnalka! Kegyetlen évek, sötét viharfelhőként készülődnek közeli eljövetele-re!

- Mi a baj, te szerencsétlen? Megint új nőt találtál magadnak? Biztosan a púpod az, ami elszedíti őket, ahogy hajdanában engem is, amikor elment az eszem, és szóba álltam veled.

- Most nincs kedvem tréfálgatni szerelmem! - védekezek vicces szavai ellen.

- Azt hittem, téged hoz haza a halottaskocsi. Már majdnem feléledt bennem a remény... De mégis virulsz, te kan makákó!

- Édesem, nem tévedtél nagyot, mert az elkeseredéstől már valóban halni jár belém a lélek! - vigasztalom a sorsomért aggódó Hajnalkám.

- Én szerencsétlen, visszaadott a jóisten nekem!

Örömmel veszem, hogy Hajnalka költőien fejezi ki azt, amit csak ily póriasan tudnék elmakogni: „Előző életem megtalált szerelme, nélküled oly rövid idő alatt sorvadna el értelmét vesztett földi létem, mint a tiszai kérészeké.”

- Nem akarok fájdalmat okozni, de át kell gondolnunk közös jövőnket! - vetem fel ötletem.

- Meguntál végre? Már nem is reméltem, ekkora szerencsét! - folytatja a megkezdett viccelődését imádnivaló hitvesem.

- Ne tovább, szerelmem! Lehet, jobb volna neked, ha a hamarosan rám zúduló gyűlöletet, nem osztanám meg veled.

- Drágám, ne félj. Nem érhet oly nagy veszteség, mint amilyen az elébb, hogy visszakaptalak. Habár, ki mosna, főzne rám, ha te nem lennél? - nyugszik bele sorsába Hajnalkám.

Szótlatlanul, kicsordulni kész könnyeimmel küszködve állok, és semmi humoros nem jut eszembe, hogy elkerülhessem meghatódottságom kimutatását. Sajnálom Hajnalkát, ő olyan feleségem, amelyet a férfiember álmaiban képzel el magának. Itt áll előttem, és én féltem őt, hogy osztályrésze fájdalom lesz, ha kitart mellettem.

- Ha az ég büntetni akar, elviselem valahogy. Addig meg élvezem, ahogy a piacon, két kezeden három szatyor, négy lépéssel előttem jársz, és ezt kiabálsz: „Vigyázzanak, emberek, mögöttem jön életem álma, adjunk helyet neki.”

Összeszedem minden erőmet, hogy kiirtsam magamból az elérzékenyüléstől rám törő emlékeket. Mindhiába, veszíték! Nem tudom elkerülni múltam képeit. Mintha csak álmodnék, oly valódinak látszik:

Az esküvő után a templom lépcsőjén jöttünk lefelé, amikor Hajnalkám kedvesen hozzám szólt:

- Na, te torz kan makákó, egy hosszúlépést elfogyaszthatsz gyásszal teli esküvőnk tiszteletére. Látod, még én is meghatódtam azon, hogy a lelkész úr nem fogadott el tőlünk egyetlen fillért sem. Hála a te lyukas nadrágodnak! Milyen szépen mondta: „Jó lesz az maguknak későbbre is. Gyűjtsenek még évekig, és vegyenek egy új nadrágot a férj úrnak.”

Ez volt az első eset, hogy valaki úrnak szólított. De itt még nem ért véget a feledhetetlen nap ajándékozöne. Következett a nászút. Igen, akármilyen szegények voltunk is, semmiképpen sem maradhatott el ez a szép szokás. Emlékszem, ahogy átvonultunk az úton, az feledhetetlen volt. Benyitottunk a szemközti kocsmába, ahol büszkén szólaltam meg:

- Ma semmi sem drága, kérnék két hosszúlépést, az sem baj, ha a poharakban megmaradt borból pancsolják össze.

Sohasem fogom elfelejteni, mekkora feltűnést keltettem nagyvonalú rendeléssel! Ahogy az ifjú arám arcát sem, ahogy véleményével megtámogatta az enyémet.

- Ne hallgasson rá, csapos úr, lehet bátran a legolcsóbból adni! Ez az agyament állandóan éget engem, de leszoktatom őt erről hamarosan.

- Ez az Hajnalka, ne hagyd magad, egy ilyen szörnyeteget meg kell tanítani a magyarok istenére! - hangzott a fiatal csapos szájából a házassági jó kívánság.

Ki nem lágyult volna el ennyi figyelmesség láttán?

- Figyelj, Hajnalka! Az együtt töltött szép napok emlékére elverjem ezt a félresikeredett segédemlőst? Néhány ütest mesterien el tudnék helyezni ocsmány képen. Nem kerülne ez nekem semmibe! - fejezte ki szándékát egy borízú hang a szomszéd pult felől.

Tudtam, csak viccel, hiszen ismertem én a városi gyepmestert. Már máskor is összehozott vele sorsom, és tapasztaltam, hogy nem mestere az ütéseknek. A rúgásait viszont tisztelettel szokták emelgetni, akik velem együtt személyesen megtapasztalhatták erejét.

- Hagyd már békén, Jácint, ezt a szerencsétlent! Ma volt az esküvőnk, ráérsz vele holnap is elbánni! - tárta fel kendőzetlenül mérhetetlen méretű szerelmét az új ara.

Ránéztem szeretett feleségemre, dohányfüstön át is láttam vörös hajkoronája alatt méretes szeplőkkel díszített világszép arcát, testének hibátlan formáit alig titkolta el a kékfestőipar remekét formázó, foltozott ruhaköltemény.

Ez a felejthetetlen nap, ezek a felejthetetlen percek, még ennyi év után is melegséggel töltenek el, és adnak esélyt, hogy emelt fővel viseljem el azt, amit rám mértek ördögi lények.

Újra a jelenben vagyok, és Hajnalkával ismertetek egy lehetőséget:

- Könnyedén elkerülheted a rád váró megvetést, ha elhagysz.

- Ezt korábban is megtehettem volna. De ki hagy el önként egy rabszolgát?

Nincs okom tovább késlekedni, eljött az ideje, hogy elmondjam azt, amit Hajnalkámnak mindenképpen tudnia kell.

- Édesem, a közeljövőben rémes dolog terjed el rólam. A kis Gergő a vízbe fulladt. Sokan azt fogják állítani, hogy megakadályozhattam volna tragikus balesetét. Néhányan gyilkossággal is vádolnak majd!

Itt megállok történetem elbeszélésében. Várom, hogy némi erőt gyűjtsek, majd folytatom a megkezdett gondolatsor ismertetését.

- Hiába hiszi azt mindenki, mégsem az én hibám volt. Az előző éjszaka történt valami, amiből minden következett.

- Nos, Kisebb, látod milyen korán megingott a gondnokunk?
- Nem hinta az, Nagyobb!
- Na ne mondd! Csak egy rövid pillanat, és a púpos, mint madárka a mező felett dalolni kezd, és akkor... Nos, hol is a „Delete” gomb?
- Na, ne nyúlkalj, az még korai lenne!
- Jó, akkor figyeljünk tovább, míg meghalljuk a Föld pusztulásának hamarosan bekövetkező okát!

Ránézek kézfejemre. Érdekes, e cselekedet egyre inkább szokásommá válik. Próbálom kitalálni, vajon miért. Esetleg azért - jut eszembe a kézenfekvő gondolat -, mert várom, hogy egyszer nem látok rajta semmi jelet, és akkor véget ér e nyomasztó álom. Amint felébredek, megírom ezt a történetet, majd elfeledem gyorsan minden pillanatát.

De oly távolinak látszik mindez, mint egy doktori diploma egy kiscsoportos óvodás számára, így értetlenség lesz társam a közelgő évek során. Felizzik bennem a felismerés, éppúgy titkaim lesznek, mint egy férjnek, aki takargatni akarja félrelépéseit. Elbizonytalanodom, vajon érdemes végigmenni az úton, amelyet kiróttak nekem az ördögök? Már kiáltani akarok, hogy nem, nem érdemes, mikor lányom jön elő szobájából.

- Szia, Apu. De jó, hogy hazajöttél! Mesélj! Miért ért véget ily hamar a tábor? Tán csak nem áradt ki a tenger? Vagy talán bezárták a fürdőzők előtt? - az édes szavak csermelyként csörge-deznek tündéri ajkáról. Lehajolok hozzá, ő boldogan csimpaszkodik nyakamba.

Máris érzem, lányom életéhez képest semmiség, hogy enyém megvetésben múlik. Sajnálom feleségem is, de mindkettőnknek az a dolga a világban, hogy Juditkánk boldog legyen. Szeretnék mihamarabb játszani Juditkámmal, de érzékelem, valahol figyelik hibázom-e, ezért folytatom történetem:

- Sajnos, a baleset előtti este úgy teleettem magam zsíros étellel, hogy álom nélkül forgolódtam ágyamban. Ez az éjszaka hűen vetítette elő a következő nap eseményeit.

- Rosszat álmodtál, apa? - aggódik Juditkám.

- Persze, édesem!

Jólesik átélnem, hogy gyermekem teljes szívével szeret.

- Te málészájú, folytasd már, amit elkezdted! Mi az, amit meg akarsz megosztani velem? - érdeklődik feleségem.

- Az érzést, amit az kelt benne, hogy naponta így beszélsz vele, anyukám! - szól közbe gyermekem.

Mit is lehet mindehhez hozzátenni? Sem én, sem Hajnalka nem tudott semmit sem!

Mint olvadástól áradó Tisza a töltésen belül lévő földeket, úgy önt el a boldogság. Mosolyogva gondolok a nehéz sorsot ígérő lényekre. „Hát csak ennyi bánatot tudtok okozni, hogy lányom egyetlen mondata feledtetni velem?”

- Na, jól van, ti szájalók, induljatok tüstént vacsorát főzni! - javasolja életem párja gyengéden.

- Nem gond, amíg van itthon alapanyag, de ez hamarosan megváltozik, mert elvesztem állásomat!

- Ugyan, te meg az állásod? Napok óta azon gondolkodom, hogy napi hatórás ügynöki tevékenységet vállalok, többet keresek majd vele, mint te idáig. Végre emberek között lehetek, te meg végre azt csinálhatod, amihez legjobban értesz, ha a házi munkával kész vagy, lophatod a napot!

Lányommal kivonulunk a konyhába, ahova magával hozza füzetét.

- Apu, segíts nekem! Hogy kell megoldani ezt a feladatot?

- Jó, de előbb olvasd fel nekem! - válaszolom, miközben a vöröshagyma aprítása során fel szabaduló illóanyagoktól könnybe lábad szemem.

- Mennyi az esélye annak, hogy kétmillió ötös lottószelvény kitöltése során legyen legalább egy telitalálat? - olvassa fel Juditka a megoldandó feladatot.

Furcsa érzések kavarnak bennem, elbambulok. Büszke vagyok arra, hogy Juditka fénylő szemmel néz rám szavaim várva. Elfog a kétségbeesés! Nem igazán figyeltem szavaira, így nem tudom, milyen példát is kellene megoldanom. Csak egy dologban vagyok biztos, sokáig nem várhatok felelettemmel.

- A matematika legszebb területe a valószínűség-számítás...

Mivel tengermély meggyőződése, hogy a példa megoldását minden kedves olvasó ismeri, ezért befejezem e fejezetet, és egy újat kezdek el.

X. Szenvedésem

Másnap felkeresem az iskolát, amely hosszú évek óta anyagi jólétem biztos forrása. Az udvaron ismerős arcot látok, az igazgató tart kocsijához, köszönök neki.

- Tiszteletem, igazgató úr.

- Még ide mer jönni a táborban történtek után!? De, nem bánom, a koszos cuccait elviheti - az utolsó szavánál főnököm elbizonytalanodik, amin én felbátorodok.

- Szép időnk van! - kezdem a barátkozást.

- Szép akkor lenne, ha magát nem ette volna ide a fene. Mégis, van benne valami jó is.

- A találkozásunkban? Ne folytassa, igazgató úr, mindjárt rájövök! Talán a kettőnk között meglévő baráti légkör?

- Eddig sem tartottam szellemi képességét többre egy szúnyogénál. Mondjuk azénál, amelyik most szállt az arcomra - tréfálkozik az igazgató, miközben az említett repülő állat felé csap.

- Segíthetek? - érdeklődöm jóindulattal.

Nincs a kérdésemben semmi él, munkaadóm mégis felháborodik.

- Még az hiányzik, hogy megüssön, maga... Egyébként megérti végre, ki van rúgva? Az utcára kerül!

- Á, legfeljebb csak háztartásbeli alkalmazott lettem.

- Vigye innen mihamarabb a púpját, és akkor lássam, amikor a hátam közepét!

- Rég meg akartam mondani magának, hogy mint egy jó torkú énekesmadár a hajnali csendben, úgy fütyülök magára - közölöm véleményem korábbi főnökömmel, majd búcsúzásul kedélyesen vállon veregetem. - Semmi baj, haver, azért ne nagyon sírjon utánam!

- Ez már mégiscsak túlzás! - hallom a haragos tiltakozást, de nemigen törődök vele.

Elindulok az öltöző felé, hogy magamhoz vegyem minden holmimat. Csak az emlékeim hagyom az iskolában, a folyosókon, az udvaron szerteszét szórva mindenütt, mint ahogy feleségem szokta hagyni lefekvés előtt a nappali ruháit. Kilépek az iskola kapuján. Elmerülök feltörő emlékeimben, amikor váratlanul durva hang szólal meg a hátam mögött.

- Gyere, haver, tegyünk igazságot, ha a rendőrök nem tették meg, verjük el mi ezt a gyilkost! Ő ölte meg az öcsédet.

- Mi van, kis gondnokom, befuccsolt gonosz terved, hogy észrevétlen elhúzd a beled? Most meglakolsz, gazember! - közöli jóslatát a húszéves Kis Barnabás, aki hajdanán a kerítés mögött megbúvó iskola diákja volt.

Tagadhatatlanul meglakolok minden rossz cselekedetemért, de leginkább azokért, amiket nem is követtem el. Nem érzem, hogy emiatt tiltakoznom kellene sorsunk irányítóinál, és nem csak azért, mert tudom, miért rótták ki rám e büntetést, de az enyémnél veszesebb megtorlás is ért már teljesen ártatlanokat. Felesleges lenne bárkit emlékeztetnem éhségtől vagy más miatt korán halt gyerekek igazságtalan sorsára. Ráadásul az ilyen panasztól átitatott gondolatok nem méltóak korábban bemutatott egyéniségemhez, ezért másfelé terelem gondolataim folyását. Az alapos ütlegetés után - amelybe néhány rúgás is keveredik - arcomon, testemen véraláfutás-

sok, horzsolások halmaza hirdeti e két ifjú alaposságát. Minden rosszban van valami jó! Mégis, percekig kell keresnem, míg meglelem.

- Megtaláltam! - kiáltom a felfedezők örömeivel a negyvenedik testemre mért rúgás után.

Kívánom, bár látnák ütlegelőim meglepett arcát, az előbbi tényleíró megszólalásom után! Sajnos, én sem látom azokat, hiszen a felszakadt szemhéjamból ömlő vér erősen korlátoz bármiféle látásban. Megtörölöm szemem, miközben arra gondolok: „Milyen jó, hogy sérüléseim nem zavarják majd a munkába járásban, mivel már nincs is munkahelyem.”

- Hagyjuk, cimbora, ez már úgyis elvesztette az eszét - javasolja Barnabás hű segítőjének.

Ekkor két csókot lehel Fortuna istenasszony vércsíktól ékes homlokomra. Ugyanis az történik, hogy abbamarad ütlegelésem, és hamarosan az is kiderült, egyedül is haza tudom vonszolni magam. Egész napból a legkellemesebb percek hazatértem után következnek. Az édes otthon illata sokkal elviselhetőbben csap meg, mint ahogy ezt támadóim tették. Igyekszem méltósággal megérkezni, de rontja esélyemet pillanatnyi állapotom, amely ismertetése inkább egy horror regénybe illene, semmit ezen könnyű hangvételű alkotásba.

Szép feleségem, Hajnalka nyilvánvaló tapintatból - a jóisten jutalmazza meg ezért, érdeme szerint -, úgy tesz, mintha nem venné észre, hogy a földön csúszva érkezem haza, és történt velem valami, amiért segítségére szorulok. Szeretetre méltó hangján így bátorít:

- Végre hazatartad a képed, már azt gondoltam, nem akarsz ma főzni.

- Ugyan már, édesem, hiszen ez az első napom ezen az emberséges munkahelyen - szállok be én is a készülő házi komédia megszokott előadásába.

Mennyivel másképp fogadja látványomat az én kislányom, aki nincs feleségem tapintatával megáldva. „Hiába a gyerekek már csak ilyenek” gondolom, erről viszont egy vicc jut eszembe, amin nevetni kezdek. Amikor az egyszerű ember anyósát a cápák kezdték enni, szegény férfi ekképpen sajnálkozott: „Hiába, a cápák már csak ilyenek!”

Mily szerencse, lányom nem oly cinikus, mint a férj a viccben. Igaz, még nem is teljesedett ki egyénisége.

- Mi lett veled, édes apucikám? Segíthetek valamit, le akarsz feküdni, vagy fussak el azonnal orvosért? - érdeklődik Juditkám végtelen aggodással a hangjában.

Minden sérülésnél jobban fáj, hogy lányom ily sanyarú helyzetben lát. Bánt, hogy nem tudok szebb sorsot bemutatni, mint amit megpróbáltatásom tár szeme elé.

- Juditkám, nem kell segítség! Csak megcsúsztam egy befagyott pocsolya jegén.

- Apucikám, hiszen most nyár van, nincs egyetlen jégfolt sem az utcán!

- Csak vicceltem! Túl fiatal vagy megtudni, hogy mily kegyetlen olykor a világ!

- Mint amilyen kegyetlenséggel vertek el téged a gazemberek!?

- Jaj, picim, talán nem is vagy már oly fiatal, hisz a bajban a gyermekek korábban érnek.

- Mért, valami baj van? - érdeklődik Juditka kétségbeesve.

- Baj csak akkor érhetne minket, ha nem szeretnénk egymást, vagy úgy éreznénk, hogy sírnunk kell nevetés helyett - osztom meg véleményemet gyermekemmel, miközben két kövér könnyecsepp gördül le sebekkel tarkított arcomon.

Ahogy telnek megpróbáltatásom napjai, úgy lesz egyre egyértelműbb, életemben nem lesz jelentős változás. Eddig sem voltam az élet császára, és ezután sem leszek! Csupán az a fájó különbség várható, hogy Juditka szembesül apja megvetettségével, amelyből következik az ő sanyarú sorsa is. Mégsem ígérte senki, hogy ő is kárpótolva lesz!

Jól elvagyok itthon, csak ritkán jut eszembe az iskola, akkor sem hiányérzettel köszönt rám emléke. Tartja bennem a lelket családom szeretete, és a gondnoki munkában engem követő utódom, Utód Egon tisztelete. Ő elismeri korábban végzett munkám minőségét, és időnként felkeres, hogy kikérje véleményemet. A leghízelgőbb eset a tanévnyitó előtti nap történik, mikor is kellő tisztelettel teszi fel kérdését:

- Mondja, gyilkos, hová tette a takarítóeszköz-raktár kulcsát? Ha nem adja elő azonnal, nagyobb ruhát kap tőlem, mint aminek nyomát viseli utálatos képén.

Ilyen kérdés után lehet-e csodálni, hogy előadom a magamnál felejtett, zöldségpucolóvá alakított kulcsot, amely minden biztonnyal alkalmas korábbi feladata ellátására, mert csak két nap múlva jön vissza Egon, hogy a beígért verést kioassa nekem.

Ily kedélyesen telnek napjaim. Az egyetlen gondot a bevásárlás jelenti. Valahogy nem szeretek már piacra járni! Nem csak azért, mert ha kiteszem lábam a lakásból, állandóan szembesülnöm kell az emberek felém áradó jóindulatával. Meg lehet unni a megtiszteltetést, hogy a gyerekek gyönyörű verseket költenek dicséretemre, miközben kövekkel dobálnak. Nekem az alábbi alkotásuk tetszik leginkább, mert ezt - a többiekkel ellentétben - még a nyomdafesték is elbírja.

„Te vén,
Pista nem tevén
jössz haza,
hisz nyílik a
kopottas
halottas-
kocsi ajtaja.
Nem ámítás
arról szól a számítás
ez egy gyilkosnak kijáró szállítás.”

Micsoda dal, micsoda kísérő tánc és végül micsoda pontosan célzott kövek találnak el!

Sajnos a kofák mindent kétszer annyiért adnak el nekem, mint bárki másnak, ha egyáltalán eladnak valamit. A többlet kiadást azzal igyekszem kiegyenlíteni, hogy a piaci szeméttárolókból emelem ki azokat a még ehető gyümölcsöket, zöldségeket, amelyeket a pocséklás ösztöne dobott ki jó módú kereskedőkkel. Mert pazarlás kidobni használható citromokat, azért mert alig felén megjelent a penész. A jelentéktelen elszíneződés étolajos ronggyal könnyedén le-törölhető, és a hibás rész kivágása után megmarad a limonádé elkészítéséhez szükséges alapanyag. A viharvert külsejű káposztalevél látványa megfőzve kísértetiesen emlékeztet az ép fejből főzött levelekére.

Szerencsére feleségemmel továbbra is úgy turbékolunk, mint a galambok. Csak néha csattan el egy-egy pofon, de ez sem jelent valódi gondot. Miért is jelentene, hiszen méltósággal viselem, ha a piacon idegenek is lekevernek egyet-egyet? Különben is, Hajnalkám által szolgáltatottak alig nagyobbak az átlagosnál.

Csak lányom sorsa ne aggasztana annyira! Hiába küldöm, hogy barátkozzon, ő egyre kevesebb időt tölt régi barátnőivel. Valahogy túl apás szegény!

Miután Juditka elvégezi a nyolcadik osztályt, nem sikerül egyetlen közép fokú intézménybe sem felvetetni. Szegénykémet többnyire efféle nevetséges ürüggyel utasítják el: „Nem gyilkosokat képzünk. De ne keseredjenek el, talán a börtön iskolájába biztosan felveszik majd a gyermeket. Ott megtanul majd lopni. Egész jól meg fog belőle élni!”

Nem tudom, miben bízhatnék, ezért gyermekem saját magam oktatom. Micsoda szerencsém van ebben is! Ugyanis nem minden tárgy megy nekem oly rosszul, mint a matematika. Némelyik sokkal rosszabbul megy!

Eseménytelenül múlnak az évek, ha nem számítom az esti esőt, amikor ezernyi üvegszilánk kíséretében öklömnyi kövek záporoznak szobámba.

Eleinte a család hölgy tagjai félelemmel élik át az ilyen eseményeket, de miután kitalálom, hogy az ablak nélküli kamrába elbújva kössünk fogadásokat, hogy mit találnak el a záporozó kövek, már más a kép.

A behajigált útburkoló elemek leggyakrabban a tévét találják el, ezért az ötödik eset után már nem is javíttatjuk meg, miként az ablakokat sem. Mindez azonban közelebb hozza a családtagokat egymáshoz. Különösen a téli éjszakák dermesztő hidegében kerülünk közel egymáshoz, hogy meleget tudjunk adni a kihülés szélére került testünknek.

A vonzó hölgyé érett Juditka már két éve nem tette ki lábát a lakásból, hiába biztatom:

- Lányom, az életben társra kell találnod, hogy gyermeket hozzatok erre a világra.
- Erre, amely ilyen méltatlanul bánik velünk? Nem, inkább feledje majd örök homály nevünket, miként a tömegsírba dobált ismeretlen áldozatokét.
- Elmosolyodom, mert észreveszem, lányomban is kezd megmutatkozni a humorérzék, igaz, ennek anyjával ellentétben nem én vagyok a céltáblája.
- Elhamarkodottnak tartom véleményed, hiszen az élet hosszú, és annyi változást ígér - okítom lányomat életszemléletemre.
- Az állandó változásban igazad van. Én is érzem, hogy mikor alszom, az élet majdhogynem elviselhető, de ha ébren vagyok, az maga a gyötrő kín - szól vissza Juditka.

Az ifjú hölgy kedvenc időtöltése a velem folytatott beszélgetés mellett a rajzolás. Pompázatos virágok nyílnak a rajzlapjain, de gyönyörűen rajzolja le az arcokat is, amelyeket megfigyel az ablak szerepét betöltő újságpapíron keletkező apróbb lukakon keresztül. Különösen az „Öklét rázó kódobáló” címet viselő rajza megejtő. Kifejezi vele az életünket megrontó ostoba emberi indulatot.

Nem a szülői elfogultság mondatja velem, hogy lányom egészen tehetséges rajzolóvá érett az évek során. Egy váratlan elhatározással elindulok a postára, hogy feladjak egy jelentkezési lapot az egyik távoli városban lévő rajzszakos középiskola által meghirdetett pályázatra. Az újságban megjelentek szerint tehetséges gyerekeket kívánnak ösztöndíj fizetése mellett tanítani.

Hogy a szomszéd városban lévő postafiókban másnap reggel kockázat nélkül feladhassam a jelentkezési lapot, már este elindulok. Erre azért van szükség, nehogy a Hajnalkaként tréfás kedvű helyi postai dolgozók szeretetük jeléül ne továbbítsák a küldeményt. Nem nélkülöz minden alapot félelmem, hiszen még a távoli postafiók alkalmazottai sem fogadnak hízelgő szavakkal:

- Csak nem maga a Gondnok Pista, mert akkor hordja el magát!
- Ugyan már, mit képzelnek rólam? Én nem vagyok gyilkos, de kibérelnék egy postafiókot, ha lehet, számát ráírnám a mellékelt válaszborítékra.

- A becsületes embereknek itt szinte minden kívánsága teljesül - érkezik a felelet.

A válaszlevél reményében két hónapon keresztül minden második nap boldogan tettem meg a hosszú utat. Már arra gondolok, hogy már nincs esély, amikor megérkezik a várt válasz. Remegő kézzel tépem fel a levelet, amelyben közlik:

„Amennyiben ön nem az országosan megvetett, gyilkos rokona, akkor rajzai alapján felvételt nyert iskolánkba. Augusztus 25-éig szíveskedjék beiratkozni, amennyiben kollégiumi ellátást kér, hozzon magával Ft-ot.”

Új remény éled szívemben, talán nem kell lányomnak meglakolnia olyan dolgokért, amiért az apja sem hibás. Nem számít sok, korábbi megpróbáltatás, csak egyetlen dolog fontos, hogy lányom több mint két év kimaradás után folytathatja tanulmányait. Kicsit fájni fog, hogy nem látom naponta, és nem hallom kedves hangját, ahogy mondja, „apucikám”. De mit számít mindez, hiszen tudom, a lányom boldog!?

Emiatt én is boldog vagyok ki is állok a szokásos szombat esti dobálódzók elé és megpróbálom észhez téríteni őket:

- Picinyeim! Az vesse rám az első követ, aki maga is bűntelen.

Erre a közismert helyről vett idézetre viszont nem várt felelet érkezik. Minden eddigi rekord megdőlt, mert korábban sohasem történt meg velem, hogy egyszerre négy kő talált volna el. Egymást követően ez nem rendkívüli eredmény, de oly rendezetten, mintha a tűzérési össz-tűz érne, ez valóban újszerű érzés. Ezek után „Sok lúd disznót győz!” alapon elhatározom, nem fogom többé ékesszólásomat a nagyközönség elé tárni.

Ahogy múlnak az évek, úgy öregeszem, de nem csak én, hanem körülöttem minden. A köveket dobálók is kezdik megunni kedvenc szórakozásukat, komolyan mondom, egyre jobban hiányoznak nekem. Mondom is életem társának:

- Látod, Hajnalka? Lassan egészen elfelejtenek.

- Ó, te Isten barma, nemhogy örülnél ennek! - ért egyet velem drága feleségem.

Lassan el kell gondolkodnom azon, hogy az előírt tíz év elteltével kivel osztom meg először a felejthetetlen éjszakán történeteket. Nem szerez örömet a levont következtetés. Szinte mind-egy, kinek mondom el, a baleset történetét, mert úgysem áll majd be nagy változás életemben. A lányom e nélkül is szeret, a többiek meg nem fognak hinni nekem! Akkor meg milyen kárpótlást adhatnak nekem az ördögi lények. Közönyömben már régóta nem idézem fel a biztató mondatokat.

Arra gondolok, a piacot több mint egy éve lebontották, és modern bevásárló csarnok pompázik a helyén, és gyermekem még kívülről sem látta.

- Tudjátok, ördögök, igyekezzetek kell kitalálni, mivel is fogtok kárpótolni! - kiáltom az ég felé.

Csoda történik, vagy mifene? Mintha ismerős hangot hallanék.

- Várj! Még nem álltad ki a próbát, de ha az utolsó félét is elviseled, akkor megkapod, amit korlátozott elméddel most elképzelni sem bírsz.

- De csak akkor, ha még mindig tart a földi világ! - mondta Nagyobb ördögien mosolyogva, szakasztott úgy, mint akinek kegyetlen terve van.

És képzeljék, valóban van neki, ahogy a következő fejezetből ez ki is derül. Viszont most egy régi sláger szövege válik aktuálissá, ugyanis: „Véget ért egy fejezet...”

XI. Az utolsó megpróbáltatás

Lassan elmúlik a vizsgáztatásomra kiszabott tíz év. Elbizakodottságomban már azzal áltatom magam, hogy nem jöhet semmi gond, mert az a hét, ami még hátra van, nem hozhat lényeges változást. Nem gondolva az egyetlen sebezhető pontomra, a lányomra, tévedek. Pontosabban, szólva állandóan rá gondolok, de nem úgy, mintha ő visszafoghatna, hanem mint minden erőm legfőbb forrására. Miért is gondolnék rá másképp? Hiszen távol él tőlem, és nem kíséri őt a nevemet övező gyűlölet.

Juditka váratlanul érkezik haza, hiszen tart még a tanév, és mint egy diáknak, az iskolában lenne a helye.

- Mi van veled, édesem, miért e nem remélt találkozás? - kérdezem őszinte érdeklődéssel, bár sejtem, hogy fáj majd, amit hallani fogok.

- Apucikám, nem akarok élni! Jó volna, ha olyan könnyedén tudnám venni a méltatlanul rám mért csapásokat, ahogy tőled látom, de én nem vagyok oly erős, mint te. Helyzetemnél a halál sem rosszabb.

Felmerül bennem a lehetőség, hogy elmondjam, első mondatával egyetértek, hiszen évek óta én is így vagyok vele. De a lányom előtt még ott van egy egész élet.

Eltart egy ideig, amíg meg tudom győzni mindenképpen hullani kívánó könnyeimet, még nincs itt az ő idejük, maradjanak ott, ahol eddig voltak. Mindenkinek így lesz a legjobb! Szóltalanul állok, amíg be nem bizonyosodik, hogy ahol a legnagyobb a szükség, ott van legközelebb a segítség. Zord életem egyetlen támasza tér először magához, és szól biztató hangjával:

- Na mi van, te torz majom? Nem tudod kinyitni szájalásra mindig kész etetődet?

Erőt adnak ezek a nekem szánt bátorító szavak. Összeszedem magam annyira, hogy mosolyogva nézzek lányom szomorú szemébe.

- Meséld el, édesem, mi dülta fel nyugalmad! - mondom, miközben szeretettel simogattam sírással küszködő lányom vállamra hajtott fejét.

- Tudod, apucikám, minden azzal a rémes éjszakai álmommal kezdődött.

- Igen, ezt én is mondhattam volna, már régen is, de nekem nem szabad. Ennyivel is jobb neked. Mert ha én...

Itt megakad beszédem, mert bal kezem fejébe belenyilall az égető fájdalom.

- Hogy jobb lenne nekem? Apucikám, még tréfából se mondj ilyent!

Pedig lenne rá okom, nem akarok vitatkozni lányommal, így inkább hallgatok.

- Álmomban egy magát Nagyobbnak nevező ördög gonosz tanácsot adott! „Juditka, hiába futsz sorsod elől. Nem titkolhatod a világ elől, hogy apukád Csókos István, és te a lánya vagy. De miért is titkolnád tovább? Ő becsületes ember! Én tudom, hogy büszke lehetsz rá! Ne tagadd meg, már felnőtt vagy, számít a szavad! Ideje lenne felnyitni az őt gyűlölő személyek igazság felé csukott szemét.” Édes apucikám, én elgondolkodtam a hallottakon, és arra a következtetésre jutottam, aki ilyen jól látja azt, hogy milyen ember vagy, az elég okos, és hallgatni kell rá. Mindenesetre én azt tettem.

- Akkor már mindent értek! - mondtam Juditkámnak. - Azért folytasd csak, lányom, hátha sikerül kibeszélni magadból buta bánatod.

- Másnap angolórán fogalmazást írtunk, tárgya az volt: „Én miért szeretem édesapámat?”

- És te nem tudtál mondani rá egyetlen okot sem? Megértem kétségbeesésed, ezért hagytad ott az iskolát. Nem kellett volna! Mondhattad volna, hogy a szépségéért! - évődtem lányommal, teljesen úgy, ahogy tettem a boldog időkben.

Juditkában valószínűleg felsejlett régi csapdás játékunk emléke, mert egy rövid pillanatra mosoly jelent meg arcán, és kedves hangján csicseregte nekem:

- Csapda, ne viccelj, én mondtam, hogy a barátod leszek.

- Egy egész elfuserált életem keresztül? - teszem fel meggondolatlan kérdésemet.

Mint ahogy villám fénye, oly hirtelen tűnik el lányom jókedve, hogy átadja helyét a gyötrő bús hangulatnak.

Rettenetesen sajnálom Juditkám. El akarom kerülni, hogy észrevegye komor érzésemet. Ezért elhatározom, felidézem magamban gyermekkorom egyik vidám pillanatát. Alig tíz perc kutatás után emlékeimben megtalálom a választ. Nem is volt ilyen egész életemben. Fáj a felismerés, ezért a nevetés szép ígézetét keresem tovább életemben. Meg is lesz igyekezetem eredménye. Képzeletemben megjelenik egy gyönyörű nyári nap emléke:

Néhány barátommal, kirándultunk, és a néhány kilométerre lévő börcserző üzemen keresztül folyó kis patak állta utunkat. A szélén egy erős gesztenyefa virult, amelynek egyik ága átnyúlt a túlsó part fölé. Egyszerű volt a feladat. Fel kellett mászni a fára, majd egy merész ugrás... És valaki máris a félméteres iszappal fedett meder alján landolt. Felejthetetlen ízű nevetés tört ki köztünk! Az esemény egyetlen szépséghibája az volt, akkor úgy éreztem, bánt engem, hogy a többiek rajtam nevetnek. Mégis, ez a legszebb élmény életemben, ami nem gyönyörű lányomhoz kötődik.

Miután sikerül erőt merítenem múltamból, megpróbálom Juditkámnak átadni azt.

- Mesélj el mindent, én majd segítek neked! - hangzik ígéretem, de még nem sejtem, hogy mit vállalok magamra.

Szeretném megtudni Juditkám titkát. Amikor megtudom, az első gondolatom az, bár sohase tudtam volna meg. Lányom sírni kezd, mint akinek reménye végleg elvesztett. Sajnáltam már máskor is, hogy gyermekem kitaszítottként éli életét, mégis ez egészen más eset, ez elviselhetetlen gyötrelmem. De halljuk a hiteles történetet:

- Tudod, édes apucikám, a fogalmazásomból kiderült, hogy ki vagy te. Mondhatom, senki sem fogta fel úgy, ahogy én, szeretettel, hanem gyűlölettel, és ezzel az érzéssel átítatva estek nekem.

- Na, te gyilkos lány, lerajzolnád nekünk a kis Gergőt, amint kapálódzik a tengerben, ahová apád lökte, és még gyönyörködött is tettében. Micsoda elvetemült emberi külsejű ördögi lény!

- Ez nem igaz, ő rendes ember, egy cseppnyi gonoszság sincs benne! - vettelek védelembe, de mindhiába, mert csak rosszabb lett minden.

- Talán igazad van, ő nem gonosz! Egy kissé pontatlanul fogalmaztunk: kérünk, nagysága, nézd el ezt szegény rendes embereknek, hiszen mi is tévedhetünk! Apád nem gonosz, ő maga a legfőbb gonosz! - hangzott a módosított állásfoglalás.

Ennek ellenére az igazgatónő viselkedése esett legrosszabbul, idáig elhalmozott szeretete számtalan jelével, most meg kihallgatásra rendelt magához. Félve léptem be irodája ajtaján, ő fogalmazásommal kezében ült asztala mögött, és komor hangon közölte velem az alábbiakat:

- Nézd, Juditka, sajnálatos, hogy az angoltanár nyilvánosságra hozta dolgozatod tartalmát, és feljelentett a kerületi tanfelügyelőnél. Az én liberális elveimnek mindegy, ki az apád, nem tehetsz róla, hogy egy országosan hírhedt gazemberrel vert meg téged a sors.

- Ne tessék bántani őt! - tiltakoztam.

- Lányom, inkább hallgass, mert ha nem, még meggondolom magam, és nem teszem meg ajánlatom!

- Hagyjam el magamtól az iskolát, mielőtt kiraknák szűrőm? - érdeklődtem elkeseredve.

- Nem erre gondoltam, van egy másik lehetőség is. Nevezetesen az - és nem is nagy ár azért, hogy továbbra is idejárhass iskolába -, hogy megtagadod apukád, és engeded, hogy a nevemre írassalak, hisz nekem úgyszincs saját gyermekem. Túl tehetséges vagy ahhoz, hogy abbahagyd tanulmányaid. Most eredj haza, és két nap múlva jelentkezz nálam, mert e megoldáshoz szükséges apád beleegyezése is. Ha akad benne az emberség apró csírája, lemond majd rólad, boldogságodért.

- Ez lehetetlen! Én szeretem apukám, akiről egyszer a napnál is világosabban ki fog derülni, hogy jó ember ő, és mindenben ártatlan.

- Legyen igazad, lányom, de ha kiderül, majd beborul, azok igazsága, akik fájdalmat okoznak neked, édes lányom. Mégis azt kell mondanom, hogy addig nem veheted fel a harcot az egész világ ellen, még akkor sem, ha én hiszek neked.

- Igaza van az igazgatónőnek, valóban azt kell tennem! - könnyeimmel küszködve osztom meg véleményem Juditkámmal.

- Csapda, csak nem arra gondolsz, hogy tagadjalak meg, hogy most ér véget az örökké? Ne mondd ezt nekem, mert fájnak szavaid!

- Nincs jobb ötletem, mint elfogadni az igazgatónő jó szándékú javaslatát.

- Édes apucikám, már nem szeretsz engem? Ilyen hamar elfelejtetted legkedvesebbnek mondott lányodat, és mint egy megunt játékszeren, oly könnyedén adnál rajtam túl?

- Dehogy, szívem, de amit az igazgatóasszony kér tőlünk, csak pusztá formáság, egy hét múlva nagykorú leszel, és ha elvégezted az iskolád, majd azt teszel, amit akarsz, titokban újra a lányom lehetsz - Miközben ezeket a szavakat mondom, érezhetően kiég belőlem minden remény, hogy valaha valaki csupán ezért a napért kárpótolna.

Elfog a kétely, egy világ, amelyik ily sok bánatot tud adni szeretett lányomnak, megérdemli-e, hogy fennmaradjon. Hajlok arra, hogy azt gondoljam, semmiképpen. Ez a gondolatot erősíti, hogy mintha Nagyobb hangját hallanám, ahogy egyre biztat: „Kis gondnokom, igazad van, ez a világ nem méltó arra, hogy fennmaradjon. Majd egy másik programot alkotok, amelyben az ottani lényeket nem embernek, hanem Juditkának hívják majd, emlékezve jobb sorsra érdemes lányodra.”

Elgondolkodom a javaslaton, kétségbeesésemben már-már feladnám a harcot, de hirtelen rózsailatot hoz be szakadozott újság lapjaival fedett szobám ablakán a feltámadó szél. A kellemes illat eredete felé irányítom tekintetemet. A színes újságon egy kép kelti fel figyelmemet. Egy néhány perce született csecsemőt ábrázol, mérlegre téve. Eszembe jut kis Juditka első gondosan megformált szava.

Úgy tizenhat évvel ezelőtt történt, hogy lányom formás babaarcát figyeltem, amikor feltűnt, hogy szokatlan igyekezettel próbálta formálgatni csöppnyi száját, majd egyszer: „A-PA” hallottam lányom, még kissé sutára sikeredett első kiejtett szavát.

Már tudom, nem lennék képes lányom ellen a legkisebb vétket sem elkövetni, nem marad hát egyéb út nekem, mint a remény, hogy egyszer... Idáig jutok gondolataimban, amikor lányom szavai visszahoznak a fájó jelenbe.

- Egy percig sem érdemelném meg, hogy boldog legyek, ha rossz sorsotokban magatokra hagynálak benneteket - mondja a jobb sorsot érdemlő leány.

- Már voltál boldog valaha is?

- Persze hogy voltam! Mindig az voltam, ha veled lehettem, vagy ha a távolból rád gondoltam - érkezik azonnal a felelet.

- Én nem erre gondoltam, édesem. Valaki, rajtunk kívül is szeretett már téged?

- Persze! - érkezik azonnal a felelet.

- Mesélnél erről is nekem? - kérdezem.

Elönt a szégyen, hogy ezt kérdezem. Mert arra gondolok, milyen tragikomikus, attól várok vigasztalást, aki miattam a világon a legtöbbet szenvedett. Mégis megkapom tőle - igaz, csak egy röpké percre - a várt vigasztalást.

- Tudod, édesapám, volt ott egy fiú, aki egy osztályba járt velem. Rajzos Arnoldnak hívják. Igen nagy tehetség. Ő mindig is csak a művészetnek élt. Mikor újra találkoztam vele az iskolaudvaron, kitörő örömmel üdvözölt:

- Szia, Juditka, boldog vagyok, hogy újra egy suliba járunk, mindig tudtam, hogy egyszer jobbra fordul majd a sorsod, és boldogan látom, hogy igazam is lett.

- Nem jött még el az igazság órája, kérlek, ne mondd el senkinek, ki vagyok! - kértem őt.

- Ez csak természetes - ígérte Arnold.

Ettől a perctől fogva bizalmas kapcsolat alakult Arnold és köztem. Nem tagadom, hogy szeretem. Egy vonattal jöttünk haza. Szüleinek nincs elég pénze, hogy tovább taníttassák.

- Úgy szeretnék segíteni neki, apucikám, mert nagyon szigorú a világ!

- Jól látod, édes lányom, mindenkinek megvan a maga keresztje, amelyet békével kell viselnie.

- Lányom, nem szoktam ennek a haszontalan férfitánzatnak a pártját fogni, de most először az életében igaza van apádnak. Gondolj csak bele majd, nagy magányodban hozzámennél egy ilyen jöttmenthez, aki megkéri a kezéd, és kettőtöknek sincs elég pénze egy rendes élethez! - áll ki szokásához híven mellettem az én drága feleségem.

- Lányom, írd egy levelet az igazgató asszonynak, hogy tüdőgyulladást kaptál, holnap elmegyek feladni azt. Ezzel nyerünk egy kis időt, amíg átgondolhatod a helyes tennivalód, de addig mindennap eljössz velem vásárolni; ideje személyesen tapasztald meg, hogy mit is vállalsz, ha velünk maradsz. Ideje érezned a gyűlöletet, ami nagyobb irányomban, mint ahogy anyád gyűlöl engem. Nagy vagy már, nem kell humorosnak beállítanom előtted azt, ami fáj. Csak megzavar, ha továbbra is becsapnálak, tudnod kell, milyen sors vár itthon rád.

- Édes apucikám, azt hiszed, nem tudom, hogy téged mindenki bánt? Mégis, mindig büszke leszek rád! Csak az igazán nemes emberek tudják elviselni méltatlan sorsukat. Meggyőződésem, hogy az Úristen egyszer igazságot tesz, és én ott akarok lenni melletted, amikor a sorsod végre jó fordulatot vesz!

- Ha én annyira tudnék benne hinni, mint lányom, már előre boldog lennék, pedig nekem ígéretem van arra, hogy néhány nap múlva minden jóra fordul, mikor kárpótlást kapok. Mégsem tudok benne hinni! - gondolom magamban, miközben elkap az elégedetlenség ártó szelleme.

Úgy teszek, ahogy ígértem! Feladom a levelet. Miután megjövök a szomszéd városból, szólok Juditkának, mehetünk vásárolni.

- Apa, inkább én megyek, engem nem ismernek itt az emberek.

- Nem, lányom, már mondtam, hogy ma együtt megyünk, szükséges végre megtudnod, mi várhat rád, ha kiállsz mellettem.

Hát megtudja, szegény! Sőt, még többet is megtud, hiszen az ismét előkerült kövek valahogy élesebbek, az ismerős gyilkos megszólítás is hangosabb a megszokottnál.

Eljött megpróbáltatásom tizedik évfordulóját megelőző éjszaka, amikor az utóbbi napok élményeitől lányom kifakad.

- Apa, te mindig azt mondtad, hogy előbb-utóbb a jó éppúgy elnyeri méltó jutalmát, akár a rossz! Én elhiszem, hogy ártatlan vagy, de elárulnád a pontos okát, miért dobnak az emberek ennyi követ reád. Valami magyarázattal csak tartozol nekem! Nekem, aki kész megosztani a sorsát veled.

Jogosnak tartom a felvetést, már döntök is, hogy elmondok mindent, az ördögöket, a vizsgát, a feltételeiket, amikor égetni kezd a száj a bal kézfejem.

- Figyelj, haver! Most rezeg a lé! - hangzik a távolban Nagyobb hangja.

- Mondd, te miről is beszélsz?

- Ó, te nagy ostoba Kisebb, most mindennek vége. Beszélni fog a kicsi!

- Azt hiszem, alighanem igazad van! Tudod, szerettem volna hinni, hogy egyszer jó munkát végzünk, és nemes lényeket teremtünk - ismeri el tévedését Kisebb.

- Jó, akkor már törölöm is le a programot, az a villanásnyi idő, amíg a gondnok összeszedi a szavait, már végképp nem számít semmit sem - közöli Nagyobb, miközben szeme egyre a „Delete” gombot keresi.

- Várj csak, kisfiam, mintha megint korán örülnél. Hallgasd csak te is, mit mond gondnokunk - inti türelemre társát Kisebb, Orcáján a hirtelen támadt remény fénye napnál fényesebben ragyog, ami már-már emberi léptékkal is elviselhetővé teszi szarvakkal díszített arcát.

Mérhetetlen keserűséget érzek. Valahol valaki nagyon elkeseredett, valahogy úgy, ahogy én sohasem voltam képes saját sorsom miatt! Lehet, valaki szintén másért aggódik? Ezt az érzést sugallja minden izgatott lélegzésvételem. Kis idő múltán, spontán módon ezek a szavak tolnak összes borosta mögött megbúvó számra:

- Juditkám, édes, csak egyetlen éjszaka türelmet kértek, és reggel mindent elmondok neked.

- Apucikám, soha nem szoktam vitatkozni veled, de most lenne itt a megfelelő alkalom.

- Ha nem szoktál, lányom, akkor most se tedd. Ha lehet, bízzál bennem reggelig, édesem.

Másnap reggel felkészülök, hogy elmondom titkomat. Milyen könnyű ezt elhatározni, de sokáig meg sem tudok szólalni, mert bizonytalan vagyok abban, hogy is foghatnék hozzá. Még szerencse, hogy kedves feleségem azonnal kisegít:

- Te vén marha, látom rajtad, hogy lenyelted nyelvedet, de ne keseredj el ezen aprócska bal-eset miatt, majd leírom neked, amit meg kell vened, és az üzletben majd rámutatsz arra, amit meg kívánsz venni.

Miért váraoznék tovább, a lányom boldogtalan, a feleségem, „humora” egyre jobban bosszant, még szerencse, hogy a köveket meg a csúfolást felettébb megszoktam már. Ezzel együtt nincs mit vesztenem, előadom a hihetetlennek látszó történetet - születik meg bennem az elhatározás.

- Juditkám, gyere, hallgasd, hogy kezdődött az egész.

- Jövök, édes apucikám.

Egészen őszintén mesélni kezdek az ominózus éjszakáról. Nem titkolok el semmit. Miért is tenném, nekem már nincs veszíteni valóm!

A lányom bólogatva hallgat, és mint szomjazó vándor a két napja nem látott vizet, úgy szívja magába minden szavam.

XII. Kárpótlás

Forgolódom ágyamon. A sötét, a hivatlan jó barát gondosan körbeölel, elfedve szemem elől szegényes szobám unalomig ismert részleteit. Nem látom a korhadt ablakkeretre szögezett színes újságlapokat, amelyek rosszul pótolják a kövekkel kivert ablaküveget. Nem bántja szemem a honvédségtől húsz éve kiselejtezett vaságyam festéktől mentes szerkezete. Különböben ismerem díszítő rozsdafoltjait, hiszen már évek óta ez megszokott fekhelyem. Megmagyarázhatatlanul más minden, mint ahogy lenni szokott. A körülöttem lévő tárgyak valami ismeretlen, ámbár kellemes illatot árasztanak, még a pizsamának használt, valaha kukából guberált melegítő is. Az ágyam, az ágyneműm, mintha a belőlük áradó parfüm illata lengedezne szobám falai között.

Nem tudom, mire véljem e különös érzést. Gondolatom rendre egy fontos dolog körül kószál. Az előző nap eseményeit próbálom konokul felidézni magamban, hiszen érdekel, mi történt azután, hogy elmondtam lányomnak a nagy titkot, amely tíz hosszú éve feszített belülről. Most fekszem, és nem tudom magamban felidézni, Juditkám milyen arccal fogadta a hírt, hogy ártatlan vagyok. Oly halványan emlékszem hangjára, mintha száz évvel ezelőtt történt volna:

- Apucikám, én mindig tudtam, hogy abban a balesetben van valami ismeretlen titok, amit még nekem sem mondatsz el. Sohasem hittem, hogy bűnös lennél, de ezután majd együtt harcolunk az egész világ ellen, a számomra mindig is meglévő becsületedért. Egyébként igaza volt a barátságosabb ördögnek, azzal, hogy mindent elmeséltél, én már megkaptam a megígért kárpótlást.

Különös, milyen jól estek tegnap lányom szavai, és ma alig vagyok képes felidézni azokat. Érdekes, valahogy biztos vagyok abban, hogy máris megkaptam az elégtételt. A sötétben becsukom szemem és álmodozom. Együtt megyünk vásárolni Juditkával. A piacon, az emberek barátságosan néznek ránk, hangos szóval jó előre köszönnek nekünk. „Jó napot kívánok a méltóságos úrnak és a vonzó ifjú hölgynek.” Ráadásul még gúnyt sem érzek ki hangjukból!

De ez csak álom, ébred a felismerés, amikor már vagy negyedszer hallom e jóleső mondatot. Csak egy dolog biztos a sok bizonytalan között, hogy a megpróbáltatások legnehezebb részén már túl vagyok. Valóban, mindez csak álom lenne? Mégis oly életszerűnek tűnik, ahogy hallom lépteinket a kövezeten. Kop, kop. Ez mintha kopogás lenne. Nem baj, akkor hát játsszunk tovább, gondolom, majd a szokásos humorérzékemtől áthatva, szóra nyitom kiszáradt ajkamat.

- Szabad!

Nyílik az ajtó, lágy fény árad be szobámban. A rám törő fényben meglepő látvány tárul sötétben ellustult szemem elé. Egy luxusszobában méregdrága ágyon fekszem, rajtam aranyszállal díszített selyempizsama. Hitemre mondom, soha nem láttam még ily finom holmit.

Nem ilyen ágyhoz vagyok szokva! Egy ilyen szállodai szoba bérleti díja egyetlen éjszakára akár egy negyedévi iskolagondnoki fizetésembe is kerülne, ha meglenne még az állásom, suhan át rajtam a gondolat.

Roppant jól öltözött Judit lányom jön be bájos mosollyal arcán. Mindig tudtam, hogy szép kislány, de látványa minden elfogultsággal átítatott képzeletem is felülmúlja. Már ezért a látványért is érdemes élnem!

- Apa, eljött a te napod! Ma este a tiszteletedre estélyt rendez a Bankárok Szövetsége, a miniszter úr is ott lesz. Az iskolában azt rebesgetik irigykedve, hogy valamilyen jutalmat is kapsz majd. Micsoda öröm ez az egész család életében! Anyucikám ma a szokottnál is korábban kelt fel, hogy időben eligazítsa a cselédeket. Már ragyog az egész lakás, csak a konyhából engedte el szabadságra a szakácsnőt. „Menjen csak haza nyugodtan, Rozi néni, ma én főzök az én drága uramnak!” mondta neki.

- Lányom, te nem is tudod, milyen furcsa látvány lenne nekem az anyád, miközben főz - csúszik ki számon e néhány szó.

- Ideje lenne felkelni! - jut eszembe, majd szétnézek a szobámban, keresem magam körül a szokásom szerint széthajigált ruhám. Nem találom, ezért reménykedve megkérdezem lányomat.

- Juditkám, nem láttad a ruháim? Mintha összebeszéltek volna ellenem, hogy mind csalárdul itt hagy.

- Ez a fanyar humor valóban rád vall. Úgy teszel, mintha nem tudnád, hogy csak csengetned kell, és a komornyik már jön is meghallgatni igényedet, hogy Zsuzsi, az új cselédlány melyik ruhádat készítse ki, és mit kívánsz ma reggelizni.

A reggeli valóban úri szokás, nem is emlékszem, mikor hallottam ezt a szót utoljára. Elfog a kétely, lehet mind ez csak tréfa!? De nem! Hiszen, ha eddigi életemben valaki viccelt velem, annak nyoma előbb vagy utóbb megjelent arcomon vagy testemen! De Juditka... Nem, ezt nem hihetem! Olyan ez az egész, mint az ismert tanmesében. A hernyó nem tudja, ő álmodja-e pillangót, vagy a pillangó álmodja-e a hernyót. Éppen ilyen homályos most az én esetem is. Nem baj, támad egy egészen jó ötletem! Elmegyek Juditkával a piacra, majd ott szétnézek alaposan, utána mindent tisztábban látok. Ha mást nem is, de az ott lévő árakat mindenképp. Egyébként egyre kevésbé vagyok benne biztos, hogy akarom-e tisztán látni helyzetemet. Elfogyasztom a rengeteg ismeretlen trópusi gyümölcsből álló reggelimet. Majd egyéb reggeli ceremóniákon átesve elindulok lányommal az emberek közé. Hiába kéri lányom, hogy az új Roysszal menjünk, én hajthatatlan vagyok.

- Ma inkább gyalog megyünk.

Kilépünk az utcára, minden ismerős. Csak házunkat mintha egy leeresztett léggömbhöz hasonlóan felfújták volna, eredeti méretének több mint tízszeresére, és feldíszítették volna minden drága ritkasággal, kerti szökőkútban fürdő nimfákat ábrázoló szobrokkal, például.

Különleges élmény, az utcákon lévő emberek, mind szeretettel köszöntenek. Egyetlen kézben sem látok követ. „Ez szokatlan, de majd most”, gondolom, amikor a távolból falkába verődött kutyák tartanak felénk. Most jön a rettenet! A hozzám legközelebbi egy dobermann, emlékeim szerint neki van a leghegyesebb foga.

- Apu, itt vannak az ismerős kutyák - írja le a lányom az általam is észlelt helyzetet.

Tudom, ha nekem esnek, ahogy szokták, már meg is oldódik a rejtély, nem gyötör majd kétely tovább. Egy mosolyt megér a gondolat, hogy ilyen drága ruhát még úgysem téptek le rólam soha. A kutyák észrevesznek, egyre gyorsabban futnak felém! Én meg egyre biztosabban érzem, hogy mindjárt valami történni fog! Ebben nem is tévedek, a falka már-már ideér hozzám, alig hiszem a következő eseményeket.

- Mint általában? - érdeklődik egy boltja előtt álló hentes.

- Persze, miért is lenne ez a nap kivétel? - nyugszom bele az elkerülhetetlenbe.

A hentes bemegy boltja ajtaján, kis idő múltán visszatér, kezében többméternyi drága kolbász, odadobja a kutyák elé. Azok abbahagyják kezem nyalogatását, leülnek és csak várnak. A legkevésbé sem értem a helyzetet. Megkérdem a hentest, hogy most mit tegyek.

- Ahogy szokta, mondja nekik: Egyetek! - közli a hentes mosolyogva, miközben magában megdicséri humoromat.

Mi bajom lehet belőle? Gondolom, majd megteszem, amit tanácsoltak nekem.

- Egyetek! - mondom minden hit nélkül.

Erre a kutyák mintegy vezényszóra enni kezdenek. Fizetni akarok a kolbászért, de a boltos nem enged: „majd, a többivel, méltóságos úr!”

- Apucikám, most jut eszembe! A barátom, a kis Gergő szintén gratulál neked. Mit szólnál hozzá, ha őt is meghívnám délutáni zsúromra? Olyan kedves gyerek! - hadarja gyermekem, és közben nem is figyeli a kutyákat. Szakasztott úgy tesz, mint akinek semmi újat nem mond az előtte zajló jelenet. Ő csak csacsog szüntelen, mint egy hegyi csermely. Gondolatom a helyzetem körül kalandozik, és továbbra sem tudom eldönteni, vajon csak álmodtam, hogy valamikor egy egyszerű, mindenki által megvetett gondnok voltam, vagy inkább most álmodom.

Majd egy lenge szellőként éledő gondolatfuvallattól vezérelve bal kezem fejére irányítom kíváncsi tekintetem. De amit látok, nem azonnal adja meg a megkívánt feleletet. Mintha egy halvány folt látszana bőrömön, alig észrevehetően, mégis emlékeztet valamire. De mire is emlékeztet e halvány folt? És segítséget nyújthat ez nekem? Nem, nem hiszem! Fejemet ingatom. Mi van, ha mégis? Mert ezt a furcsa ábrát ismerem! Úgy néz ki, mintha egy rúzsos száj lehelt volna rá csókot.

- Igen, így volt, már tudom a választ! - kiáltom bele az utca forgatagába.

Egymásután nézek bele az emberek szemébe, és amikor már a tizedikben látom a tisztelettel kevert félelmet, már mindent értek. Az áldozatvállalás meghozta gyümölcsét. Fülemben kicsit másképpen visszhangzik a valamikori mondat:

„Győzött: megmentette világukat! És megpróbáltatásáért tízszeresen kárpótoltuk magát!”

- Szeretlek, lányom! - simogatom meg ártatlan gyermekem okos homlokát.

Valamit tennem kell azért, hogy az emberek szeméből eloszlassam a félelmet. Én igazán tudom, milyen lélekölő dolog az. Most jut eszembe, sehol egy tréfából hozzám vágott kő, egy kis szidás, de komoly lett a világ! Még az utcagyerekek sem éneklik rólam költött gúnydalait.

Igyekszem nem gondolni furcsa múltamra, hiszen a jelenben is akad elég tennivalóm azért, hogy lányom boldog legyen. Vajon, ha elfelejtem múltam, én is olyan felfújott hólyag leszek, mint a táborban lévő gyerekek szülei? Nem, én ezután is ember maradok, születik meg bennem az elhatározás.

Ideje lenne felkeresni Hajnalkámat, vajon ő mit változott? Teszem fel magamnak a kérdést, míg boldog lányommal kézen fogva, mint versben a négyökrös szekér, lassacskán ballagunk.

Már majdnem otthon vagyunk, nyílik a bejárati ajtó, egy dáma szalad ki elénk. Szép, mint a múltó éj, még nem is láttam ilyen szép nőt életemben. Mosolyogva közelít felénk. Én hátrafordulok, hogy szemébe nézzek annak a szerencsés fickónak, akihez egy ilyen nő igyekszik,

de nem látok mögöttem senkit. Nem tudom elhinni, olyan valószínűtlen az egész helyzet. Mégis, a szépség megáll előttem, rám nevet, majd szeretettel átölel.

- De jó, hogy megjöttetek, édeseim - közli boldogan, miközben egy hitvesi csókot lehel ajkamra.

Kissé zavarban vagyok, és mintha a hölgy ezt észre is venné, nyomban elengedi nyakam, majd lehajol Juditkához.

- Szép lányom, gyere, hadd adjak neked egy reggeli pusztit! - kéri Hajnalka.

Végre ráismerek hangjára, arcára, de a szavai olyan mások, mint amiket emlékeimben szokott használni. Még sincs bennem hiányérzet megszokott életem „humoros” társa iránt. Csak szótlánul nézem Hajnalkát, és minden vicc nélkül is mosolyra görbül szám, miközben elönt a boldogság. Milyen szokatlan érzés, de tudom, nem lesz nehéz megszoknom.

Újra a „Világmindenség Urai” nevet viselő teremben járunk. Ismerősnek tűnik a helyzet, ahogy csendben lopakodunk közelebb az ördög külsejében pompázó lények felé, azzal a szándékkal, hogy kihallgassuk a teremben tartózkodók között folyó beszélgetést.

- Tudod, Kisebb társam az örökkévalóságban, mennyire meglepett a próba végeredménye? Felnőttek teremtményeink, méltóvá váltak hozzánk. Talán néhány egyed nemsokára képes lesz osztozni sorsunkban, és jelenléte emeli majd a mi életünk minőségét, mert segít majd elűzni a kozmikus magányt.

- Látod, Nagyobb, a fogadás végül is összehozott minket. Hisz megtörtént a csoda, valamiben teljesen egyetértünk.

- De mi lesz a fogadással, a beígért lábmasszázzsal?

- Jól van, ne félj. Elismerem, csak játék volt, nem egyéb. Egyedül a Földre jelentett veszélyt az egész!

- Azért most ünnepélyesen elismerem, a nagy eszed komoly erényed neked - mondja Nagyobb, majd átöleli társát a végtelen hosszú örökkévalóságban.

Itt véget ér a történet, egyetlen megjegyzés vágyik még nyilvánosságra. A szabadon futó program egyre tökéletesedett, és az univerzum létehez képest töredéknyi idő után emberek hada hoz majd nyüzsgő életet a korábban feltűnően üres, bár jelentős eseményeket látott „Világmindenség Urai” nevű terembe.

XIII. Újra a gyűlésen

Befejeződött a mindenki által érdeklődéssel hallgatott történet.

Talán hihetetlennek tűnik, de akad olyan vendég is, aki gondolkozni kezd, és szinte azonnal felismer egy rafináltan elrejtett összefüggést.

- Pista, nem értem! Mikor voltál te gondnok? Vagy nem rólad szólt ez a történet? Számomra ez nem egészen világos! Esetleg most találtad ki az egészet? Micsoda tehetség! A magam részéről ezen rejtvény megfejtése helyett visszatérek kedvenc elfoglaltságomhoz, az iváshoz! Azon a területen egészen kiváló eredményeket érek el, minden áldott nap - szólal meg egy lelkes hallgató.

- Valamit én sem értek! Hogy lehet az, hogy valami ilyesfélét álmodtam én is? A kisfiam, a Gergő a nyári táborban egy gondnok gondjaira lett bízva, és pontosan minden így történt. Ez, ahogyan a tíz éve körözött tolvaj a rendőrség számára, éppoly megfoghatatlan az én számomra is! Pedig egész este csak tejet ittam - tesz vallomást a nagyon gazdag Kis Gergely.

- Nem félsz, hogy kinő tőle a melled? Nagyobb lesz majd, mint Anita Ekbergnek volt húsz évvel a fénykora után? - élcelődik az erőművek tulajdonosa, aki ha nem becses személyről van szó, nem tűnik felettébb érzékeny lelkű embernek.

Gergely, nagy értetlen szemmel néz ki a fejből, oly reménytelenül, hogy mellette ülő felesége megsajnálja, és az alábbi szavakkal próbálja megértetni az eseményeket:

- Édesem, oda se figyelj, ez még az áramszünet előtti időkből származó mondas!

Ezen kijelentés a sors megmagyarázhatatlan játéka folytán szemlátomást elveszi az előző felszólaló fergeteges jókedvét.

- Tényleg fura, hogy ez az érdekesítő történetet pont Csókos István, szeretve tisztelt barátunk szájából kell hallanunk. Ez is csak azt jelzi, hogy ördögi szerencsénk van ismerni ezt a nagyszerű embert - ingatja bozontos fejét a pénzügyminiszter, akiből, mint bűvő patak a hegy lábánál, tört elő a lelkesedés. - Pista barátunk az emberi faj büszkesége, a bankárok legragyo-
góbb teremtménye!

A teremben többen fészkelődni kezdenek, köztük Teremtménye József István a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára is, aki ezt gondolja magában: „Lám csak, ki gondolta volna, hogy így szeret engem az öreg, két percig sem tud beszélni anélkül, hogy ne emlegetne.”

Ezzel a véleményével viszont egyedül maradt volna a derék politikus, ha gondolatát meg merte volna osztani a jelenlévőkkel. Mégse törjünk pálcát felette, hiszen másnak sem volt elég bátorsága - idáig - megállítani a szóáradatot, amely ömlött a miniszter szájából.

- Jól beszélsz, szeretett miniszterünk! És ez azt jelzi, hogy te legalább olyan zseni vagy, mint a mi Pistánk!

- Jóska Pista, kedvenc államtitkárom, talán nem kéne eltúloznod érdemtelen személyem méltatását.

Lehet, hogy a teremből többen ismerik egyik kedvenc barátnőnk történetét a rendőrrel és az ellenőrrel, amely jól példázza a „kéne” szó viszonylagosságát?

Egy szép napon barátnőm mindenfajta jogosultság nélkül utazott. Persze jött az ellenőr, és a jegyeket, bérleteket kérte.

- Ha talál egyet, mutassa meg nekem is, már évek óta nem láttam olyan csodabogarat! - közölte szívének fő vágyát a formás külsejű huszonéves bombázó.

Jegy, bérlet, személyi igazolvány a későbbiekben sem került elő, viszont rövid időn belül előbukkant egy jóképű és fiatal rendőr.

- Hölgyem, most be kéne vinni magát? - mondja a szép nőket megillető kedvességgel a rend derék őre, miután megismerte a kialakult helyzet összes terhelő és enyhítő körülményét.

- Nem kéne - fejezte ki véleményét kedvenc barátnőnk.

Igen, szinte mindenki eltalálta, hogy aznap a lány nem ismert meg egyetlen BM-épületet sem belülről. Az viszont, hogy a rendőr mit ismert meg aznap este belülről, nem tartozik jelen elbeszélésünk fő csapásvonalához.

Viszont ideje visszatérni oda, ahol több érdeklődő igyekszik hangerejével túllicitálni a többieket.

- Mondd, Pista, mire kell vélni ezt a történetet?

- Ez attól függ, hisztek-e az ördögökben - válaszol mosolyogva Csókos István, miközben köszöntésre emeli pezsgővel teli poharát.

- Halljuk, halljuk - zúg a tömeg, majdnem szakasztott úgy, ahogy egy olyan éjszakán, mikor felhevült sihederek kövel dobálják meg a szerencsétlen gondnok semmiről sem tehető ablakát.

Ugyanaz a személy, mégis mennyivel másabb a hangulat, hiszen Hajnalka is szeretettel bújik férjéhez, majd belenéz ura szemébe.

- Én sem tudtam rólad, hogy ilyen szép meséket tudsz mondani. Egyszer talán, ha időd lesz ránk, mesélhetnél nekünk is, szegény Juditka úgysí olyan ritkán látja vagy hallja szeretett apját.

Csókos István felnéz az ég felé, megrázza öklét.

- És még most is azt hiszitek, hogy mindenért kárpótolva lettem, ti gaz ördögök?

- Minden feladatot nem végezhattunk el helyetted! Maradt neked is tennivalód! - jut el Nagyobb távoli üzenete a díjazott fülébe.

A teremben senki sem érti a Csókos István arcán bekövetkező változást, aki komoran így szól vonzó feleségéhez: - Mennünk kell, Hajnalka, holnap korán kelünk. Elmegyünk, kirándulunk a hegyekbe, vagy bárhová, mindegy nekem! A lényeg az, hogy négyesben legyünk, te, Juditka, én és a köztünk lévő örökké tartó szeretet.

- Jó, de előtte fogyasszuk el közösen az ételt, amelyet neked, a szerető és tökéletes férjnek főztem, hogy kedvedben járjak! - mondja a boldog feleség, miközben arra gondol, a Jóisten meghallgatta végre a hozzá intézett sok-sok imát.

A boldog pár, István és Hajnalka időben érkezett haza, még ébren találják Juditka lányukat.

- De jó, hogy ébren vagy, kicsim. Olyan ritkán játszunk mi ketten, együtt. Tanítsak egy új játékot neked? Úgy hívják, „Csapda” - szól a boldog apa.

Csillog a lány szeme, örül, hogy apja, a fontos ember végre játszik vele. Csak vele! Látszik az arcán, hogy semmi sem nyújthatna ennél nagyobb örömet neki.

Ezzel véget is ért ez a nem fantázia szülte történet, amelyet Nagyobb súgott meg nekem, itt, az elmeógyógyintézet megnyugtató zöldre festett, kopottas falai között, egy nálam tett felejthetetlen szombat esti látogatása után. Nem tudom, ismeri-e valaki Nagyobbat, igencsak furcsa szerzet. Homlokán két púp ékeskedik, szakasztott olyan, mintha szarv lenne, a lába, akár patának is nevezhető lenne. De az is igaz, nem egy pata lábszerűbb kinézetű, mint az övé. De nem a külalak a fontos, mert olykor rút külsőben még rútabb belső lapul. A története viszont egyértelműen tetszett nekem.

Ha valaki azt gondolja, hogy ilyen művet alkotó író jogosan tölti életét ez előbb megnevezett helyen, az jöjjön ide bátran, költözzön mellém, és mint szomszédok, sokáig elvitatkozhatunk majd békésen, egymástól merőben eltérő véleményünkről.

Végül, alázattal kérem a Jóistent, bocsássa meg minden neki nem tetsző szavam. Ő biztosan látja majd ezen történetet lapjai között megbújó mély emberi érzéseket, ha egyáltalán akadnak benne ilyenek.

Vége